ՀԽՍՀ ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ՑԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ 1937 Թ. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ՑԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

№ 1

63
Հ-25

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ • 1937

04 AUG 2010

AUG 2010
0 9 SEP 2013

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵ՛Ք

ՀԽՍՀ ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

63
Հ-25

ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ
1937 Թ.
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

№ 1

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ • 1937

Гос. публ. библиотека им. А. Мясникяна

ПОСТАНОВЛЕНИЯ и МАТЕРИАЛЫ К ПЛАНУ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И О МЕРОПРИЯТИЯХ НА 1937 Г.

Армсельхозгиз, Ереван, 1937 г.

1937 ԹՎԻՆ
ՑԵՐԿՐԻՆ ՏԱՆՔ ՀԵԿՏԱՐԻՑ ԱՌՆՎԱԶՆ 15 ՑԵՆՏՆԵՐ ՀԱՑԱՀԱՏԻԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻՆ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻՆ

ՀԱՑԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ԿՈՉԸ

Փառապանծ մի դրոշ է ծածանվում մեր հզոր ու յերջանիկ հայրենիքի վրա. դա ստալինյան Սահմանադրության մեծ դրոշն է: Առաջ է սլանում մեր անպարտելի հայրենիքը: Մեր հայր, բարեկամ, առաջնորդ և հանճարեղ ուսուցիչ ընկեր Ստալինը մեզ տանում է մարդկության՝ դարերով յերազած յերանավետ աշխարհը՝ դեպի կոմունիզմ: Այդ ճանապարհը մենք անցնում ենք այնքան արագ, ինչքան ավելի լայն և խորն ենք ծավալում ստախանովյան շարժումը՝ մեր աշխատանքի բոլոր բնագավառներում:

Մի տարի անցավ այն պատմական ժամանակից, յերբ մեր Թանգագին առաջնորդը մեր առաջ խնդիր դրեց՝ մոտ ապագայում, 3—4 տարվա ընթացքում, արտադրել տարեկան 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկ: Ստալինյան այդ լոզունգի կենսագործման առաջին տարին, ստախանովյան շարժման առաջին տարին՝ չնայած վորոշ շրջանների համար աննպաստ իր կլիմայական պայմաններով, այնուամենայնիվ բերքատվության բարձրացման չտեսնված մի տարի հանդիսացավ: Սոցիալիստական հողագործության մեր ստախանովականներն ապացուցեցին, վոր իրենք ընդունակ են հրաշքներ գործել առաջավոր տեխնիկայով զինված այն հողի վրա, վորը կոլտնտեսություններին ամրացված է անվճար, անժամկետ, այսինքն՝ առհավետ օգտագործելու համար:

Մեծ Ստալինի ձեռքով կերտված՝ Գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնադրության անշեղ կենսագործումը մեզ տանում է կոլտնտեսային ունեվորության և կուլտուրայի նորանոր բարձունքներ:

1936 թվին Թալինի և Արթիկի մանուշակագույն բարձունքներում, կապույտ Սևանի ծաղկուն ավազանում, Միկոյանի և Ալլահվերդու լեռնաշխարհում, Շիրակի և Աշտարակի դաշտավայրերում իսկապես հրաշքներ գործեցին կոլտնտեսային առաջավոր մարդիկ: Ապարանի շրջանի Թ. Գյողալդարայի կոլտնտեսության ողակավոր Ամիրխան Աբրահամյանը 2 հեկտար հացաբույսի յուրաքանչյուր հեկտարից ստացել է 82 ցենտներ բերք, Բասարգեչարի շրջանի Գյոզակբուլաղի՝ ընկեր Բերիայի անվան կոլտնտեսության անդամ Լևոն Մարգարյանը 7 հեկտար հացաբույսի ամեն մի հեկտարից 70,3 ցենտներ բերք ստացավ: Նույն շրջանի Մ. Կարակոյունի կոլտնտեսության անդամ Բյազիմ Բյազիմովը իր մշակած յոթը հեկտար հացաբույսի ամեն մի հեկտարից ստացավ 54 ցենտներ բերք: Հեկտարից նույնքան բերք ստացավ նաև նույն կոլտնտեսության ողակավոր Իմամվերդի Հուսեյնովը: Ն. Ջաղալուի կոլտնտեսության անդամ Խալաթյան Սահակը 5 հեկտար աշնանացան «Ուկրաինկայի» ամեն մի հեկտարից 62 ցենտներ բերք ստացավ: Արթիկի շրջանի Հառոմ գյուղի կոլտնտեսության անդամ, խրճիթ-լաբորա-

տորիայի վարիչ Վասակ Վարաժյանը 15 հեկտար փորձադաշտի ամեն մի հեկտարից 45,5 ցենտներ հացահատիկ ստացավ: Հեկտարից նույնքան բերք ստացավ նաև նույն կոլտնտեսության անդամ Ասատրյան Արշակը, որը մշակում էր 15 հեկտար տարածություն: Մարտունու շրջանի Կզլխարաբայի կոլտնտեսությունը, հողը մշակելով գյուղատնտեսի ցուցմունքներով, անցյալ տարի կոլտնտեսային միջին բերքատվությունը հասցրեց 25,5 ցենտների իսկ առանձին հեկտարներից ստացավ ավելի քան 60 ցենտներ բերք: Բերքատվության նույնպիսի ռեկորդային ցուցանիշներ տվեց Ն. Բայազետի շրջանի Սարուխան գյուղի կոլտնտեսության բրիգադիր Ազիզ Գրիգորյանը: Նա առանձին հողակտորներից ստացավ մինչև 64 ցենտներ հացահատիկ, իսկ բրիգադի 74 հեկտար ցանքի միջին բերքատվությունը հասցրեց 17,4 ցենտների: Աշտարակի շրջանի Յեղվարդ գյուղի կոլտնտեսությունը 1260 հեկտար տարածության ամեն մի հեկտարից ստացավ 20,5 ցենտներ հացահատիկ:

1936 թվին հացահատիկային կուլտուրաների միջին բերքատվությունը Հայաստանում հասավ 11,9 ցենտների՝ 1935 թվի 8,8 ցենտների փոխարեն:

Շքանշանակիր կոմբայնավար Գուրգեն Մարջանյանն իր կոմբայնի արտադրողականությունը հասցրեց 927 հեկտարի, շքանշանակիր տրակտորիստ Ալեքսան Պողոսյանը ՉՏԶ տրակտորով վարեց 2138 հեկտար, շքանշանակիր Սպիրիդոն Տոնոյանն իր բրիգադում ամեն մի ՍՏԶ տրակտորի արտադրողականությունը հասցրեց 1010 հեկտարի: Թալինի ՄՏկայանի տրակտորային բրիգադիր ընկ. Միսաք Գրիգորյանի բրիգադի ամեն մի ՍՏԶ տրակտորի արտադրողականությունը հասավ 1242 հեկտարի: Մարտունու ՄՏկայանի տրակտորիստ ընկեր Անդրանիկ Ադամյանն իր ՍՏԶ տրակտորով 1160 հեկտար վար կատարեց: Նույն ՄՏկայանի տրակտորային բրիգադիր ընկեր Պետիկ Սաֆարյանն ամեն մի ՍՏԶ տրակտորի արտադրողականությունը հասցրեց 1018 հեկտարի: Բասարգեչարի ՄՏկայանի կալսիչավար ընկեր Սարգիս Գրիգորյանը բերքահավաքի սեզոնում իր կալսիչ մեքենայի արտադրողականությունը հասցրեց 1215 տոննի, պլանով նախատեսված 400 տոննի փոխարեն: Բազմաթիվ են այդպիսի մարդիկ, որոնք աճել են կոլտնտեսային գյուղում:

Մեծ Ստալինի հանճարով, նրա հայրական հոգատարությամբ Խորհրդային մեծ Միության յեղբայրական ընտանիքում խոշոր հաջողություններ է հասավ մեր յերկիրը: Մանավանդ վերջին տարիներում Անդրկովկասյան ժողովուրդների կողմից ջերմորեն սիրված, հայ ժողովրդի բարեկամ, Անդրկովկասի բոլշևիկների ղեկավար ընկեր Լ. Բերիայի անմիջական ղեկավարությամբ Հայաստանի գյուղը թևակոխեց իր բարգավաճման շրջանը: «Մենք կարող ենք ուղղակի հայտարարել — ինչպես ճիշտ կերպով նշում է Հայաստանի բոլշևիկների մարտական ղեկավար ընկեր Ամատունին, — վոր վերջին տարիներում չի յեղել վորևե քիչ թե շատ նշանավոր գործ Հայաստանում, վորի հաջողությունը կապված չլիներ հավատարիմ ստալինյան՝ մեր թանգագին Լավրենտիի անվան հետ»: Իրականություն է դարձել մեր յերազանքը, մեր գյուղը մուտք է գործել 1229 տրակտոր, 115 կոմբայն, 185 կալսիչ. Մեր սոցիալիստական գյուղատնտեսության մեջ աշխատում են մոտ 400 գյուղատնտես և 250 ագրոտեխնիկ: Կոմբայնն ու տրակտորը, կալսիչն ու շարքացանը բարձրացան Բասարգեչարի, Մարտունու, Բայազետի, Ամասիայի

Ապարանի լեռները: Մեր սրտերը բերկրանքով են լցվում այս վոգեշնչող իրականությունից:

Այդ բոլորը մեզ տվեց մեր հարազատ Կոմունիստական կուսակցությունը, մեր թանգագին հայր Ստալինը:

Այժմ մենք վոտ ենք դրել 1937 հոբելյանական տարին. դա պրոլետարական մեծ հեղափոխության քսաներորդ տարին է, ստալինյան մեծ Սահմանադրության կենսագործման առաջին տարին: Այդ թվականը պետք է լինի սոցիալիստական գյուղատնտեսության մեջ չտեսնված ռեկորդների տարի: Ստախանովյան մրցության լայն ծավալումով մենք պետք է այս տարի առանձին ռեկորդներից անցնենք մասսայական ռեկորդների, հասնենք բարձր, կայուն բերքատվության: Յեկեք, սիրելի, ընկերներ, արժանավոր կերպով հավերժացնենք այդ փառապանծ տարեդարձը: Յեկեք ցույց տանք, ընկերներ, թե ինչպիսի հերոսությունների յեն ընդունակ գյուղատնտեսության ստալինյան սաները, սոցիալիստական դաշտերի ստախանովականները:

Մենք՝ հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվության առաջավորների հանրապետական յերկրորդ խորհրդակցության մասնակիցներս՝ կոչ ենք անում բոլոր կոլտնտեսություններում ապահովել բերքատվության բարձացումը, այն հասցնելով՝ հանրապետության մեջ հեկտարից — առնվազն 15 ցենտների: Մեզանից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է իր աշխատանքի փորձի հիման վրա, իր կոլտնտեսության մեջ աճեցնել բերքատվության նոր վարպետներ: Մենք կոչ ենք անում բոլոր կոլտնտեսականներին՝ առավելագույն չափով ընդարձակել շարքացանը, կիտել և լավ պահպանել պարարտանյութը, անցյալ տարվա համեմատությամբ կրկնակի չափով ընդարձակել պարարտացման տարածությունը, ըստ վորում պարարտացումը կատարել վոչ միայն գոմաղբով և խառնաղբով, այլև վորպես պարարտանյութ ոգտագործել խամ հողը, գետերի և առուների տիղմը, անտառամերձ վայրերում՝ անտառի փտահողը, հին մակաղատեղերի, գյուղատեղերի հողը, անասունների մեզը, ընտանի թռչունների աղբը, ինչպես այդ անում են մեր մի շարք առաջավոր կոլտնտեսություններ:

Մենք կոչ ենք անում գարնանացանը կատարել նվազագույն ժամկետում՝ 6—7 աշխատանքային որվա ընթացքում: Մենք կոչ ենք անում այս տարի մեծ չափերով ավելացնել վարելահողի տարածությունն ի հաշիվ միջնակների, քարքարոտ ու խոպան տարածությունների, ինչպես նաև ավելացնել վոռոգելի տարածությունները՝ նոր ջրանցքներ, առուներ, ջրամբարներ կառուցելով և լիովին ոգտագործելով գարնան հեղեղների և սարերում կուտակված ձյան ջուրը, ինչպես 1936 թվին այդ արին Բասարգեչարի, Ն. Բայազետի, Մարտունու, Լենինականի, Միկոյանի առաջավոր կոլտնտեսականները: Մենք կոչ ենք անում գարնանը փոցխել ամբողջ աշնանացանը, ճշտորեն կիրառել ցանքաշրջանառությունը, յարովիզացված սերմացվով նախատեսված ցանքի պլանները կատարել կրկնակի չափով, զարկ տալ տեսակավոր, զտասորտ սերմերի ցանքին, առավելագույն խնամք նվիրել սերմադաշտերին, առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնել խրճիթ-լաբորատորիաների աշխատանքի և նրանց փորձի ոգտագործմանը:

Ոչ մի կոլտնտեսություն առանց սերմազատիչի: Այս խնդրի կենսագործման համար կոչ ենք անում բոլոր կոլտնտեսություններին՝ 1937 թվին կազմակերպել սերմադաշտեր և դրանք դարձնել բարձր բերքատվության որինա-

կելի դաշտամասեր: Սերմադաշտերն ապահովել խոր մշակված ցրտահերկով,
պարարտացված, մոլախոտերից միանգամայն զերծ հողակտորներով: Սերմա-
դաշտերի համար անհրաժեշտ սերմացուն ձեռքով հատիկ առ հատիկ ընտրել
և ամբողջ սերմադաշտերն ապահովել ընտիր սերմացվով:

Աշնանացանի և գարնանացանի սերմադաշտերի, ինչպես և ընդհանուր
ցանքի բերքահավաքի ժամանակ ձեռքով ընտրել բերքատու, չորադիմաց-
կուն, լավորակ հասկեր այն չափով, որ առաջիկա աշնանացանի, ինչպես
և 1938 թվի գարնանացանի սերմադաշտերն ապահովվեն ավելի բարձրորակ
սերմացվով:

Մենք կոչ ենք անում՝ հացահատիկային ցանքերն այնքան քաղհանել,
որ մոլախոտը՝ բարձր բերքի այդ գլխավոր թշնամին՝ լիովին ոչնչա-
ցվի:

Մենք կոլտնտեսությունների և մեքենատրակտորային կայանների
բոլոր աշխատողների պատվի խնդիր ենք դարձնում 1937 թ. ՍՏԶ տրակ-
տորների միջին արտադրողականությունը բարձրացնել 550 հեկտարի, ունի-
վերսալ տրակտորներինը՝ 200 հեկտարի, ՉՏԶ տրակտորներինը՝ 1600 հեկ-
տարի, կոմբայններինը՝ 450 հեկտարի, կալսիչներինը՝ 600 տոննի:

Մեքենատրակտորային կայանի աշխատողնե՛ր, պայքարենք կուլտու-
րական մեքենատրակտորային կայանների համար, կա՛րգ ու կանոն մտցնենք
տրակտորային պարկում, ամենակարճ ժամանակամիջոցում ավարտենք
տրակտորների ձմեռային ռեմոնտը, ապահովենք նորոգումների բարձր
որակը:

Ընկե՛ր գյուղատնտեսներ, մենք կոչ ենք անում ձեզ՝ ձեր գիտությունը
հասցնել յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի, ձեր մասնագետի հսկող աչքն
ապահովել բոլոր կոլտնտեսություններում և բոլոր հողամասերում և պայքա-
րել, որպեսզի ստախանովյան ագրոտեխնիկան կիրառվի բոլոր կոլտնտե-
սություններում, բրիգադներում և օղակներում, որպեսզի 1936 թվին
հետ մնացող կոլտնտեսություններն այս տարի հասցնենք առաջավորների
մակարդակին:

Մենք կոչ ենք անում բոլոր կոլտնտեսականներին՝ 1938 թվին ավելի
բարձր բերքի նախապայմաններ ստեղծելու համար, վաղ ցելի աշխատանք-
ներն սկսել և ավարտել գարնանացան հացահատիկների ցանքի ավարտման
հետ միաժամանակ: Պետք է լավ հիշել, որ ցելն առանց հետագա կանոնա-
վոր մշակման չի կարող դառնալ բերքատվության բարձրացման կարևորա-
գույն լծակ: Մեր խնդիրն է՝ վաղ ցելն անմիջապես փոցխել, մշակել մեկից
երկու անգամ, միանգամայն զերծ պահելով այն մոլախոտից:

Ընկե՛ր կոլտնտեսականներ, 1936 թվին մեր բերքն ավելի շատ կլիներ,
եթե պայքարը կորուստների դեմ լավ կազմակերպեյինք: Չմոռանանք եր-
բեք, որ 1936 թվին միջին հաշվով յուրաքանչյուր հեկտարից մենք կորց-
րել ենք 2—3 ցենտներ հացահատիկ, իսկ առանձին կոլտնտեսություն-
ներում այդ կորուստն ավելի մեծ է եղել: Ցե՛կեք, ընկերնե՛ր, ամենուրեք
վճռական պայքար ծավալենք ամեն տեսակի կորուստների դեմ՝ յուրաքան-
չյուր հատիկի համար:

Ընկերնե՛ր, դեռ մի քանի օր առաջ պրոլետարական դատարանը մեր
մեծ ժողովրդի միահամուռ կամքով, հեղափոխական օրենքի խստությամբ

արժանի պատիժը տվեց տրոցկիստական-հակահեղափոխական իժերին, ո-
րոնք փորձեր էին կատարում ձեռք բարձրացնել մեր թանգագին հոր, մեր
մեծ ու հարազատ ընկեր Ստալինի և նրա զինակիցների վրա: Նրանք դի-
վերսիոն, քայքայիչ-վնասարարական աշխատանքի միջոցով, ստոր լրտեսու-
թյամբ ցանկանում էին մեր երկիրը հանձնել գիշատիչ կապիտալիստներին,
նրանք ցանկանում էին երկրի երեսից ջնջել կոլտնտեսային հրաշալի
հանրակարգը, որ երջանկություն, բախտավորություն բերեց մեզ համար,
մեզ ազատեց դարավոր աղքատությունից, տգիտությունից, կուլակային ստրկու-
թյան շղթաներից: Նրանք ձգտում էին մեր արյան գնով ձեռք բերած հողը
կրկին վերադարձնել կալվածատերերին ու կուլակներին:

Ի պատասխան տրոցկիստական-ֆաշիստական բանդաների, դաշնակ-
ների, բոլոր գույնի նացիոնալիստական տականքների ստոր, տեռորիստա-
կան, դիվերսիոն գործունեության, մենք այս տարի ավելի լայնորեն
կծավալենք սոցիալիստական մրցությունն ու ստախանովյան շարժումը,
և նոր թափով առաջ կմղենք գարնանացանի նախապատրաստումը և երկ-
րորդ ստախանովյան տարին վճռական տարի կդարձնենք ստալինյան 7—8
միլիարդ փութ հացահատիկի համար մղվող պայքարում:

Մենք սիրում ենք մեր երկիրը, մեր առաջնորդներին: Մենք մեր
սքանչելի հայրենիքի և ոչ մի վերջին հողը չենք զիջի այդ զարշելի ոճրա-
գործների արտասահմանյան ֆաշիստ-դաշնակիցներին—իմպերիալիստական
գիշատիչներին: Երբ հարկ լինի, ինչպես մի մարդ, մենք մեր կրծքով
կպաշտպանենք սոցիալիզմի Հայրենիքի սրբազան հողը և այդ հողի վրա
ստալինյան հանճարով ստեղծված կոլտնտեսային հանրակարգը:

Կեցցե՛ մեր հարազատ Կոմունիստական կուսակցությունը:

Կեցցե՛ մեր հայր, ուսուցիչ և բարեկամ հանճարեղ Ստալինը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-Ի ՀԱՑԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎՈՂՋՈՒՅՆԸ

ԸՆԿԵՐ ՍՏԱԼԻՆԻՆ

ԹԱՆԳԱԳԻՆ ԸՆԿԵՐ ՍՏԱԼԻՆ

Մենք, Հայաստանի կոլտնտեսային դաշտերի ստախանովականներս, հավաքվելով հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվության առաջավորների հանրապետական 2-րդ խորհրդակցությանը, մեր կոլտնտեսային բոցավառ վողջույնն ենք հղում ձեզ՝ հաղթական սոցիալիզմի յերկրի մեծ ղեկավարին, մեր հորն ու բարեկամին, ազատ ու բերկրալից կյանքի սահմանադրության ստեղծողին։

Մեկ տարի սրանից առաջ, մեր թանգագին ընկեր Ստալին, Դուք մեր առջև, Խորհրդային Միության բոլոր կոլտնտեսականների առջև, խնդիր դրիք՝ պայքարել 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկի համար։

Մենք հրճվանքով ձեռնամուխ յեղանք այդ խնդրի կատարմանը։ Մեր կոլտնտեսություններում լայնորեն ծավալվեց սոցիալիստական մրցությունը բարձր բերքի համար մղվող պայքարում։

Լենինականի շրջանի Ճլոխան գյուղի կոլտնտեսության ողակավար Սարգիս Մանուկյանը 4 հեկտար հողամասի յուրաքանչյուր հեկտարից ստացել ե 60 ցենտներ ցորենի բերք։ Կոլտնտեսական Մարտոյան Խաչատուրը՝ Ղուլալի գյուղի կոլտնտեսությունից, յուրաքանչյուր հեկտարից ստացել ե 68 ցենտներ գարի։ Տասնյակ ողակներ և բրիգադներ նվաճել են հեկտարից 40—50 և ավելի ցենտներ բերք։ Հացահատիկային կուլտուրաների միջին բերքատվությունն ամբողջ Հայկական ԽՍՀ-ում 1936 թվականին հասել ե հեկտարից 11,9 ցենտների, 1935 թվականի 8,8 ցենտների փոխարեն։

Շքանշանակիր կոմբայնավար Գուրգեն Մարջանյանը գերակատարել ե Ձեզ տված խոստումը, «Կոմունար» կոմբայնով հավաքելով 927 հեկտարի բերք։ Շքանշանակիր տրակտորիստ Սպիրիդոն Տոնոյանը նույնպես գերակատարել ե Ձեզ տված խոստումը, յուրաքանչյուր «ՍՏԶ» տրակտորով իր բրիգադում միջին հաշվով մշակելով 1010 հեկտար։ Թալինի ՄՏԿայանի բրիգադիր Միսաք Գրիգորյանը գերակատարել ե իր պարտավորությունը, յուրաքանչյուր «ՍՏԶ» տրակտորով մշակելով 1242 հեկտար։

Բայց այս ցուցանիշները վոչ բերքատվության տեսակետից և վոչ ել մեքենաների ոգտագործման տեսակետից սահմանակետ չեն։ Ստալինյան Սահմանադրության յերջանիկ յերկրում բերքատվության ու աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման հնարավորություններն անսահման են։ Կոլտնտեսային կարգը ստախանովյան շարժման հիման վրա մեր առջև ուղիներ ե բաց անում դեպի առաջավոր սոցիալիստական տեխնիկայի՝ աշխարհում չտեսնված հաղթանակներ։

Հավաստիացնում ենք Ձեզ, մեր սիրելի առաջնորդ, վոր մենք, վոգեշնչված ստախանովյան առաջին տարվա հաջողություններով, լի ստախանովյան

յերկրորդ տարում նոր ռեկորդներ նվաճելու վճռականությամբ, կձգտենք այն բանին, վոր բարձր ու կայուն բերքը դառնա բոլոր կոլտնտեսային դաշտերի անխախտ օրենքը։

Տրոցկիստական ճիվաղները, անարգ դավաճանները, լրտես-դիվերսանտները ցանկանում եյին ցրել կոլտնտեսությունները, վերադարձնել կուլակային շահագործումը և վաճառել մեր հայրենիքը։ Ֆաշիզմի լակեյները այդ անարգ բանդան ստացավ արժանի պատիժը։ Գերագույն դատարանի կայացրած դատավճիռն ամբողջ խորհրդային ժողովրդի դատավճիռն է, այդ ժողովրդի կամքն ու ցասումն է։

Զինված ստալինյան զգաստությամբ, Անդրկովկասի և ամբողջ Խորհրդային Միության ժողովուրդների համերաշխ ընտանիքում, ստալինյան Սահմանադրության դրոշի տակ մենք էլ ավելի լայնորեն կծավալենք սոցիալիստական մրցությունը կոլտնտեսային դաշտերում, մեր հայրենիքը կդարձնենք ավելի բերքառատ ու ամենահզոր։

Մենք պարտավորվում ենք 1937 թվականին էլ ավելի բարձրացնել մեր դաշտերի պտղաբերությունը, հասնել էլ ավելի բարձր բերքատվության։

Մենք հավաստիացնում ենք Ձեզ, վոր պատվով կկատարենք մեր հայրենիքի հանդեպ, Ձեր հանդեպ, մեր իմաստուն առաջնորդ, ստանձնած մեր պարտավորությունները։

Կեցցե՛ մեր հզոր սոցիալիստական յերկիրը։

Կեցցե՛ Լենինի-Ստալինի մեծ կուսակցությունը։

Կեցցե՛ մեր սիրելի առաջնորդ մեծ Ստալինը։

Հայկական ԽՍՀ-ի հացահատիկային կուլտուրաների
բերքատվության առաջավորների խորհրդակցություն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-Ի ՀԱՑԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎՈՂՋՈՒՅՆԸ

Ը Ն Կ Ե Ր Բ Ե Ր Ի Ա Յ Ի Ն

Гос. Публ. Библиотека ... им. А. Мясникяна

ԹԱՆԳԱԳԻ՛Ն ԸՆԿԵՐ ԲԵՐԻԱ

Հայաստանի՝ հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվության առաջավորների հանրապետական 2-րդ խորհրդակցությանը մասնակցողներն իրենց բոցավառ ողջույնն են հղում Ձեզ, Անդրկովկասի բոլշևիկների ղեկավարին, մարտական ստալինյանին, Հայաստանի կոլտնտեսականների բարեկամին:

Վոգեշնչված ժողովուրդների սիրելի առաջնորդ ընկեր Ստալինի կոչով՝ 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկի համար պայքարելու մասին, մենք ստախանովյան առաջին տարում հասանք բերքատվության զգալի վերելքի: Ձեր ղեկավարությամբ Հայաստանի կոլտնտեսականները 1936 թվականին հանրապետության մեջ հեկտարի միջին բերքատվությունը 1935 թվականի համեմատությամբ բարձրացրին 3,1 ցենտներով:

Դաշտում կատարվող իսկական ստախանովյան աշխատանքի օրինակներ ցույց տվին կոլտնտեսականներ Սարգիս Մանուկյանը՝ Լենինականի շրջանի Ճլոխան գյուղի կոլտնտեսությունից, վոր հեկտարից ստացել է 60 ցենտներ ցորենի բերք, Բասարգեչարի շրջանի ընկեր Բերիայի անվան կոլտնտեսության կոլտնտեսական Լևոն Մարգարյանը, վոր 7 հեկտար հողամասի յուրաքանչյուր հեկտարից ստացել է 70,3 ցենտներ գարու բերք:

Մեր մեքենատրակտորային կայաններն սկսել են ավելի լավ աշխատել: Աճել է մեքենաների արտադրողականությունը: Մեր ՄՏկայանների շքանշանակիր տրակտորիստներն զգալիորեն գերակատարել են ընկեր Ստալինին տված իրենց խոստումները:

Այս հաջողությունները մենք ձեռք ենք բերել Ձեր անմիջական ղեկավարությամբ, անշեղորեն կենսագործելով մեծ Ստալինի ցուցումները, որ-որի վրա ամրապնդելով Անդրկովկասի և ամբողջ Խորհրդային Միության ժողովուրդների բարեկամությունը:

Մենք հավաստիացնում ենք Ձեզ, թանգագին ընկեր Բերիա, վոր, ի պատասխան ժողովրդի անարգ թշնամիների, ֆաշիստական վարձկանների՝ հակահեղափոխական տրոցկիստների տեռորիստական-դիվերսիոն գործունեությունների, դաշնակների ու մենշևիկների, բոլոր գույնի նացիոնալիստների, մենք էլ ավելի լայնորեն կծավալենք սոցիալիստական մրցությունն ու ստախանովյան շարժումը, կկազմակերպենք լավագույնների փորձի մասսայական հաղորդումը հետ մնացողներին, և արդեն ստախանովյան 2-րդ տարին վճռական տարի կդարձնենք ստալինյան 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկի համար մղվող պայքարում:

Կեցցե մեր յերջանիկ, անպարտելի Հայրենիքը:

Կեցցե մեծ Կոմունիստական կուսակցությունը:

Կեցցե Անդրկովկասի ժողովուրդների անխզելի բարեկամությունը և Անդրկովկասյան բոլշևիկների մարտական ղեկավար ընկեր Բերիան:

Կեցցե մեր հարազատ մեծ ու իմաստուն առաջնորդ ընկեր Ստալինը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԲԱՄԲԱԿԱՑԱՆՆԵՐԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՑԵՐԿՐՈՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՎՈՂՋՈՒՅՆՆ

ԸՆԿԵՐ ՍՏԱԼԻՆԻՆ

ԹԱՆԳԱԳԻ՛Ն ԻՈՍԻՖ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻՉ

Մենք՝ Հայաստանի բամբակի դաշտերի ստախանովականներս, հավաքվելով բամբակացանների յերկրորդ հանրապետական խորհրդակցությանը, Ձեզ՝ հաղթական սոցիալիզմի մեծ ղեկավարին, ժողովուրդների յերջանկության մեծ խարտիայի—Խորհրդային Սահմանադրության ստեղծողին՝ հղում ենք մեր կոլտնտեսային սրտաբուխ ողջույնը։

Դեռ մի տարի առաջ Ուզբեկստանի Կոմկուսակցության Կենտկոմի քարտուղար ընկեր Իքրամովը Կրեմլում՝ Ուզբեկստանի պատվիրակության ընդունելության ժամանակ հայտարարեց, վոր 1935 թվականին Ուզբեկստանում բամբակի միջին բերքատվությունը կազմել ե հեկտարից 11,4 ցենտներ։ Դուք հայ աշխատավոր ժողովրդի պատվիրակության ընդունելության ժամանակ, 1935 թվի դեկտեմբերի 30-ին, ցուցում տվիք մեզ, վոր անհրաժեշտ ե լարել ուժերը և հասնել ուզբեկ բամբակացաններին։ Ձեր այդ ցուցումը մեզ համար պայքարի դրոշ դարձավ կոլտնտեսական լայն մասսաներին մոբիլիզացիայի յենթարկելու հանուն բամբակի բարձր բերքատվության։

1936 թվին մենք կարողացանք հեկտարից ստանալ 12,4 ցենտներ բերք՝ անցյալ տարիների ցածր բերքի փոխարեն։

Մեզ մոտ առանձին առաջավոր կոլտնտեսություններ, բրիգադներ և ողակներ այս տարի ավելի բարձր բերք են ստացել։ 13 կոլտնտեսություն հեկտարից ստացել են 15 ցենտներ բերք։ Հեկտարից 15 ցենտներից ավելի բերք են ստացել 28 կոլտնտեսություն, 18 ցենտներից ավելի՝ 14 կոլտնտեսություն, 21 ցենտներից ավելի՝ 8 կոլտնտեսություն։ Նրանք այդ բանին հասան իրենց լավ աշխատանքի շնորհիվ։ Ղամարլուի շրջանի Ջոհրաբլուի «Մայիսի 1-ի» անվան կոլտնտեսությունը հեկտարից միջին հաշվով ստացավ 26,3 ցենտներ բամբակ, իսկ այդ կոլտնտեսության ողակավարուհի Վարինկա Փանոսյանը յուրաքանչյուր հեկտարից ստացավ 47 ցենտներ։ Նույն շրջանի Գետազատ և Դարղալու գյուղերի կոլտնտեսությունները յուրաքանչյուր հեկտարից ստացան 24 ցենտներ։ Գետազատի կոլտնտեսության ողակավարուհի ընկ. Աշխեն Փանոսյանն իր հողամասից ստացել ե միջին հաշվով 38 ցենտներ բամբակ, իսկ առանձին հեկտարից 51 ցենտներ։ Եյլաս գյուղի Ստալինի անվան կոլտնտեսության ողակավար Ղամբար Փաշա ողլին հեկտարից ստացավ 36 ցենտներ, Ներքին Աղբաշ գյուղի «Աշխատավոր» կոլտնտեսության ողակավար Վարդան Վարդանյանը՝ 35 ցենտներ, Վաղարշապատի շրջանի «Ջահմեթ» կոլտնտեսությունը՝ 23,8 ցենտներ, նույն կոլտնտեսության ողակավար Ալի ողլի Ալիևը՝ 32 ցենտներ, Վերին Խաթունարխի կոլտնտեսության ողակավար Մուշեղ Գրիգորյանը՝ 37,4 ցենտներ, Հոկտեմբերյան շըր-

ջանի Բախչալար գյուղի Ազիզբեկովի անվան կոլտնտեսությունը՝ 24 ցենտներ, նույն կոլտնտեսության օղակավարուհի Աբիբ Կուլի կզի Նովրուզովան՝ 36,2 ցենտներ, Վեդու շրջանի Ռեհանլու գյուղի կոլտնտեսության օղակավարուհի Թագուհի Արումյանը՝ 35 ցենտներ։ Վաղարշապատի շրջանի Արշալույսի կոլտնտեսության օղակավարուհի Թանկագին Մովսիսյանը կատարեց Ձեզ տված խոստումը՝ հեկտարից ստացավ 30 ցենտներ բամբակ։ Հոկտեմբերյան շրջանի Ջանֆիդա գյուղի «ԿԻՄ»-ի անվան կոլտնտեսության անդամ Զարուհի Մուրադյանն օրական միջին հաշվով հավաքել է 113 կիլոգրամ բամբակ, իսկ առանձին օրեր՝ 430 կիլոգրամ և ավելի. Նվջիլարի կոլտնտեսուհի Շուշանիկ Ասատրյանն օրական հավաքում եր 103 կիլոգրամ, Ներքին Խաթունարխի կոլտնտեսուհի Վարսենիկ Պողոսյանը՝ 100 կիլոգրամ։ Բամբակի բարձր բերքի համար մղվող պայքարում աճեցին տասնյակ և հարյուրավոր լավագույն ստալինյան կադրեր—բամբակի դաշտերի ստախանովականներ, վորոնք յուրացրել են նոր ագրոտեխնիկան։

Խորհրդային բամբակի համար մղվող պայքարի ամեն մի ժամում մենք ամենուրեք զգում եյինք Ձեր հայրական հոգատարությունը և ամենօրյա օգնությունը։

Վրաստանի, Ադրբեջանի և Հայաստանի ժողովուրդների ստալինյան ընտանիքում, անձնուեր ստալինյան Լավրենտիյ Բերիայի ղեկավարությամբ, Հայաստանի կոլտնտեսություններում կյանքը հորդում ե աղբյուրի պես. աճում ե աշխատավորների ունևորությունը։ Հաղթանակած սոցիալիզմի յերկրի ստալինյան Սահմանադրությունը սոցիալիստական մրցության նոր ալիք բարձրացրեց բամբակի բարձր բերքի համար։

Մենք՝ բամբակի բարձր բերքատվության վարպետներս պարտավորվում ենք մեր փորձը հաղորդել հետ մնացող կոլտնտեսություններին, բրիգադներին, օղակներին և 1937 թվին առանձին ռեկորդների փոխարեն ապահովել բամբակի բոլոր դաշտերի բարձր բերքատվությունը։ Մենք մեր առաջ պատվի խնդիր ենք դնում անցյալ տարվա 6400 հեկտար մեքենայական ցանքի փոխարեն այս տարի կատարել 14.000 հեկտար մեքենայական ցանք, 19.600 հեկտար կուլտիվացիայի փոխարեն՝ 56.000 հեկտար կուլտիվացիա, ձեռնարկել հողամասերի մասնավորման ու հարթման, բամբակագործական 4 շրջանները մինչև 1937 թվի վերջն ապահովել քիմիական քարտեզներով, 12.000 հեկտար ցանք պարարտացնել քիմիական պարարտանյութերով, իսկ մնացած ամբողջ տարածությունը՝ տեղական պարարտանյութերով, բամբակի բերքահավաքը կազմակերպել այնպես, վոր վոչ մի փաթիլ բամբակ չկորչի, հանձնվող բամբակի բարձր վորակն ապահովելու նպատակով ամեն մի բրիգադում բամբակի ընդունման ժամանակ հաշվի առնել չանաքողից ընդունվող բամբակի վոչ միայն քանակը, այլև վորակը և ըստ քանակական ու վորակական ցուցանիշների գնահատել աշխորերը։ Մենք մեր պատվի խնդիրն ենք համարում անթերի կիրառել ագրոկոմպլեքսը և այս տարի հասնել առաջավոր ուդարնիկների բերքատվությանը, վորոնք 1936 թվին հեկտարից ստացան 15,8 ցենտներ բամբակ։

Մեր այդ նպատակին հասնելու համար, Ձեր տված թանկագին ցուցումը կատարելու համար, մենք չենք խնայի վոչ մի ջանք, վոչ մի աշխատանք, վորովհետև մեզ համար աշխարհում չկա ավելի մեծ յերջանկություն, քան ագնվորեն, ամբողջ հոգով պայքարել Ձեր ամեն մի խոսքի, ամեն մի ցուցումի իրականացման համար, ստալինյան բերկրալից կյանքի նոր բարձունքների հասնելու համար։

Թող յերկար ապրի ու լուսավորի աշխարհը մեր արևը, մեր խնդությունը, մեր հարազատ ու մեծ Ստալինը։

Հայաստանի առաջավոր բամբակացանների
հանրապետական յերկրորդ խորհրդակցություն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԲԱՄԲԱԿԱՑԱՆՆԵՐԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎՈՂՋՈՒՅՆՆ

Ը Ն Կ Ե Ր   Բ Ե Ր Ի Ա Յ Ի Ն

ԹԱՆԳԱԳԻ՛Ն ԼԱՎՐԵՆՏԻՅ ՊԱՎԼՈՎԻՉ

Հայաստանի բամբակացանների հանրապետական յերկրորդ խորհրդակցության առաջավոր ստախանովականներն իրենց բոցավառ վողջույնն են հղում Քեզ՝ Անդրկովկասի բոլշեվիկների ղեկավարիդ՝ լավագույն՛ ստալինյանիդ։

Բամբակի բարձր բերքատվության համար պայքարելով՝ 1936 թվականին մենք կարողացանք մի հեկտարից միջին հաշվով ստանալ 12,4 ցենտներ բերք։ Քիչ չեն կոլտնտեսական այնպիսի առաջավոր բրիգադներ և օղակներ, վորոնք մի հեկտարից ստացել են 30 ցենտներից ավելի բամբակ, իսկ Ղամարլուի շրջանի Ջոհրաբլու գյուղի «Մայիսի 1-ի» անվան կոլտնտեսության օղակավարուհի՝ ստախանովական Վարինկա Փանոսյանն իր հողամասի ամեն մի հեկտարից ստացավ 47 ցենտներ բամբակ։ Աճեցին հարյուրավոր ստախանովականներ՝ կոլտնտեսային բերկրալից կյանք կառուցող ստալինյան սաներ։

Այս հաջողությունները մենք ձեռք ենք բերել Քո անմիջական ղեկավարությամբ, անշեղորեն կենսագործելով մեծ Ստալինի ցուցումները։

Ե՛լ ավելի ծավալելով ստախանովյան շարժումը՝ մենք խոստանում ենք ավելի լավ աշխատել և ավելի բարձր բերք ստանալ։

Կեցցե՛ մեր հարազատ, մեծ Կոմունիստական կուսակցությունը։

Կեցցե՛ Անդրկովկասի ժողովուրդների անխախտ բարեկամությունը և Անդրկովկասի բոլշեվիկների մարտական ղեկավար ընկեր Բերիան։

Կեցցե՛ մեր հարազատ հայր, մեր իմաստուն առաջնորդ մեծ Ստալինը։

Հայաստանի Առաջավոր բամբակացանների
հանրապետական յերկրորդ խորհրդակցություն

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼՈՒ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ ՅԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ(բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը նշում են գարնանացանին նախապատրաստվելու անբավարար ընթացքը։

Չնայած հանրապետության մեջ սերմֆոնդի առանձնացման պլանի կատարմանը (մինչև 1936 թ. դեկտեմբերի 25-ն առանձնացված է յեղել 283.964 ցենտներ—պլանի 101,9 տոկոսը), առանձին շրջաններ չեն կատարել սերմֆոնդի առանձնացման պլանը (Ալլահվերդի - 78,1 տոկոս, Ախտա—78,8 տոկոս, Ղափան—74,9 տոկոս, Միկոյան—84,9 տոկոս, Մեղրի—89,9 տոկոս, Ն. Բայազետ—80,8 տոկոս և այլն)։

Առանձնացված սերմացուից մինչև դեկտեմբերի 25-ը զտված է յեղել միայն 97.008 ցենտներ—պլանի 35,6 տոկոսը։ Մի շարք շրջաններ (Ապարան, Ախտա, Դիլիջան, Միկոյան, Սիսիան) բնավ չեն ձեռնարկել սերմացուի զտումը։

Ստուգված սերմացուից վոչ կոնդիցիոն դուրս է յեկել 50 տոկոսը, վոր վկայում է սերմացուի զտման ցածր վորակի մասին։

Տրակտորների աշնան-ձմեռվա վերանորոգումն ընթանում է ծայրահեղորեն անբավարար։

Շրջանների մեծ մասում կոլտնտեսային գյուղատնտեսական գործիքների վերանորոգումը թույլ է ընթանում։ Կոլտնտեսային դարբնոցներն ու ՄՏԿայանների արհեստանոցներն ապահովված չեն համապատասխան նյութերով ու պահեստի մասերով։

Գարնանացանը լավագույն կերպով նախապատրաստելու և նրա բարձր վորակային ցուցանիշների կատարումն ապահովելու համար Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը վորոշում են.

Առաջարկել Հողժողկոմատին, շրջգործկոմներին, կուսակցության շրջկոմներին, շրջանային հողբաժինների վարիչներին և ՄՏԿայանների դիրեկտորներին.

1. ՍԵՐՄԱՑՈՒԻ ԳԾՈՎ

ա) Մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ը կատարել սերմֆոնդերի առանձնացման և նրա վորակի ու պահպանման պայմանների համատարած ստուգում, հատուկ ուշադրություն նվիրելով մասսայական ընտրության միջոցով առանձնացված սերմացուին.

բ) սերմֆոնդերի լաբորատորիական առաջին ստուգումն ավարտել մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ը, յերկրորդը՝ մինչև փետրվարի 15-ը, յերրորդը (նախացանքային)՝ գարնանացանն սկսելուց 20 որ առաջ.

գ) առանձնացված սերմֆոնդի լավ և անխաս պահպանման պատասխանատվությունը դնել անձամբ կոլտնտեսությունների նախագահների վրա.

դ) լաբորատորիական անալիզի համար սերմերի նմուշներ ընտրել բացառապես շրջանային հողբաժնի և ՄՏկայանի ագրոնոմների միջոցով.

ե) սերմֆոնդերի անալիզի արդյունքները վերջնականապես պարզվելուց հետո կազմակերպել վոչ կոնդիցիոն սերմացուի միջշրջանային և միջկոլտնտեսային փոխանակություն՝ կոնդիցիոն սերմացվով.

զ) առաջարկել Հողժողկոմատին՝ 10 օրվա ընթացքում ձեռնարկումներ մշակել կարտոֆիլի, գանգրավուշի ու առվույտի պակասող սերմացուի հայթայթման ու ներմուծման ուղղությամբ և այդ ձեռնարկումները ներկայացնել Ժողկոմխորհին, միաժամանակ կազմակերպել կոլտնտեսություններում յեղած վուշի բոլոր ֆոնդերից գանգրավուշի սերմացուն ձեռքով ընտրելու գործը.

է) յուրաքանչյուր կոլտնտեսության մեջ առանձնացնել սերմացուի հատուկ հողամասեր՝ ընտիր սերմացու ցանելու համար—աշնանացան ցորեն՝ 12 տոկոս, վարսակ, գարի և հաճար՝ 13 տոկոս, գարնանացան ցորեն՝ 15 տոկոս—այդ կուլտուրաների ցանքի տարածության համեմատությամբ.

ը) առաջարկել շրջանային սերմնաբուծական լաբորատորիաներին՝ լրացուցիչ կերպով ստուգել այդ սերմերի որակը և թույլ տալ ցանելու միայն այն դեպքում, յերբ սերմերը 100 տոկոսով կոնդիցիոն կլինեն.

թ) սերմացուի հողամասերը տեղավորել ցանքաշրջանառության դաշտերում և մոլախոտերից ազատ հողերում, գարնանացանի կուլտուրաները ցանել ամբողջապես աշնանավար կատարված հողամասերում, շարքացանով:

2. ՅԱՐՈՎԻԶԱՑԻԱՅԻ ԳԾՈՎ.

1. Գարնանացան հացահատիկային կուլտուրաների յարովիզացիայի ընդհանուր տարածությունը 1937 թվականի համար հաստատել 30 հազար հեկտար:

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ 10 օրվա ընթացքում շրջաններին ուղարկել յարովիզացիայի պլանները:

3. Լենինականի հանրապետական փորձագիտական-սելեկցիոն կայանին կից կազմակերպել ագրոնոմ-յարովիզատորների 10-օրյա դասընթացներ:

3. ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ԳԾՈՎ.

ա) Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների ու ավտոտրանսպորտի աշնան-ձմեռվա վերանորոգման ուղղությամբ ՄՏկայանների կողմից կատարվող աշխատանքի անընդմեջ ֆինանսավորումը.

բ) առաջարկել Հողժողկոմատին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ 10 օրվա ընթացքում միջոցներ ձեռք առնել ՄՏկայաններն

ու կոլտնտեսությունները ներմուծելու տրակտորների ու գյուղատնտեսական մեքենաների վերանորոգման համար անհրաժեշտ բոլոր պահեստամասերը.

գ) առաջարկել շրջանային հողբաժինների վարիչներին ու ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ն ստուգել կոլտնտեսությունների՝ վերանորոգման յենթակա՝ գյուղատնտեսական մեքենաների ու գործիքների վիճակը և բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առնել կոլտնտեսային արհեստանոցների կադրերը կոմպլեկտավորելու ուղղությամբ, այդ արհեստանոցներն ապահովելով անհրաժեշտ վերանորոգման նյութերով.

դ) առաջարկել շրջգործկոմներին և կուսակցության շրջկոմներին՝ առնվազն 10 օրը մեկ անգամ լսել շրջանային հողբաժնի վարիչի, ՄՏկայանի դիրեկտորի և առանձին կոլտնտեսությունների զեկուցումները՝ տրակտորների գյուղատնտեսական մեքենաների ու գործիքների վերանորոգման ընթացքի մասին:

4. ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ԳԾՈՎ

ա) Հաստատել Հողժողկոմատի կողմից 1937 թվականի գարնան համար ներկայացված գոմաղբամոխրային պարարտացման պլանը—3 միլիոն սայլ հետևյալ բաշխմամբ ըստ շրջանների (տես հավելվածը).

բ) պարտավորեցնել շրջհողբաժինների վարիչներին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ը կոլտնտեսություններին հասցնել պարարտացման պլանը, ապահովելով պարարտանյութերն անհապաղ մասսայականորեն համապատասխան հողամասերը փոխադրելու գործը.

գ) հաստատել կոյաջրի հորերի ու գոմաղբի հորերի շինարարության 1937 թվականի համար Հողժողկոմատի կողմից ըստ շրջանների ներկայացրած պլանը.

դ) առաջարկել Հողժողկոմատին 5 օրվա ընթացքում հրահանգ ուղարկել շրջաններին. պարարտանյութը դաշտ փոխադրելու կարգի ու ժամկետների մասին:

5. ՆԻՏՐՈԳԻՆԱՑՄԱՆ ԳԾՈՎ

ա) Նկատի ունենալով 1936 թվականին լոբազգի կերաբույսերի ցանքերի նիտրոգինացման դրական արդյունքները՝ 1937 թվականին նիտրոգինացման յենթարկել լոբազգի կերաբույսերի ցանքերի ամբողջ տարածությունը.

բ) առաջարկել Հողժողկոմատին և Բժխացման կայանին՝ մինչև 1937 թվականի մարտի 15-ն ապահովել լոբազգի կերաբույսերի ցանքերի նիտրոգինացման համար անհրաժեշտ քանակությամբ նիտրոգինի պատրաստումը.

գ) առաջարկել Հողժողկոմատին առանձնացնել 20.000 ռուբլի՝ նիտրոգինացման ուղղությամբ կատարվելիք նախնական ծախսերի համար.

դ) պարտավորեցնել շրջանային հողբաժիններին և մեքենատրակտորային կայաններին՝ լոբազգի բույսերի նիտրոգինացման պլանը հասցնել մինչև առանձին կոլտնտեսային դաշտերը, ինչպես նաև ապահովել նիտրոգինի անոթները ժամանակին կոլտնտեսությունները փոխադրելու գործը:

ե) առաջարկել Գյուղհրատին՝ մինչև 1937 թվականի փետրվարի 15-ը հրատարակել նիտրոգինացման վերաբերյալ հանրամատչելի բրոշյուր:

6. ԿԱԴՐԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԳԾՈՎ

ա) Հաստատել 1937 թվականին մասսայական վորակի կադրերի պատրաստման ու վերապատրաստման՝ Հողժողկոմատի կողմից ներկայացված պլանը, ըստ շրջանների ու պրոֆիլների, հետևյալ չափով.

Դաշտավարական բրիգադիրներ	1480	հոգի
Ողակավարներ	3920	»
Պահեստապետներ	855	»
Վնասատուների դեմ պայքարող տեխնիկներ	1100	»
Ցանք կատարողներ	800	»
Յարովիզատորներ	470	»
Վորակի տեսուչներ	300	»
Կոլտնտեսության նախագահներ	1000	»
Տրակտորիստներ	950	»
Կոմբայնավարներ	190	»
Տնկարանային տնտեսության վարիչներ	70	»
Ծխախոտագործ-ողակավարներ	70	»
Կոլտնտեսային հաշվետարներ	605	»

բ) պարտավորեցնել շրջգործկոմների նախագահներին, շրջանային հողբաժինների վարիչներին և ՄՏԿայանների դիրեկտորներին՝ անհապաղ ձեռնարկել դասընթացների կոմպլեկտավորումը, ապահովելով դասընթացներն ուսման նորմալ ընթացքի համար անհրաժեշտ պայմաններով.

7. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎՆԱՍԱՏՈՒՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

ա) Մինչև 1937 թվականի հունվարի 15-ն ըստ առանձին շրջանների ճշտել խոնավ ու չոր ախտահանման ենթակա սերմացուի քանակը.

բ) մինչև 1937 թվականի փետրվարի 1-ը շրջաններն ապահովել բոլոր անհրաժեշտ թունանյութերով, այդ նյութերը փոխադրելով շրջանային կենտրոնները.

գ) մինչև փետրվարի 1-ը բոլոր կոլտնտեսություններն ապահովել ախտահանման համապատասխան ապարատներով.

դ) վաղ գարնանը բոլոր հողամասերը հետազոտել, իմանալու համար, թե վորքանով են վարակված մկներով, և մասսայական պայքար ծավալել մկների դեմ:

8. ԲԱՆՈՂ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԽՆԱՄՔԻ ԳԾՈՎ

Նկատի առնելով բանող անասունների ծայրահեղ անբավարար վիճակը և բանող անասունները գարնանացանի կամպանիային նախապատրաստելու նպատակով, կիրառել հետևյալ ձեռնարկումները.

ա) հատուկ հանձնաժողովներ կազմել ավագ զոոտեխնիկից, շրջանային հողբաժնի ավագ ագրոնոմից, անասնաբուժից և կոլտնտեսության նախագահից բաղկացած՝ բանող անասունների վիճակն ստուգելու և նրանց կերակրման ու խնամքի համապատասխան ռեժիմ սահմանելու համար.

բ) պարտավորեցնել կոլտնտեսությունների նախագահներին՝ սահմանված ռացիոնների համաձայն, համապատասխան քանակությամբ կեր առանձնացնել ձմրան համար, ինչպես նաև կերի անձեռնմխելի ֆոնդ կազմել 1937 թվականի գարնանային աշխատանքների շրջանի համար.

գ) գարնանային աշխատանքներն սկսելուց յերեք շաբաթ առաջ կոլտնտեսությունների նախագահների, ՄՏԿայանների դիրեկտորների և շրջանային հողբաժինների վարիչների անձնական պատասխանատվությամբ արգելել բանող անասունների օգտագործումը բոլոր տեսակի տնտեսական աշխատանքներում և անասուններին լիակատար հանգիստ տալ:

9. ՋՐՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

ա) Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ը կազմել վոռոգման սիստեմի մաքրման ու վերանորոգման օրացուցային պլան և վոչ ուշ քան մինչև 1937 թվականի հունվարի 15-ն այդ պլանը հասցնել շրջանները.

բ) առաջարկել շրջգործկոմներին և կուսակցության շրջկոմներին՝ ապահովել աշխատանքների ժամանակին կատարումը.

գ) առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև 1937 թվականի հունվարի 20-ը Ժողկոմխորհի և Կենտկոմի քննարկմանը ներկայացնել ըստ շրջանների 1937 թվականին կատարվելիք ջրտնտեսային ձեռնարկումների ծավալուն պլանը:

10. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԸ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև 1937 թվականի հունվարի 20-ը շրջաններն ապահովել այն ամենով, ինչ անհրաժեշտ է արտադրական պլաններն ու մուտքի-ելքի նախահաշիվները կազմելու համար, ինչպես նաև արտադրական պլանների ու մուտքի-ելքի նախահաշիվների բլանկների ձևերով, ազգային փոքրամասնությունների կոլտնտեսությունները (ռուսական, թուրքական, քրդական) ապահովելով մայրենի լեզվով տպված բլանկներով:

Արտադրական պլաններն ու մուտքի-ելքի նախահաշիվները կազմելու աշխատանքն ավարտել վոչ ուշ քան մինչև 1937 թվականի փետրվարի 20-ը:

Առաջարկել կուսակցության շրջկոմներին, շրջգործկոմներին, շրջանային հողբաժիններին և ՄՏԿայաններին.

ա) կոլտնտեսություններում կազմակերպել պլանային ցուցանիշների լայն քննարկումը բրիգադիրների և կոլտնտեսային ակտիվի արտադրական խորհրդակցություններում ու կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովներում:

բ) անհապաղ ձեռնարկել կոլտնտեսություններում 1937 թվականի արտադրանքի նոր նորմաների ու աշխատանքների գնահատումների քննարկումը, լայնորեն օգտագործելով բերքատվության առաջավոր ստախանովականների փորձը:

11. ԱԳՐՈԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

Առաջարկել շրջգործկոմներին, կուսակցության շրջկոմներին, ՄՏկայաններին և շրջանային հողբաժիններին.

ա) ոչ ուշ 1937 թվականի հունվարի 15-ից կազմել տվյալ շրջանի ագրոկանոնները և ներկայացնել Հողժողկոմատի քննարկմանը.

բ) առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ոչ ուշ քան մինչև 1937 թվականի փետրվարի 1-ը քննության առնել շրջգործկոմների ներկայացրած ագրոկանոնները և հասցնել դրանք շրջաններին, իսկ շրջգործկոմներին առաջարկել՝ ոչ ուշ 1937 թվականի փետրվարի 15-ից այդ ագրոկանոնները հրատարակել պարտադիր որոշման կարգով և քննության առնել կոլտնտեսություններում ու գյուղխորհուրդներում.

գ) սահմանել, որ 1937 թվականի ագրոկանոնները պետք է կազմվեն ըստ յուրաքանչյուր կուլտուրայի, ամբողջ տարվա և բոլոր աշխատանքների համար, կոնկրետացվելով ըստ յուրաքանչյուր յենթաշրջանի և կոլտնտեսության հողային ու կլիմայական առանձին պայմանների։

12. ԾԽԱԽՈՏԻ ՅԵՎ ՃԱԿՆԴԵՂԻ ԳԾՈՎ

1. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, Իջևանի, Կոտայքի, Ղափանի, Բասարգեչարի, Միկոյանի, Շամշադինի, Ալլահվերդու, Աշտարակի, Լենինականի, Արթիկի և Կիրովականի շրջկոմների քարտուղարներին, շրջգործկոմների նախագահներին, շրջանային հողբաժիններին ՄՏկայանների դիրեկտորներին.

ա) մինչև 1937 թվականի հունվարի 10-ն ստուգել և վերջնականապես հաստատել ծխախոտի ու ճակնդեղի համար առանձնացված հողերը։ Սահմանել, որ այդ կուլտուրաների համար հատկացված հողամասերը պետք է աշնանավար արված լինեն և ապահովված լինեն վոռոգման ջրով.

բ) առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել 1012 հեկտար ծխախոտի ցանքի պարարտացումը 412 տոնն պարարտանյութով, և 800 հեկտար շաքարի ճակնդեղի ցանքի պարարտացումը 1497 տոնն պարարտանյութով։

Հանձնարարել Հողժողկոմատին և Կենտկոմի Գյուղատնտեսական բաժնին՝ 10 օրվա ընթացքում Ժողկոմխորհի և Կենտկոմի քննարկմանը ներկայացնել 1937 թվականին բամբակի ցանքի նախապատրաստման ուղղությամբ կիրառվելիք կոնկրետ ձեռնարկումների պլանը։

Ժողկոմխորհը և Կենտկոմը պահանջում են կուսակցության շրջկոմներից, շրջգործկոմներից, Հողժողկոմատից և բոլոր հողային մարմիններից՝ հատուկ ուշադրություն նվիրել գարնանացանի կամպանիայի նախապատրաստությանը, այս որոշումը քննարկել կուսակցության շրջկոմների, շրջգործկոմների նիստերում, կոլտնտեսությունների ու գյուղխորհուրդների ժողովներում և մատնանշված ձեռնարկումների կիրառմամբ ապահովել 1937 թվականի բարձր բերքը։

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհի նախագահ՝ Ա. ԳՈՒԼՈՅԱՆ

ՀԿ (բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար՝ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ԲԱՄԲԱԿԻ ՑԱՆՔԸ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ ՅԵՎ ՀԿ(բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը նշում են, վոր Հողժողկոմատի, շրջանային կուսակցական կազմակերպությունների և հողային որգանների աշխատանքում գոյություն ունի վորոշ հանգստացում 1937 թվականի գարնան բամբակի ցանքի կամպանիայի նախապատրաստման ասպարեզում։

Բամբակացան մեքենատրակտորային կայանները ձգձգել են տրակտորային պարկի նորոգումը։ Առ 15-ը հունվարի Հոկտեմբերյանի մեքենատրակտորային կայանում նորոգումը կատարվել է 15,5 տոկոսով, Ղամարլուի ՄՏԿ-ում՝ 36,7 տոկոսով, Արարատի ՄՏԿ-ում՝ 28,6 տոկոսով, իսկ Վաղարշապատի ՄՏԿ-ում հանձնաժողովը դեռ վոչ մի տրակտոր չի ընդունել (նորոգվածներից)։

Տրակտորների հետ միասին մեծ չափով հետ է մնում նաև ՄՏԿ-ների կցորդ ինվենտարի (տրակտորային գութաններ) ու ավտոմեքենաների նորոգումը։

Բամբակի ցանքի նախապատրաստման ընթացքում կրկնվում են այն սխալները, վորոնք թույլ են տրվել 1936 թվականի ցանքի կամպանիայի նախապատրաստման շրջանում (ՄՏԿ-ների ապահովված չլինելը պահեստի մասերով և նորոգման նյութերով, քիմիական պարարտանյութերի չփոխադրվելը և այլն)։

Վառելանյութերի ստացումը և հանքային պարարտանյութերը պահեստներից կոլտնտեսություններ փոխադրելը նույնպես անբավարար են ընթանում. առ 15-ը հունվարի վառելանյութի ստացման պլանը ՄՏԿ-ները կատարել են միայն 16,4 տոկոսով, քիմիական պարարտանյութերի փոխադրման պլանը՝ 40 տոկոսով։

Չի կատարվել նաև Կենտկոմի այն վորոշումը, վոր պահանջում է ազատել դաշտերը բամբակենու մնացորդներից։

Այս բոլորը, աշնանավարի վատ ցուցանիշների հետ միասին (7000 հեկտար՝ նախատեսված 18 հազար հեկտարից), 1937 թվականի գարնանացանի մյուս նախապատրաստական ձեռնարկումների անբավարար կիրառման պայմաններում, սպառնալիք են ստեղծում գարնան բամբակի ցանքը սահմանված ժամկետներին և ագրոտեխնիկական բարձր մակարդակով կատարելու գործի համար։

Նշելով, վոր բամբակին հատկացված հողերի աշնանավարի պլանի թերակատարումը կարելի յե հատուցել մի շարք ագրոտեխնիկական ձեռնարկումներով, բամբակի ցանքի կամպանիան կազմակերպված ու ժամանակին կատարելու և բամբակի բերքը բարձացնելու համար Հայկական ժողկոմխորհը յեվ ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը վորոշում են.

ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ միջոցներ ձեռք առնել ժամանակին արագացնելու տրակտորների, ավտոմեքենաների և այլ գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգման ընթացքը, խստիվ սահմանելով յուրաքանչյուր մեքենատրակտորային կայանի համար հնգօրյա առաջադրանքներ, այն հաշվով, վոր տրակտորների և կցորդ ինվենտարի նորոգումը լրիվ ավարտվի ամենաուշը մինչև փետրվարի 20-ը:

2. ՄՏԿ-ներին կոնկրետ տեխնիկական օգնություն ցույց տալու համար Հողժողկոմատից ՄՏԿ-ները գործուղել մեխանիզատոր ինժեներներ, ամրացնելով նրանց ՄՏԿ-ներին:

3. Առաջարկել «ԳՈՒՏԱՊԻ» Հայաստանի բաժանմունքին՝ ամենակարճ ժամանակամիջոցում բերել տալ թե տրակտորների և թե ավտոմեքենաների պակասող մասերը, այն հաշվով, վոր մեքենայական ամբողջ պարկը նորոգված և կատարելապես պատրաստ լինի սահմանված ժամկետին:

4. Հանձնարարել կուսակցության շրջկոմների քարտուղարներին՝ ամենորյա վերահսկողություն սահմանել տրակտորների և այլ գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգման ընթացքի վրա և ապահովել նորոգման պլանի բարձրորակ կատարումը:

ՍԵՐՄԱՑՈՒԻ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Պարտավորեցնել բամբակի տրեստի Հայաստանի բաժանմունքին մինչև փետրվարի 20-ն անհրաժեշտ քանակությամբ սերմացու փոխադրել մթերման կայանները և մարտի 5-ից վոչ ուշ սերմացուն բաժանել ցանքաբարներին:

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել գործարաններից մթերման կայաններն ուղարկվող սերմացուի յուրաքանչյուր պարտիան վկայականներով, իսկ մթերման կայաններին առաջարկել յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունն ապահովել ստացած սերմերի վորակը բնորոշող վկայականներով:

3. Առաջարկել շրջգործկոմների նախագահներին, կուսակցության շրջկոմներին, ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին և շրջանային հողբաժինների վարիչներին՝ Հողժողկոմատի մթերած սերմացուի նմուշների հիման վրա բոլոր կոլտնտեսություններում կազմակերպել սերմացուի՝ տվյալ սորտի համար վոչ տիպիկ սերմերից, ինչպես և վատ սերմերից ու կարաշիգիտից ձեռքով զտելու գործը, բոլոր բրիգադներում սահմանելով սերմացուի զտման ընթացքի ճիշտ հաշվառում:

4. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև փետրվարի 1-ը սահմանել ցանքի մի հեկտարի նորմաները՝ ըստ բուսաբանական յինթատեսակների ու ռեպրոդուկցիաների:

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև փետրվարի 1-ը Հայաստանի Ժողկոմխորհին և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմին ներկայացնել սերմնաբուծական կոլտնտեսություններում բամբակի ցանքը կատարելու պլանը, ինչպես ըստ առանձին բուսաբանական յինթատեսակների, այնպես էլ ըստ առանձին ռեպրոդուկցիաների:

ՀՈՂԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Բամբակի ցանքի համար հողային տարածություններ նախապատրաստելու և ջրօգտագործման ռացիոնալ սիստեմ կազմակերպելու նպատակով, սահմանել բամբակի հողամասերի պլանավորման՝ գարնան հետևյալ պլանը.

Հոկտեմբերյան շրջ. 600 հեկտար
Ղամարլուի շրջ. 400 հեկտար
Վաղարշապատի շրջանում 300 հեկտար
Վեդու շրջանում 200 հեկտար
Ընդամենը 1500 հեկտար

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել բոլոր բամբակացան ՄՏԿ-ները համապատասխան քանակությամբ մեքենաներով ու գործիքներով, ինչպես և պատրաստել ՄՏԿ-ներում տրակտորային 20 մալ պլանավորման աշխատանքների համար, այդ թվից.

Հոկտեմբերյանում 7, Ղամարլվում 5, Վաղարշապատում 5, Վեդիում 3, մատակարարելով ՄՏԿ-ներին անհրաժեշտ գծանկարներ՝ դրանք պատրաստելու համար:

3. Առաջարկել շրջանային հողբաժինների վարիչներին և ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ մինչև փետրվարի 1-ն առանձնացնել գարնանը պլանավորման յենթակա հողամասերը, վորոնք հերկել առաջին հերթին:

Պլանավորման աշխատանքների կատարման հետ միաժամանակ մյուս հողամասերում կիրառել հետևյալ ձեռնարկումները.

ա) արմատահանել մասսիվների ներսում գտնվող հին կոճղերը.

բ) վոչնչացնել հին առուները, թմբերը, միջնակները և դաշտային ավելորդ ճանապարհները.

գ) բոլոր հողամասերում նոր կամուրջներ կառուցել խոշոր ջրանցքների ու բաշխիչ առուների վրա և նորոգել հները:

4. Պարտավորեցնել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ բոլոր տրակտորաքարշ գութաններն ապահովել դիսկային դանակներով, պաշտպանիչներով և «զիգզագ» ցաքաններով:

5. Առաջարկել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ փետրվարի 20-ից վոչ ուշ կազմել յուրաքանչյուր տրակտորային բրիգադի և յուրաքանչյուր առանձին տրակտորի դիսպետչերային մարշրուտը, վորպեսզի գարնան դաշտային աշխատանքների ժամանակ կատարելապես վերացվեն տրակտորների պարապուրդները, նվազագույն չափի հասնի ավելորդ յերթևեկությունը, բարձրանա տրակտորների արտադրողականությունը, նվազի ինքնարժեքը և վառելանյութի ծախսումը, դրանով իսկ ապահովելով բամբակացան շրջանների ՄՏԿ-ների՝ շահաբեր աշխատանքի անցնելը:

ՑԱՆՔԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Տրակտորային ցանքի պլանը սահմանել 7000 հեկտար: Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև 1937 թ. փետրվարի 1-ը պլանի բաշխումն ըստ շրջանների ներկայացնել Կենտկոմին ի հաստատություն:

2. 1937 թվականին բամբակի ցանքը 70 սանտիմետր շարամեջ տարածությամբ և միաժամանակ ակոսների փորմամբ ապահովելու համար առաջարկել Հողժողկոմատին մինչև փետրվարի 1-ը պատրաստել ակոսարար տրակտորաքարշ շարքացանների փորձնական նմուշ և մինչև փետրվարի 5-ը փորձարկել այդ, վորպեսզի մինչև մարտի 15-ը ՄՏԿ-ների բոլոր տրակտորային շարքացաններն ապահովված լինեն ակոսարարներով:

3. Մինչև մարտի 15-ը տեղերում ստուգել բոլոր տրակտորաքարշ շարքացանները և սարքել դրանք ցանքի պահանջվող նորմայի համաձայն:

Առաջարկել ՄՏԿ-ի դիրեկտորներին՝ նախքան տրակտորային շարքացանները դաշտ դուրս բերելը յուրաքանչյուր ագրեգատն ապահովել անհրաժեշտ քանակությամբ պահեստի մասերով:

ՎՈՌՈԳՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Առաջարկել Հողժողկոմատին և շրջգործկոմներին՝ մինչ վոռոգման կամպանիան սկսելն ավարտել վոռոգիչ ցանցի սարքավորումը, ջրաբաշխների, շլյուզների և այլ մասերի նախապատրաստումը՝ կոլտնտեսային առուներին անխափան կերպով ջուր մատակարարելն ապահովելու համար:

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև մայիսի 15-ը հրատարակել մի ժողովուր՝ ակոսային վոռոգման տեխնիկայի և նրա կիրառման մասին:

3. Վոռոգիչ ցանցի մաքրումն ու նորոգումն ավարտելու ժամկետ սահմանել մարտի 15-ը, հիմնական նորոգման համար՝ մինչև ապրիլի մեկը, իսկ ջրհան կայանների նորոգման համար՝ մարտի 15-ը:

4. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ շրջանային կազմակերպությունների հետ միասին, մինչև մարտի 15-ը վերանայել վոռոգման ներկա նորմաները, ժամկետներն ու սխեմն ըստ հողային տարբերությունների և չերտավորել դրանք ինչպես ըստ առանձին կոլտնտեսությունների, այնպես էլ ըստ առանձին բրիգադների:

ՎՆԱՍԱՏՈՒՆԵՐԻ ԴԵՄ ՄՂՎԵԼԻՔ ՊԱՅՔԱՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Գյուղատնտեսության վնասատուների դեմ պայքարելու պայուսակային ապարատների նորոգման համար սահմանել հետևյալ պլանը (քանակով).

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Փոշոտիչներ	Սրսկիչներ
Հոկտեմբերյան . . .	120 հատ	240 հատ
Ղամարլուի	42 »	152 »
Վաղարշապատի . .	85 »	178 »
Վեդու	11 »	24 »
Ընդամենը	258 հատ	594 հատ

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ վնասատուների դեմ պայքարելու ապարատների նորոգման պլանը մտցնել մեքենատրակտորային կայանների գյուղատնտեսական մեքենաներն ու գործիքները նորոգելու ընդհանուր պլանի մեջ, նորոգումն ավարտելու ժամկետ սահմանելով 1937 թ. մարտի 15-ը:

3. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել 250 հատ պայուսակային սրսկիչների ու տրակտորային 20 փոշոտիչների ստացումը մինչև մայիսի 1-ը և բամբակի սերմի 50 ախտահանիչ մեքենաների ստացումը մինչև ապրիլի 1-ը:

4. Նկատի առնելով նախորդ տարիների թերությունները՝ նորոգված մեքենաներն արհեստանոցից բաց թողնել միմիայն ՄՏԿ-ի արհեստանոցի վարիչի կողմից դրանք մանրազնին ստուգելուց հետո:

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև փետրվարի 1-ը պարզել, թե գյուղատնտեսության վնասատուների դեմ պայքարելու ապարատների համար անհրաժեշտ պահեստի մասերի ինչպիսի պահանջ ունեն բամբակացան շրջանները և ապահովել այդ պահանջի բավարարումն ամենաուշը մինչև մարտի 1-ը:

Հանձնարարել Հողժողկոմատին՝ մինչև սույն թվի փետրվարի 1-ն ապահովել 30—35 միլիմետր տրամագիծ ունեցող մի տոնն պղնձե ձողերի ստացումը և 8×12 միլիմետր պղնձե խողովակների ստացումը՝ ՄՏԿ-ների արհեստանոցներում գյուղատնտեսության վնասատուների դեմ պայքարելու ապարատների դեֆիցիտային պահեստի մասը պատրաստելու համար:

6. Շրջանները փոխադրվող ապարատների իրացումը կատարել բացառապես իրենց՝ ՄՏԿ-ների հայեցողությամբ, ապահովելով դրանցով նախ և առաջ Վաղարշապատի շրջանի կոլտնտեսությունները, Զանգիբասարի խմբի և Մերձարաքյան խմբի թույլ հանդերձված կոլտնտեսությունները:

7. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ մինչև մարտի 1-ն ապահովել 66 տոնն արսենատակալցիումի, 6 տոնն ֆորմալինի և 100 տոնն էմուլսոյլի ստացումը, բամբակենու վնասատուների ու հիվանդությունների դեմ պայքարելու համար (սովկա, կարադրին, ըլիճ), իսկ վոստայնի տզի դեմ պայքարելու համար 810 տոնն ծծումբն ստանալ մինչև ապրիլի 1-ը՝ պոլիսուլֆիտ-կալցիումի անխափան պատրաստումն ապահովելու համար:

8. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ պոլիսուլֆիտ-կալցիումի պատրաստումը հանձնարարել Գյուղմատի սիստեմին, պարտավորեցնելով նրան ամեն կերպ մեքենայացնել պոլիսուլֆիտ-կալցիումի պատրաստման բոլոր պրոցեսները:

9. Հանձնարարել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ անձամբ ստուգել, թե ինչ չափով են կոլտնտեսություններն ապահովված հումողից ախտահանելու նյութերով:

ՀՈՂԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

1. Սահմանել բամբակի հողային տարածությունները քիմիական ու տեղական պարարտանյութերով պարարտացնելու հետևյալ պլանը՝ ըստ շրջանների.

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Հանքային պարարտանյութեր	Տեղական պարարտանյութեր	Այդ թվից գոմաղբ
Հոկտեմբերյանի	4400 հեկտար	2100 հեկտար	5000 տոնն
Վաղարշապատի	3200 »	1600 »	6500 »
Ղամարլուի	3300 »	1600 »	6500 »
Վեդու	1100 »	700 »	6000 »
Ընդամենը	12000 հեկտար	6000 հեկտար	24000 տոնն

2. Առաջարկել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին և շրջանային հողբաժիններին՝ պարարտանյութերը կոլտնտեսությունների միջև բաշխել գոյություն ունեցող քիմիական քարտերի հիման վրա և առանձին կոլտնտեսությունների համար ընդունված պարարտացման նորմաներով։

3. Առաջարկել շրջգործկոմներին և կուսակցության շրջկոմներին՝ հատուկ ուշադրություն նվիրել հանքային պարարտանյութերի այն կորուստների դեմ պայքարելուն, որ տեղի յեն ունենում այդ նյութերը պահեստներում պահելիս, կոլտնտեսություններն ուղարկելիս և դաշտերը փոխադրելիս։

4. Ինչպես Գյուղմատի, այնպես էլ կոլտնտեսության պահեստներից առանձին բրիգադներին հանքային պարարտանյութերը բաց թողնել բացառապես կշռով։

5. Պարտավորեցնել շրջգործկոմներին, ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին և շրջանային հողբաժինների վարիչներին՝ բոլոր կոլտնտեսությունների գոմերին կից կազմակերպել աղբանոցներ՝ հեղուկ աղբի ավազաններով, ինչպես և կոմպոստի ու արտաթորությունների պահեստներ։ Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ամենաուշը մինչև փետրվարի 1-ը տեղերը հասցնել աղբանոցների կազմակերպման հրահանգը։

6. Առաջարկել շրջգործկոմներին, կուսակցության շրջկոմներին և ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ մինչև փետրվարի 1-ն ապահովել ամբողջ առկա հանքային պարարտանյութերը Գյուղմատի պահեստներից կոլտնտեսությունները փոխադրելու գործը, ինչպես և ապահովել պարարտանյութերը ժամանակին կոլտնտեսությունները փոխադրելու գործը՝ Գյուղմատի պահեստներում ստացվելուն զուգընթաց։

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԳՐՈ-ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ, ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՅԵԼՔԻ ՈՒ ՄՈՒՏՔԻ ՆԱԽԱՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ԿԱԶՄԵԼԸ

1. Առաջարկել շրջգործկոմների նախագահներին, կուսակցության շրջկոմներին, ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին և շրջանային հողբաժինների վարիչներին՝ մինչև գարնան աշխատանքներն սկսվելը բոլոր կոլտնտեսություններում կազմակերպել ստուգում, թե ինչ չափով ճիշտ են կազմվել բրիգադները և հողամասերն ամրացվել առանձին բրիգադներին ու օղակներին, թե ինչ չափով ճիշտ է կիրառվում անհատական գործավարձն օղակներում, և կոնկրետ օգնություն ցույց տալ այն կոլտնտեսություններին, վորոնք հետ

են մնացել աշխատանքի հաշվառումն ու նորմավորումը բարելավելու գործում։

Առաջարկել շրջգործկոմներին և կուսակցության շրջկոմներին՝ մինչև փետրվարի 20-ը հաստատել և Հողժողկոմատի կարգադրությամբ հրատարակել բամբակի պարտադիր ագրոկանոններ՝ հայերեն ու թուրքերեն, թե ամբողջ շրջանի և թե առանձին կոլտնտեսությունների համար, հաշվի առնելով նրանց հողային տարբերությունները և բամբակի տեսակները։

3. Կոլտնտեսություններում կազմակերպել ագրոկանոնների լայն քննարկում՝ բրիգադների ու կոլտնտեսային ակտիվի արտադրական խորհրդակցություններում և կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովներում։

4. Բոլոր կոլտնտեսություններում կազմակերպել արտադրանքի նորմաների և 1937 թ. աշխատանքի գնահատումների քննարկումը, լայնորեն օգտագործելով բերքատվության առաջավոր ստախանովականների փորձը։

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ 1937 թ. հունվարի 25-ից վոչ ուշ բամբակացան շրջաններին ուղարկել անհրաժեշտ ցուցանիշներ՝ կոլտնտեսությունների արտադրական պլանները և յելքի ու մուտքի նախահաշիվները կազմելու համար, այն հաշվով, վոր հերոհիշյալ պլանների քննարկումը և ընդունումն ավարտվի 1937 թ. փետրվարի 29-ից վոչ ուշ։

6. Հաստատել գարնան կամպանիայի համար մասսայական պրոֆեսիաների կադրեր նախապատրաստելու հետևյալ պլանը.

Ցանքարար	120 հոգի
Օղակավար	120 »
Վոռոգող	320 »
Ունիվերսալիստ	60 »

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, շրջգործկոմներին, շրջանային հողբաժիններին և ՄՏԿ-ներին՝ հավաքագրել համապատասխան թվով դասատուներ և ունկնդիրներ ու ապահովել վերոհիշյալ դասընթացների անխափան պարապմունքները։

Ժողկոմխորհը և Կենտկոմը Հողժողկոմատի, շրջանային կուսակցական կազմակերպությունների, ՄՏԿ-ների, հողային օրգանների ու կոլտնտեսությունների վարչությունների ուշադրությունն են հրավիրում բամբակի ցանքի նախապատրաստման հետ մնալու վրա, վերոհիշյալ նախապատրաստական ձեռնարկումները ժամանակին կատարելու բացառիկ նշանակության վրա՝ 1937 թվին բամբակի բարձ բերք ստանալու համար, և առաջարկում են ապահովել Ժողկոմխորհի ու Կենտկոմի այս վորոշման կատարումը սահմանված ժամկետներին։

ՀԽՍՀ Ժողկոմխորհի
Նախագահ՝ Ա. ԳՈՒԼՈՅԱՆ

ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի
Քարտուղար՝ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

1937
ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ ՅԵՎ ՀԿ(բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

«1937 թվականի գարնանացանի պետական պլանի մասին» ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհի 1937 թվականի փետրվարի 2-ի վորոշման համաձայն, Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը վորոշում են.

I. ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

1. Հայկական ԽՍՀ-ի 1937 թվականի գարնանացանի պլանը հաստատել 314,8 հազար հեկտարի չափով, այդ թվում խորհտնտեսություններում՝ ԽՍՀՄ-ի Հողժողկոմատի խորհտնտեսություններ—566 հեկտար, Հայկական ԽՍՀ Հողժողկոմատի խորհտնտեսություններ—344 հեկտար, Սննդարդյունաբերության ժողկոմատի խորհտնտեսություններ—750 հեկտար, այլ ժողկոմատների, հիմնարկների և կազմակերպությունների խորհտնտեսություններ—2440 հեկտար, կոլտնտեսային հատվածում—285,7 հազար հեկտար, այդ թվում կոլտնտեսություններում—261,2 հազար հեկտար, անհատական տնտեսություններում—25,0 հազար հեկտար, հետևյալ բաշխմամբ ըստ շրջանների և կուլտուրաների (հավելված № 1)։

2. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, շրջանային գործադիր կոմիտեներին և կուսակցական շրջկոմներին.

ա) յուրաքանչյուր շրջանի համար սահմանված պլանի հիման վրա գարնանացան կուլտուրաների ցանքի պլանն անհապաղ հասցնել խորհտնտեսություններին, ՄՏկայաններին, կոլտնտեսություններին և անհատական տնտեսություններին.

բ) կոլտնտեսությունների ու խորհտնտեսությունների արտադրական պլանների կազմումը և հաստատումն ընդհանուր ժողովներում ավարտել վոչ ուշ փետրվարի 25-ից, իսկ ՄՏկայանների արտադրական-ֆինանսական պլանները՝ վոչ ուշ, քան մինչև 1937 թվականի մարտի 1-ը։

II. ՏԵՍԱԿԱՎՈՐ ՑԱՆՔԵՐԻ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

1. Գարնանացան հացահատիկային կուլտուրաների տեսակավոր ցանքերի պլանը հաստատել 10,0 հազար հեկտարի չափով և կարտոֆիլինը՝ 400 հեկտար, հետևյալ բաշխմամբ ըստ շրջանների (հավելված № 2)։

2. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և Մթերումների Կոմիտեյի լիազորին՝ վերոհիշյալ տարածությունը լրիվին ապահովել բարձրորակ տեսակավոր սերմացուով.

ա) վոչ տեսակավոր հացահատիկը Զագոտզեռնոյի պահեստներում յե-

ված տեսակավոր հացահատիկի հետ փոխանակելու հաշվին՝ 3000 ցենտներ.

բ) կոլտնտեսությունների սեփական տեսակավոր սերմացվի հաշվին՝ 11.266 ցենտներ:

III. ՍԵՐՄԱՑՎԻ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Առաջարկել Հողժողկոմատին, շրջանային գործադիր կոմիտեներին և կուսակցության շրջկոմներին.

ա) յուրաքանչյուր խորհտնտեսության ու կոլտնտեսության մեջ առանձնացնել սերմացվի հողամասեր տեսակավոր և բարելավված ընտիր սերմերով ցանելու համար, հետևյալ չափով—աշնանացան ցորեն և տարեկան՝ 12 տոկոս, վարսակ և գարի՝ 13 տոկոս, գարնանացան ցորեն՝ 15 տոկոս, յեգիպտացորեն՝ 3 տոկոս, ղանդրավուշ՝ 10 տոկոս, կարտոֆիլ՝ 14 տոկոս, հաշված համապատասխան կուլտուրայի ցանքի տարածությունից.

բ) հաստատել խորհտնտեսություններում և կոլտնտեսություններում բազմամյա խոտաբույսերի սերմադաշտեր թողնելու պլանը՝ ընդամենը 3500 հեկտար, դրանից Սննդարդյունաբերության ժողկոմատի խորհտնտեսություններում՝ 100 հեկտար, Հողժողկոմատի խորհտնտեսություններում՝ 100 հեկտար, կոլտնտեսություններում՝ 3300 հեկտար, այդ թվում առվույտի՝ 1000 հեկտար և եսպարցետի՝ 2300 հեկտար:

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը նշում են, վոր սերմադաշտերի առանձնացման անցյալ տարվա պրակտիկան ցույց տվեց, վոր առանձին շրջանների մի շարք կոլտնտեսություններում սերմադաշտերի համար հատկացվել են միանգամայն պատահական հողամասեր: Սերմադաշտերի ցանքի սերմացուն ուշադիր կերպով չի ընտրվել, յերբեմն ցանքը կատարվել է վոչ կոնդիցիոն սերմացվով և սերմադաշտերի խնամքը վոչնչով չի տարբերվել սովորական ցանքերից:

Բացառիկ նշանակություն տալով սերմադաշտերի ցանքերին, վորպես 1938 թվականի համար անհրաժեշտ սերմացվի հիմնական բազա, Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը խնդիր են դնում շրջանային գործադիր կոմիտեների, կուսակցության շրջկոմների, շրջանային հողբաժինների ու ՄՏԿայանների, ինչպես նաև կոլտնտեսությունների առաջ՝ 1937 թվականին սերմացվի հողամասերում հասնել բարձր բերքատվության, վորի համար պարտավորեցնել կոլտնտեսություններին, տվյալ կուլտուրայի ցանքաշրջանառության դաշտերում յեղած սերմացվի հողամասերում ցանքը կատարել բացառապես տեսակավոր և ընտիր սերմացվով, խոր հերկած աշնանավարի վրա և առավել լավ ագրոտեխնիկական ժամկետներում, հետագայում ապահովելով սերմադաշտերի ուշադիր խնամքը:

Սահմանել, վոր սերմացվի հողամասերից ստացված հացահատիկը, ղանդրավուշը և կարտոֆիլը ամբողջ բերքը պետք է լրիվին օգտագործել՝ կոլտնտեսությունները 1938 թվականի ցանքի համար անհրաժեշտ քանակությամբ լավորակ սերմացվով ապահովելու նպատակով:

Արգելել սերմացվի հողամասերից ստացված հացահատիկի, ղանդրավուշի և կարտոֆիլի օգտագործումը սերմացվից բացի վորևէ այլ նպատակի համար:

IV. ՀԱՑԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ՈՒ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1. Հանրապետության մեջ 1937 թվականի համար հաստատել բերքատվության հետևյալ ցուցանիշները, ըստ առանձին կուլտուրաների. աշնանացան ցորեն—10,6 ցենտներ, աշնանացան գարի—11,1 ցենտներ, աշնանացան տարեկան—10,0 ցենտներ, գարնանացան ցորեն—9,3 ցենտներ, գարնանացան գարի—10,5 ցենտներ, վարսակ—9,7 ցենտներ հաճար (կարմրահատ ցորեն)—8,0 ցենտներ, լոբազգի հատիկային կուլտուրաներ—7,5 ցենտներ, բրինձ—35,0 ցենտներ, կորեկ—8,8 ցենտներ, յեգիպտացորեն—12,3 ցենտներ, կարտոֆիլ—90 ցենտներ, շաքարի ճակնդեղ—180 ցենտներ, ղանդրավուշ—5 ցենտներ, բամբակ—11,2 ցենտներ, ծխախոտ—8,5 ցենտներ, հետևյալ բաշխմամբ ըստ շրջանների և կուլտուրաների (հավելված № 4):

2. Հաստատել ըստ շրջանների կոլտնտեսություններում հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվության բարձրացման ուղղությամբ կիրառվելիք ագրոտեխնիկական ձեռնարկումների պլանը (հավելված № 5):

3. Գարնանացանն ավարտելուց հետո անհապաղ ձեռնարկել հացահատիկային կուլտուրաների ցանքի, առաջին հերթին՝ գարնանացանի քաղհանը:

Քաղհանը կատարել առնվազն 2—3 անգամ, այն հաշվով, վոր մինչև ցանքերի ցողուն գցելը լիակատար կերպով վոչնչացված լինեն բոլոր մոլախոտերը:

Քաղհանված մոլախոտերն անպայման դուրս տանել դաշտից:

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ տաս օրվա ընթացքում մշակել և տեղերն ուղարկել մանրամասն հրահանգ՝ աշնանացան ու գարնանացան հացահատիկային կուլտուրաները փոցխելու, դրանք լրացուցիչ կերպով պարարտացնելու և հացահատիկային կուլտուրաները փոռոցելու տեխնիկայի մասին:

V. ՍԵՐՄԱՑՈՒՆ ՑԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը նշում են, վոր, չնայած մի շարք ցուցումներին, կոլտնտեսությունների ստուգված սերմֆոնդի մեծ մասը դուրս է յեկել վոչ կոնդիցիոն, վորը ցույց է տալիս շրջանային կազմակերպությունների վոչ լուրջ և վատ աշխատանքը սերմացուն ցանքի համար նախապատրաստելու ուղղությամբ:

Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմն առաջարկում են.

1. Հողժողկոմատին, շրջանային գործադիր կոմիտեներին, կուսակցության շրջկոմներին, շրջանային հողբաժիններին, ՄՏԿայաններին՝ ապահովել ամբողջ սերմացվի զտումն ու ախտահանումը, կազմակերպելով հացահատիկային, տեխնիկական ու կերի կուլտուրաների սերմացվի ֆոնդերի վորակի նախացանքային ստուգում:

2. Արգելել ցորենի, վարսակի, գարու և հաճարի (կարմրահատ ցորենի) չախտահանված սերմացվով ցանք կատարելը: Սահմանել, վոր սերմացվի ախտահանումը պետք է կատարվի գյուղատնտեսների ղեկավարությամբ, անպայմանորեն կազմելով ախտահանման վերաբերյալ ակտեր՝ կոլտնտեսության նախագահի և ագրոնոմի ստորագրությամբ:

3. Հաստատել կոլտնտեսություններում հացահատիկային կուլտուրաների յարովիզացիայի յենթարկված սերմացվով կատարվելիք ցանքի պլանը՝ 30 հազար հեկտարի չափով։

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին՝ կոլտնտեսություններն ապահովել յարովիզացիա անցկացնելու համար անհրաժեշտ համապատասխան քանակությամբ ապարատուրայով։ Շրջանային հողբաժիններին և ՄՏկայանի դիրեկտորներին պարտավորեցնել ժամանակին կատարել յարովիզացիայի աշխատանքները, վերջինիս նկատմամբ սահմանելով ամենօրյա հսկողություն ու ղեկավարություն։

Առաջարկել շրջանային հողբաժիններին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ յարովիզացիայի պլանը տեղերն ուղարկելիս հաշվի առնել յուրաքանչյուր առանձին կոլտնտեսության հնարավորությունները, յելնելով հնարավորին չափ մեծ թվով կոլտնտեսություններ ընդգրկելու անհրաժեշտությունից։

VI. ՀՈՂԸ ՑԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1. Սահմանել, վոր կոլտնտեսություններում աշնանից ցրտահերկի միջոցով նախապատրաստված հողամասերը պետք և օգտագործվեն առաջին հերթին բամբակի, շաքարի ճակնդեղի, ծխախոտի և գարնանացան ցորենի ցանքերի համար։

2. Սահմանել, վոր բամբակի ցանքի նախատեսված հողամասերը պետք և գարնանը նորից հերկվեն առնվազն յերկու անգամ, յուրաքանչյուր հերկից հետո անմիջապես փոցխելով հողամասը։

Կարտոֆիլի ցանքի համար նախատեսված հողամասերը գարնանը պետք և նորից հերկվեն կամ թե յենթարկվեն կուլտիվացիայի։

3. Պարտավորեցնել շրջանային գործադիր կոմիտեների նախագահներին, շրջանային հողբաժնի վարիչներին, ՄՏկայանների ու խորհտնտեսությունների դիրեկտորներին, ինչպես նաև կոլտնտեսությունների նախագահներին՝ գարնանն ապահովել 1936 թվականին աշնանավար կատարված հողամասերի խնամքով մշակումը, ըստ վորում ծանր (կոշտացած) հողամասերում կատարված ամբողջ աշնանավարը, ինչպես նաև ուշ աշնանավարը պետք և նորից հերկվի, հետագայում փոցխելով հերկը։

Մյուս հողամասերում ամբողջ աշնանավարը պետք և կուլտիվացիայի յենթարկվի կամ թե փոցխվի, դաշտային աշխատանքներն սկսելու առաջին որերին։

4. Սահմանել, վոր յուրաքանչյուր կոլտնտեսության և խորհտնտեսության մեջ պետք և կազմակերպվի ցանքի համար նախապատրաստված ու ցանված հողամասերի ընդունումն ըստ կատարված աշխատանքի վորակի, ըստ վորում հողամասերի ընդունելությունը կոլտնտեսություններում պետք և կատարվի անմիջականորեն կոլտնտեսության նախագահի կողմից, իսկ խորհտնտեսություններում՝ ավագ գյուղատնտեսի կողմից։

VII. ՑԱՆՔԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Ցորենի, վարսակի և գարու ցանքի ժամկետները հաստատել 6—9 աշխատանքային որ, իսկ աշնանավարի հողամասերում՝ 4—5 աշխատանքային որ։

2. Հաստատել գարնանացան հացահատիկային կուլտուրաների—ցորենի, վարսակի, գարու և հաճարի (կարմրահատ ցորենի), ցանքն ավարտելու վերաբերյալ, ըստ առանձին շրջանների, Հողժողկոմատի ներկայացրած ժամկետները։

3. Պարտավորեցնել շրջանային գործադիր կոմիտեներին, կուսակցության շրջկոմներին, շրջանային հողբաժիններին և ՄՏկայաններին՝ ապահովել առանձին հողամասերում հողը չորանալուն պես շարքացանն սկսելը, չսպասելով մինչև վոր չորանա բրիգադի ու, առավել ևս, կոլտնտեսության ամբողջ հողամասը։

4. Շաքարի ճակնդեղի ցանքն սկսել վաղ հասունացող հասկավոր կուլտուրաների ցանքի հետ միաժամանակ և ավարտել վոչ ուշ քան 7—9 աշխատանքային որվա ընթացքում։

Բամբակի ցանքը պետք և կատարվի առավելագույն չափով սեղմված ժամկետներում, այն և՝ 7—9 աշխատանքային որում, այն հաշվով, վոր բամբակի ամբողջ ցանքն ավարտվի վոչ ուշ մայիսի 5-ից։

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ 10 որվա ընթացքում ձեռնարկումներ մշակել առնվազն 2—3 հազար հեկտար հողամասի վրա հացահատիկային կուլտուրաների խաչաձև ցանք կազմակերպելու վերաբերյալ, և ուղարկել դրանք շրջաններին։

VIII. ՀՈՂԻ ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. 1937 թվականի գարնան գոմաղբ-մոխրային պարարտացման պլանը հաստատել 3 միլիոն սայլ։

2. Պարտավորեցնել շրջանային հողբաժինների վարիչներին, ՄՏկայանների դիրեկտորներին և կոլտնտեսությունների նախագահներին՝ ապահովել գոմաղբի ճիշտ պահպանումն ու օգտագործումը, հսկել, վորպեսզի վերջինս գոմաղբահորեր և դաշտ տարվելիս հարկ յեղած ձևով կիտվի, թույլ չտալ, վոր դաշտ փոխադրված գոմաղբն անփույթ կերպով ցիրուցան արվի ու անժամանակ փռվի, ինչպես նաև մոբիլիզացիայի յենթարկել և ժամանակին դաշտ փոխադրել տեղական պարարտանյութերի յեղած բոլոր ռեսուրսները։

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել հանքային պարարտանյութերի ժամանակին փոխադրումը շրջաններ և նրանց բաշխումն ըստ կոլտնտեսությունների, այն հաշվով, վոր գարնանացանն սկսվելու մոմենտին հանքային պարարտանյութերի ամբողջ անհրաժեշտ քանակությունը լինի տեղերում։

IX. ՋՈՒՏ ՑԵԼԻ ՀԵՐԿՈՒՄՆ ՈՒ ՄՇԱԿՈՒՄԸ

1. Կոլտնտեսություններում ջուտ ցելի հերկման պլանը հաստատել 100 հազար հեկտարի չափով, այդ թվում վաղ ցել՝ 50 հազար հեկտար, ըստ շրջանների բաշխելով № 8 հավելվածի համաձայն։

2. Վաղ ցելի հերկումն ավարտելու ժամկետ սահմանել մայիսի 1-ը։

3. Առաջարկել Հողժողկոմատին, շրջգործկոմներին, կուսակցության շրջկոմներին, շրջանային հողբաժիններին և ՄՏկայաններին՝ ջուտ ցելի հերկման պլանը, այդ թվում ցելի պլանը կոլտնտեսություններին հասցնել գարնանացանի պլանի հետ միաժամանակ։

4. Կոլտնտեսությունների նախագահները, ՄՏկայանի դիրեկտորները պարտավոր են ուշադիր խնամք ապահովել ցելի նկատմամբ, վերջինները մաքրելով մոլախոտերից, հենց որ մոլախոտերն սկսեն յերևան գալ, և կատարել առնվազն յերկու մշակություն (կուլտիվացիա և կրկնահերկ), իսկ մոլախոտերով պատած հողամասերում՝ առնվազն յերեք մշակություն։

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը նշելով շրջանների մեծ մասում գարնանացանի նախապատրաստման անբավարար ընթացքը, պահանջում են բոլոր կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպություններից, ՄՏկայանների դիրեկտորներից, կոլտնտեսությունների վարչություններից, ապահովել 1937 թվականի գարնանացանի լրիվ ու ճշգրիտ կատարումը, առավելագույն չափով սեղմ ժամկետներում։

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը համոզված են, որ կոլտնտեսությունների բարձր բերքատվության առաջավորների փորձի ու պրակտիկայի հիման վրա, ծավալելով սոցիալիստական մրցությունն ու աշխատանքի ստախանովյան մեթոդները՝ Հայաստանի կոլտնտեսությունները 1937 թվականին կհասնեն բոլոր կուլտուրաների բերքատվության զգալի բարձրացման։

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհի Նախագահ՝ ԳՈՒԼՈՅԱՆ

ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար՝ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ՄՏ ԿԱՅԱՆՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ-ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼՈՒ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԿ(բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը նշում է, որ 1936 թվականին ՄՏԿ-ները տրակտորային աշխատանքի պլանը կատարեցին 100,2 տոկոսով (վերածած փափուկ հերկի՝ 345.948 հեկտար) և մի տրակտորի բեռնավորումը հասցրին 393 հեկտարի՝ 1935 թվականի 332 հեկտարի փոխարեն։ Միաժամանակ ավելացել է մեքենայացման ծավալը և բարելավվել է կոլտնտեսությունների ագրոտեխնիկական սպասարկումը։ ՄՏԿ-ներն իրենց այդ աշխատանքով նպաստեցին գյուղատնտեսական կուլտուրաների բերքատվության բարձրացմանը 1936 թվականին։

Սակայն ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը դեռ անբավարար է համարում ՄՏԿ-ների տնտեսական-ֆինանսական դրությունը։

ՄՏԿ-ների դիրեկտորները միանգամայն անբավարար չափով են զբաղվում տնտեսական-ֆինանսական հարցերով, հաճախ վերավստահելով այդ գործն իրենց հաշվապահներին։

Ֆինանսական կարգապահության խախտումները, նորոգման, վառելանյութի, վարչական ծախքերի գերածախսերը, ինչպես և ՄՏԿ-ների դեբիտորային մեծ պարտքերը բնորոշ են դեռ շատ մեքենատրակտորային կայանների աշխատանքի համար։

ՄՏԿ-ների տրակտորային պարկի շահագործումն ու նորոգումն անբավարար են կազմակերպված։ Տրակտորների նորոգումն ամբողջ տարվա ընթացքում չկատարվելու և տրակտորներն ու գյուղատնտեսական մեքենաները վատ խնամվելու պատճառով ժամանակից առաջ են մաշվում։

Նորոգման արհեստանոցներն աշխատել են առանց հաստատված պլանների և առանց լրիվ բեռնավորման, որի պատճառով Հոկտեմբերյանի լավ սարքավորված ՄՏԿ-ն միմիայն միջին ու ընթացիկ նորոգման 164 հազար ռուբլու գերածախս ունի։

Սարքավորելու ինվենտարի վատ վիճակը, վառելանյութերի ծախսման դիֆերենցիալ նորմաների բացակայությունն առանձին ՄՏԿ-ներում ու բրիգադներում և վառելանյութային տնտեսության անբավարար կազմակերպումը վառելանյութի զգալի գերածախս առաջացրին ՄՏԿ-ների մեծ մասում։ Այսպես՝ առ 1-ը նոյեմբերի 1936 թվականի վառելանյութերի գերածախսը կազմում էր 450 տոնն և, բացի դրանից, բրիգադների վրա հաշվվում էր 500 տոնն, այդ թվից Ղամարլուի ՄՏԿ-ում՝ 127 տոնն (դիրեկտոր ընկ. Բոբիկյան), Ապարանի ՄՏԿ-ում՝ 42,1 տոնն (դիրեկտոր ընկ. Սարաֆյան), Գորիսի ՄՏԿ-ում՝ 24 տոնն (դիրեկտոր ընկ. Մարտիրոսյան), Արթիկի ՄՏԿ-ում՝ 29 տոնն (դիրեկտոր ընկ. Վիրապյան), Ամասիայի ՄՏԿ-ում՝ 21 տոնն և այլն։

Վերպես հետևանք այս բոլորի, մի հեկտար տրակտորային աշխատանքի միջին ինքնարժեքը բարձրացել է 6 ռուբլի 5 կոպեկով։

ՄՏԿ-ների ֆինանսական տնտեսության վրա առանձնապես անդրադարձել է բուքսիրային աշխատանքը, որովհետև կատարված աշխատանքն անշահ լինելով՝ այդ աշխատանքի ծախսերը մեծ դերածախս առաջացրին։

Կենտկոմն առանձնապես շեշտում է ՄՏԿ-ների շենքերի անբարեկարգ վիճակը (արհեստանոցները, գարաժները, գրասենյակները, տրակտորիստների, ագրոնոմների, մեխանիկների բնակարանները), դեպի շենքերն ու ծածկերը տանող ճանապարհների բացակայությունը։ Բոլոր շենքերը չեն ցանկապատված, բակերը կեղտոտ են, ՄՏԿ-ների դիրեկտորները բավականաչափ հոգատարություն չեն ցուցաբերում ՄՏԿ-ների բանվորների ու մասնագետների կուլտուրական կենցաղային պայմանների նկատմամբ։

1936 թվականին թե Հողժողկոմատը և թե ՄՏԿ-ների դիրեկտորների մեծ մասը միանգամայն անբավարար են ղեկավարել շինարարությունը։ Շինարարության որակը ցածր է եղել, հաճախ բացակայել են հաստատված նախահաշիվներ ու նախագծեր։ Շինարարության պլանը կազմվել է փոխանցվող կիսակառույց շատ օբյեկտներով։ Այսպես՝ Ղամարլուի ՄՏԿ-ի 1933 թվականից կառուցվող բնակելի տունը, որպես կիսակառույց շենք, պլանի մեջ է մտել նաև 1936 թվականին, Աշտարակի ՄՏԿ-ի նորոգման արհեստանոցը, որ կառուցվում է 1934 թվականից, 1936 թվականին պլանի մեջ է մտել նույնպես իբրև կիսակառույց շենք և այլն։

ՄՏԿ-ների մեծ մասը մինչև այժմ էլ ամենօրյա իրական օգնություն չի ցույց տալիս կոլտնտեսություններին աշխատանքի կազմակերպման ու ամբողջ արտադրական գործունեության կարգավորման ասպարեզում և հաճախ աչքաթող է անում առանձին կոլտնտեսությունների վատ աշխատանքը։

1936 թվականին դեպքեր են եղել, երբ կոմբայնների ու տրակտորների աշխատանքի և կոմպլեքսային աշխատանքի համար կոլտնտեսություններից վերցվել է կառավարության սահմանած նորմայից ավելի բնավարձ (Լենինականի ՄՏԿ դիրեկտոր ընկ. Հովսեփյան, Աշտարակի ՄՏԿ՝ ընկ. Հովհաննիսյան և այլն), որը ուղղակի արդյունք է ՄՏԿ-ների առանձին դիրեկտորների զգաստության բթացման։

Առանձին շրջկոմներ և շրջգործկոմներ (Սիսիան, Կիրովական, Ապարան) չեն թափանցել ՄՏԿ-ների տնտեսական գործունեության «մանրունքի» մեջ և անցել են ՄՏԿ-ներում կատարվող այլանդակությունների կողքով, հոգ չեն տարել ՄՏԿ-ների աշխատանքի պայմանները բարելավելու, ինչպես հարկն է չեն զբաղվել բանվորների ու ագրոկազմի մեջ կատարվող քաղաքական-մասսայական աշխատանքով և հաճախ ՄՏԿ-ի աշխատանքին վերաբերվել են որպես վարձակայանների աշխատանքի։

Հայաստանի Հողժողկոմատն իր հերթին, փոխանակ յուրաքանչյուր առանձին ՄՏԿ-ի ու արհեստանոցի աշխատանքը պլանավորելու և օպերատիվ կերպով ղեկավարելու, սահմանափակվել է ընդհանուր դրույթներ տալով և ժամանակին միջոցներ ձեռք չի առել ֆինանսական տնտեսությունը կարգավորելու համար։

ՀԿ(Բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԸ ՎՈՐՈՇՈՒՄ Է

1. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, կուսակցության շրջկոմներին, շրջգործկոմներին և ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ մինչև գարնան աշխատանքների սկսվելը վերացնել վերև նշված բոլոր թերությունները և լիակատար կարգ ու կանոնի բերել ՄՏԿ-ների տնտեսությունը։

2. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝

ա) ՄՏԿ-ների 1937 թվականի արտադրական-ֆինանսական պլանները կազմելիս նախատեսել ՄՏԿ-ների ֆինանսական տնտեսության առողջացումն ապահովող գործնական ձեռնարկումներ.

առաջարկել Հողժողկոմատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ ապահովել ՄՏԿ-ների աշխատանքի 1937 թվականի պլանի լայն քննարկումը ՄՏԿ-ների սկզբնական կուսկազմակերպություններում և արտադրական խորհրդակցություններում, մասնակցությամբ շրջանի առաջավոր կոլտնտեսականների ու ստախանովականների.

բ) խիստ վերահսկողություն սահմանել ՄՏԿ-ների տնտեսական ֆինանսական գործունեության վրա, վճռաբար վերացնելով այն պրակտիկան, որով ՄՏԿ-ները ֆինանսավորվում են առանց նկատի առնելու արտադրական պլանը և արտադրական առաջադրանքների կատարումը.

գ) ՄՏԿ-ների 1936 թվականի տարեկան հաշվետվությունները հաստատելիս յերևան բերել յուրաքանչյուր ՄՏԿ-ի իրական ֆինանսական վիճակը, մանրամասնորեն ստուգել ինվենտարիզացիան, հատուկ ուշադրություն նվիրելով տրակտորների, կոմբայնների և այլ գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական վիճակին, ստուգելով նրանց պիտանիությունը և մի ամսում՝ ՄՏԿ-ների դիրեկտորների ու շրջանային կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունների հետ միասին կոնկրետ ձեռնարկումներ մշակել ՄՏԿ-ների ֆինանսական-տնտեսական վիճակն առողջացնելու, ինչպես և ՄՏԿ-ների շենքերը բարեկարգելու ու աշխատողների կուլտուրական-կենցաղային պայմանները բարելավելու համար.

դ) ամենաուշը մինչև սույն թվի հունվարի 30-ը յուրաքանչյուր ՄՏԿ-ին հասցնել գարնանացանի, ագրոտեխնիկական ձեռնարկումների, բերքատվության, տրակտորների, ավտոմեքենաների, գյուղատնտեսական մեքենաների ու հանքային պարարտանյութերի ստացման, դրամագլուխների ներդրման (առանձնացնելով շինարարության յուրաքանչյուր տեսակը) 1937 թվականի պլանային առաջադրանքները, ինչպես և տրակտորային աշխատանքների պլանը, վառելանյութի ծախսման նորմաները և ֆինանսավորման պլանը.

ե) պարտավորեցնել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ մինչև սույն թ. փետրվարի 15-ն ավարտել ՄՏԿ-ների արտադրական-ֆինանսական պլանները կազմելու գործը.

զ) ՄՏԿ-ների արտադրական-ֆինանսական պլանների հաստատումն ավարտել ամենաուշը մինչև սույն թվի մարտի 1-ը.

է) սահմանել տրակտորային արտադրանքի և վառելանյութի ծախսման դիֆերենցիալ նորմաներ, ըստ առանձին կոլտնտեսությունների, պարտավորեցնելով ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ շերտավորել վառելանյութերի ծախսման նորմաներն ըստ առանձին բրիգադների.

ը) բաշխել ըստ ՄՏԿ-ների նոր ստացվող տրակտորները, կոմբայնները և գյուղատնտեսական այլ մեքենաները, այն հաշվով, որ ապահովվի արտադրական ծրագրի կատարումը գարնան ու աշնան աշխատանքների յեռուն շրջանում և վերացվի բուքսիրային աշխատանքի պրակտիկան, որ առաջ է բերում ավելորդ ծախսեր, մեքենաների մաշում ժամանակից առաջ և ավելացնում է նորոգումների քանակը։

3. Առաջարկել Պետբանկի և Գյուղատնտեսական բանկի Հայաստանի գրասենյակներին՝ ուժեղացնել իրենց վերահսկողությունը ՄՏԿ-ների ֆինանսավորման վրա և թույլ չտալ ավելի միջոցների հանձնումը, ինչպես և դրանց օգտագործումը վոչ ըստ նպատակի։

4. Առաջարկել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ անձամբ զբաղվել ՄՏԿ-ների ֆինանսական տնտեսությամբ, պահպանել ֆինանսական կարգապահությունը, վերացնել միջոցները վոչ արդյունավետ ծախսելու պրակտիկան և միաժամանակ թույլ չտալ, վոր իրենց միջոցները յերկար ժամանակ մնան զանազան պարտապանների մոտ։

ՄՏԿ-ների գլխավոր հաշվապահների համար ստեղծել բոլոր պայմանները, ամեն կերպ ոգնելով նրանց ֆինանսական հաշվետվությունը կանոնավորելու գործում։

5. Առաջարկել Հողժողկոմատին, կուսակցության շրջկոմներին և ՄՏ կայանների դիրեկտորներին՝ վերացնել ամբողջ տարվա ընթացքում կատարվող վերանորոգումն անտեսելու վնասակար պրակտիկան և կազմակերպել տրակտորների պլանային-նախազգուշական վերանորոգումը ժամանակին, յուրաքանչյուր տրակտոր ապահովելով անհրաժեշտ պահեստի մասերով, իսկ յուրաքանչյուր տրակտորային բրիգադը՝ կոմպլեքտային գործիքներով։ Դաշտային աշխատանքների ժամանակ կազմակերպել շարժական դաշտային վագոններ՝ տրակտորային բրիգադներին սպասարկելու համար, և ապահովել վերանորոգման աշխատանքների ճիշտ նորմավորումը։

Տրակտորների կարողությունն առավելագույն չափով օգտագործելու նպատակով, հատուկ ուշադրություն նվիրել ջրի կոռբյուրատորների օգտագործմանը, տրակտորների ճիշտ կարգավորմանը, կցորդ ինվենտարով ագրեգատացնելուն, ուժեղացնելով տրակտորային բրիգադներին ցույց տրվող տեխնիկական ոգնությունը։

6. Առաջարկել Հողժողկոմատին.

ա) մեկ ամսվա ընթացքում կատարել յուրաքանչյուր վերանորոգման արհեստանոցի շինարարության ու կահավորման վիճակի մանրազնին հետազոտություն, լրացնելով արհեստանոցների կահավորումը և ապահովելով դազգյահային սարքավորման լրիվ բեռնավորումը.

բ) 20 որվա ընթացքում մշակել և Ժողկոմխորհին ներկայացնել Յերևանում «Լեպսե» արտելի արհեստանոցների բազայի վրա մոտոռների վերանորոգման գործարան կազմակերպելու հարցը։

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի Բյուրոն մատնանշում է, վոր յուրաքանչյուր ՄՏԿ-ի դիրեկտորի պատվի գործը պետք է լինի տրակտորներին որինակելի ու հոգատար խնամք տանել, արտադրական լրիվ կարողությամբ ոգտագործել։

7. Կենտկոմն առանձնապես նշում է 1937 թվականի գարնանային աշխատանքների համար անհրաժեշտ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների ու ավտոմեքենաների վերանորոգման անբավարար ընթացքը։ Մինչև հունվարի 15-ը վերանորոգված է յեղել ընդամենը 267 տրակտոր, վորը կազմում է պլանի 41,1 տոկոսը։ Առանձնապես հետ են մնում Հոկտեմբերյանի ՄՏկայանը (15,5 տոկոս, դիրեկտորն է ընկեր Սուքիասյանը)։ Արարատի ՄՏկայանը (28,6 տոկոս —ընկեր Հովհաննիսյան), Բասարգեչարի ՄՏկայանը (25 տոկոս), Սիսիանի ՄՏկայանը (56 տոկոս—ընկեր Պողոսյան), Վաղարշապատի ՄՏկայանը (17 տոկոս—Հակոբջանյան)։

Ժամանակին վերանորոգմանը չպատրաստվելու և հիմնական վերանորոգման համար բաց թողնված միջոցներն այլ նպատակների համար ոգտագործելու հետևանքով մի շարք ՄՏկայաններում (Բասարգեչարի, Ն. Ախտայի, Ն. Բայազետի) վերանորոգման աշխատանքները ծավալվել են միայն հունվարի սկզբներին։

Կենտկոմի բյուրոն պարտավորեցնում է Հողժողկոմատին, կուսակցության շրջկոմներին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ ընդհուպ զբաղվել տրակտորների ու գյուղատնտեսական մեքենաների վերանորոգմամբ, սահմանելով աշխատանքների հնգորյա հաստատուն առաջադրանքներ և հատուկ ուշադրություն նվիրելով վերանորոգման վորակին։

Սահմանել այնպիսի կարգ, վոր վերանորոգված յուրաքանչյուր տրակտոր ընդունեն անձամբ ՄՏկայանի դիրեկտորը, ՄՏկայանի մեխանիկը և Հողժողկոմատի ներկայացուցիչը։ Այդ աշխատանքն ավարտել վոչ ուշ փետրվարի 25-ից։ Մինչև փետրվարի 28-ը ՄՏկայանի դիրեկտորը Հողժողկոմատի պատասխանատու ներկայացուցչի հետ միասին յուրաքանչյուր առանձին տրակտորի համար պիտի հաստատի 1937 թվականի աշխատանքի պլանը, վորոշելով ՄՏկայանի յուրաքանչյուր տրակտորի մարշրուտը։ Այդ պլանը պիտի հասցվի մինչև յուրաքանչյուր տրակտորը և տարվա ընթացքում այդ պլանը փոփոխել կարող է միայն ՄՏկայանի դիրեկտորը, բացառիկ դեպքերում։

Հանձնարարել Ժողկոմխորհին՝ լսել «ԳՈՒՏԱՊ»-ի Հայաստանի բաժանմունքի զեկուցումը՝ ՄՏկայաններին տրակտորի ու ավտոմեքենաների պահեստի մասեր մատակարարելու ընթացքի մասին և վճռական միջոցներ ձեռք առնել ՄՏկայանները պակասող պահեստի մասերով ապահովելու ուղղությամբ։

8. Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ գարնանացանի կամպանիայի համար բոլոր ՄՏկայաններն ապահովել նավթի տարայով, տակառներով, ցիստերններով և գործի գցող ինվենտարով, այնպիսի քանակությամբ, վոր գարնանացանի աշխատանքների ընթացքում ապահովվի տրակտորային բրիգադներին անընդմեջ վառելիք և յուղանյութեր մատակարարելը։

9. Նշելով վառելիքի փոխադրման անբավարար ընթացքը հունվար ամսին՝ առաջարկել Հողժողկոմատին, Հայկոոպին, ՄՏկայանների դիրեկտորներին, կուսակցության շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին՝ վճռական միջոցներ ձեռք առնել բաց թողնված վառելիքի բոլոր տեսակները ժամանակին փոխադրելու համար։

10. Առաջարկել Հողժողկոմատին.

ա) տասն որվա ընթացքում պարզել նավթի տարայի լրիվ պահանջը և ԽՍՀՄ-ի Հողժողկոմատի առջև հարց հարուցել լրացուցիչ քանակությամբ տակառներ ու ռեզերվուարներ ստանալու համար.

բ) միաժամանակ մինչև 1937 թվականի մարտի 1-ը Յերևանի ու Լենինականի գործարաններին պատվիրել պատրաստելու 1000 տոնն վառելիքի տարա.

գ) հաստատ կարգ մտցնել ՄՏկայանների վառելիքային տնտեսության մեջ, վերացնելով այն պրակտիկան, յերբ ՄՏկայանի նավթի բազայի վարիչը ՄՏկայանի նավթի բազայի որինակելի վիճակի համար պատասխանատու չի հանդիսանում ՄՏկայանի դիրեկտորի առջև։

Հանձնարարել կուսակցության շրջկոմներին՝ ստուգել նավթի բազաների աշխատողների կազմը և ամրացնել ամուր, ստուգված, իրենց գործն իմացող՝ աշխատողներով։

Հանձնարարել ընկերներ Դաստակյանին, Գյոդակյանին, Կարախանյանին, Գումեդինին և Հայկոոպի վարչությանը՝ մշակել Ցելենովկայում մերձակա շրջանների ՄՏ-կայաններին վառելիք մատակարարելու համար նավթի բազա կազմակերպելու հարցը և ներկայացնել Ժողկոմխորհին։

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ 1937 թվականին ավարտել անցյալ տարվանից մնացած բոլոր կիսավարտ օբյեկտների շինարարությունը։ Բոլոր շինարարություններն ապահովել ստուգված նախագծերով ու նախահաշիվներով, նկատի ունենալով շինարարության առավելագույն էժանացումը և ժամանակին ներմուծել ֆոնդային շինանյութերը, ձմեռային շրջանը լայնորեն օգտագործելով տեղական շինանյութերի հայթայթման ու փոխադրման համար։

Հողժողկոմատում կազմակերպել հատուկ շինարարական բաժին, նրա վրա դնելով ՄՏկայանների ու մեքենա-տրակտորային արհեստանոցների շինարարության պլանավորման, նախագծման ու վերահսկողության պարտականությունը։

12. Պարտավորեցնել ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ անմիջապես ձեռնամուխ լինել ՄՏկայանների բակերի սալահատակմանը, ՄՏկայանների շենքերի վերանորոգմանը, սպիտակեցմանը, ներկելուն, մայթեր պատրաստելուն և կազմակերպել ՄՏկայանների ավանների մասսայական կանաչապատում, մասնավորապես պտղատու այգիներ տնկելու միջոցով։

Կենտկոմը ՄՏկայանների դիրեկտորների աշխատանքը կգնահատի նաև այն բանով, թե նրանք ինչպես հոգ կտանեն ՄՏկայանների տնտեսության բարեկարգմանը։

13. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին՝ 20 օրվա ընթացքում ՄՏկայանները մշտական աշխատանքի ուղարկել 10 հաշվապահ և 1937 թվականի ընթացքում բոլոր ՄՏկայաններն ու մեքենա-տրակտորային արհեստանոցները կոմպլեկտավորել ինժեներ մեխանիզատորներով։

14. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, կուսակցության շրջկոմներին, ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ կազմակերպել բրիգադիրների ագրոտեխնիկական ուսուցում այն հաշվով, վոր 1937 թվականին յուրաքանչյուր բրիգադիր տիրապետի ագրոտեխնիկային։

15. Առաջարկել ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի Գյուղատնտեսական բաժնին և Հողժողկոմատին՝ մեկ ամսվա ընթացքում ստուգել տրակտորային բրիգադիրների, կոմբայնավարների ու գյուղատնտեսության մեխանիզատորների դպրոցների վիճակը և միջոցներ ձեռք առնել բարելավելու նրանց աշխատանքը։ Լայնորեն կիրառել յերիտասարդ մասնագետներին (ինժեներ-մեխանիզատորներին, ագրոնոմներին) ստաժ ձեռք բերելու համար ՄՏկայաններն ուղարկելու պրակտիկան, նրանց առաջ քաշելով բրիգադիրի պաշտոնում։

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ բոլոր տրակտորային բրիգադներն ապահովել բրիգադիրների աշխատանքի և տրակտորային բրիգադի աշխատանքի սկզբնական հաշվառման գրվածքի վերաբերյալ հրահանգներով.

16. Պարտավորեցնել ՄՏկայանների դիրեկտորներին.

ա) միջոցներ ձեռք առնել ՄՏկայանների կողմից կոլտնտեսություններին ցույց տրվող ղեկավարությունն ուժեղացնելու ուղղությամբ՝ կոլտնտեսային բրիգադների աշխատանքների գրվածքը մանրամասն ուսում-

նասիրելու ու կոլտնտեսությունների ղեկավարներին օգնելու և յուրաքանչյուր կոլտնտեսային բրիգադում աշխատանքը, հաշվառումն ու հաշվետվությունը ճիշտ կազմակերպելու միջոցով.

բ) ըստ առանձին կոլտնտեսությունների կազմել 1937 թվականին կիրառվելիք ագրոտեխնիկական և այլ ձեռնարկումների պլանը, հատուկ ուշադրություն նվիրելով այն կոլտնտեսություններին, վորոնք 1936 թվականն ավարտել են արտադրական վատ ցուցանիշներով։

17. Առաջարկել Հողժողկոմատին և ՄՏկայանների դիրեկտորներին՝ մեկ ամսվա ընթացքում լուծարքի յենթարկել ՄՏկայանների ունեցած դեբիտորային պարտքերը։

18. Կենտկոմը մատնանշում է Հողժողկոմատին, վոր մի շարք ՄՏկայանների (Գորիսի, Սիսիանի, Ախտայի, Ն. Բայազետի, Ամասիայի) ֆինանսական վատ վիճակի պատճառը տնտհաշվարկի լիակատար անտեսումն է — ինչպես ՄՏկայանների դիրեկտորների, այնպես և Հողժողկոմատի կողմից։

Տնտհաշվարկը պետք է դառնա ՄՏԿ-ների ֆինանսական առողջացման կարևորագույն լծակը։

Առաջարկել Հողժողկոմատին միջոցներ մշակել և արդեն 1937 թվականին լիակատար տնտհաշվարկ կիրառել Լենինականի ու Հոկտեմբերյանի ՄՏկայանների բոլոր բրիգադներում ու ցեխերում։

19. Առաջարկել Հողժողկոմատին (ընկեր Գումեդինին)՝ այնպես կազմակերպել աշխատանքը, վոր Հողժողկոմատի արտադրական վարչություններում (Հացահատիկային, Բամբակագործական) ապահովվի յուրաքանչյուր առանձին ՄՏկայանի մեքենատրակտորային ու ֆինանսական տնտեսության օպերատիվ ղեկավարությունը։

20. Առաջարկել կուսակցության շրջկոմներին և ՄՏկայանի դիրեկտորների՝ քաղաքական գծով՝ տեղակալներին.

ա) Վրաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի 5-րդ պլենումում ընկեր Բերիայի տված ցուցումների և Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի 7-րդ պլենումի վորոշումների հիման վրա վերացնել ՄՏկայանների կուսկազմակերպությունների աշխատանքում յեղած թերությունները և սիստեմատիկաբար քաղաքական ու մասսայական աշխատանք կատարել ՄՏկայանների աշխատողների մեջ։ ՄՏկայանների սկզբնական կուսկազմակերպություններն իրենց քաղաքական ու մասսայական աշխատանքով պետք է օժանդակեն կուսակցության թշնամիների և հակակոլտնտեսային ու հակապետական տրամադրությունների դեմ մղվող պայքարում կուսկազմակերպության ու յուրաքանչյուր կոմունիստի զգաստությունն ամեն կերպ բարձրացնելուն և ապահովեն ՄՏկայանի աշխատանքի լավագույն կազմակերպումը.

բ) ՄՏկայանների սկզբնական կուսկազմակերպության աշխատանքի կենտրոնում դնել ստախանովյան շարժման կազմակերպումն ու ծավալումը տրակտորային բրիգադներում, արհեստանոցներում և այլն, գլխավորել ստախանովականների պայքարը թափթփվածության դեմ, տնտեսական ու տեխնիկական ղեկավարության թերությունների դեմ, վորոնք խանգարում են ստախանովականների աճմանը՝ ՄՏկայանի յեկամտաբերության համար նրանց մղած պայքարում.

գ) անհրաժեշտ կուլտուր-կենցաղային պայմաններ ստեղծել ՄՏկայանների բանվորների համար, բոլոր բրիգադներն ապահովել վրաններով,

դաշտային վագոններով, կահավորել գլանք, կազմակերպել բանվորների հանգիստը և սիստեմատիկաբար նրանց մատակարարել թարմ գրականություն ու թերթեր.

դ) ապահովել կուսակցական վերահսկողությունը կոլտնտեսությունների՝ պետության հանդեպ ունեցած բոլոր պարտավորությունները կատարելու, կոլտնտեսությունների ու ՄՏկայանի միջև կնքված պայմանագրերի ճիշտ կատարման, ինչպես նաև կոլտնտեսությունների կազմակերպչական-տնտեսական ամրացման ուղղությամբ կուսակցության ու կառավարության նշած բոլոր ձեռնարկումների կենսագործման նկատմամբ։

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմը հավատացած է, որ հողային մարմինները, ՄՏկայանների դիրեկտորները, կուսակցության շրջկոմները, շրջգործկոմները, ՄՏկայանների կոմունիստները, կոմյերիտականներն ու ստախանովականները, կոլտնտեսականներն ու ՄՏկայաններում աշխատող մասնագետները մարտականորեն ձեռնամուխ կլինեն ՄՏկայանների տնտեսական գործունեությունը բարելավելու կարևորագույն խնդիրների կատարմանը և արդեն մինչև գարնանացանի աշխատանքներն սկսելը Հայաստանի ՄՏկայանները կդարձնեն իսկապես օրինակելի, կուլտուրականորեն կազմակերպված գյուղատնտեսական ձեռնարկություններ։

ՀԽՍՀ-ՈՒՄ ՄՐԳԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԶԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆ ՅԵՎ 1937 Թ. ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ ՅԵՎ ՀԿ(Բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

1. Սահմանել խաղողի ու մրգատու այգիների և մերձարևադարձային մշակույթների պլանտացիաներ տնկելու 1936 թ. աշնան և 1937 թվականի պլանը հետևյալ չափով. խաղողի այգի՝ 2270 հեկտար, մրգատու այգի՝ 2524 հեկտար, հատապտուղ՝ 113 հեկտար և չոր մերձարևադարձային մշակույթներ՝ 72 հազար հատ, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ հատվածների, տարիների ու շրջանների (տես №№ 1, 2, 3, 4 աղյուսակները)։

2. Հաստատել 1936 թ. աշնանից մինչև 1937 թվականը ներառյալ տնկարաններ հիմնելու պլանը հետևյալ չափով. խաղողի՝ 147,5 հեկտար, մրգեղենի՝ 289,8 հեկտար և չոր մերձարևադարձային մշակույթների՝ 22,5 հեկտար, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ հատվածների, տարիների ու շրջանների (տես №№ 4, 5 և 6 աղյուսակները)։

3. 1937 թվականի աշնանը տնկվելիք 1031 հեկտար և 1938 թվականի գարնանը տնկվելիք 720 հեկտար խաղողի այգիները տնկիներով ապահովելու համար, 1937 թվականի գարնանը պատրաստել 7.705.000 խաղողի մատ, որոնցից մուսկատ՝ 280.000, սեմիլիոն՝ 70.000, սերսիալ՝ 15.000, տոկայ՝ 5000, վերդելիո՝ 5000, պինո՝ 10.000, սեղանի խաղողներից՝ յեզանդարի՝ 24 հազար, խալիլի՝ 22 հազար, հաչաբաշ՝ 380 հազար, իծապտուկ՝ 52 հազար, քիշմիշի՝ 148 հազար և այլ տեսակներ (տես աղյուսակ № 7)։

4. Ֆիլոքսերով վարակված շրջաններում խաղողի այգիներ գցելու պլանի կատարումն ապահովելու համար (1937 թ. աշնանը 21 հեկտար և 1938 թ. գարնանը՝ 30 հեկտար), 1937 թ. գարնանը պատվաստ կատարելու պլանը որոշել 400 հազար հատ, հետևյալ տեսակներից՝ ռկածիթելի, սապերավի, լկենի, ալիգոտե։

5. 1937 թ. գարնանը կոլտնտեսային մրգատու ծառերի տնկարաններում պատվաստ կատարելու (կոպուլիրովկա) պլանը սահմանել 60 հազար հատ, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների, ցեղերի ու տեսակների (տես աղյուսակ № 8)։

6. 1937 թ. գարնանն այգի գցելու համար 1936 թ. աշնանը հողը պատրաստելու պլանը սահմանել հետևյալ չափով. խաղողի այգիների համար՝ 437 հեկտար, մրգատու այգիների համար՝ 551 հեկտար, մրգատու տընկարանների համար՝ 36 հեկտար, խաղողի տնկարանների համար՝ 91 հեկտար, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների (տես աղյուսակ № 9)։

Հանձնարարել Հողժողկոմատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ ամենաուշը մինչև 1936 թ. դեկտեմբերի 1-ն ավարտել հողամասերի հատկացումը՝ 1937 թ. գարնանը խաղողի, մրգի, հատապտուղների, չոր արևադարձային մշակույթների այգիներ գցելու և տնկարաններ հիմնելու համար, ձևակերպելով այն համապատասխան ակտերով։ Իսկ 1937 թվականի

աշնանն այգիներ գցելու համար սահմանված պլանի համաձայն, հողամասեր հատկացնել մինչև 1937 թվականի մայիսի 1-ը։

7. Նկատի առնելով, որ սոցիալիստական մրգաբուծության ու խաղողաբուծության հաջող զարգացման կարևորագույն պայմանն է մրգեղենի ու խաղողի մշակույթների ցեղական ու սորտային ճիշտ մանրաշրջանացումը, արտադրության մեջ ամենաբերքատու, բարձրորակ ու դիմացկուն սորտեր մտցնելը և նրանց տերիտորիալ ճիշտ բաշխումը առանձին շրջանների պայմանների համաձայն, առաջարկել Հողժողկոմատին.

ա) 1937 թվականին մշակել Հայաստանի մրգեղենի ու խաղողի մասիֆների մանրաշրջանացումը, նպատակ դնելով էլ ավելի և կանոնավոր զարգացնել մրգեղենի ու խաղողի մշակույթներն առանձին շրջաններում.

բ) այսուհետև մրգի և խաղողի այգիների տնկումը կատարել բացառապես առանձին շրջանների միկրոկլիմայական պայմաններին վերաբերող նյութերի հիման վրա։

8. Խաղողի ու մրգեղենի ըստ տեսակների մանրաշրջանացում կատարելու և աստիճանաբար զտատեսակ ու ստանդարտային տունկերին անցնելու ձեռնարկումներն իրականացնելու համար առաջարկել Հողժողկոմատին՝ 1937 թվականին բոլոր շրջաններում իրականացնել մրգատու ծառերի ու խաղողի թփերի պասպորտացումը, սորտային ու հասակային տեսակետից, և պասպորտացման տվյալների հիման վրա մշակել ու ներկայացնել Ժողկոմխորհին հին այգիները վերակառուցելու ձեռնարկումներ։

9. 1937 թվականին խաղողի հին այգիներն անդալիսներով կամ արմատակալած մատներ տնկելով լրացնելու համար, սահմանել 656 հեկտարի պլան, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների, խորհտնտեսությունների ու կոլտնտեսությունների.

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ընդամենը	Կոլտնտես.	Խորհտնտես.
Վաղարշապատի շրջանում	210	120	90
Ղամարլվի շրջանում	150	150	—
Աշտարակի շրջանում	70	70	—
Վեդու շրջանում	89	50	39
Երևանի շրջանում	38	30	8
Հոկտեմբերյանի շրջանում	99	80	19
Ընդամենը՝	656	500	156

10. Խաղողի ու մրգի այգիների տնկումը սահմանված ստանդարտային սորտի տնկիներով ապահովելու նպատակով, առաջարկել Հողժողկոմատին.

ա) 1937 թ. ընթացքում ստուգել խաղողի ու մրգի այգիները, հաշվի առնել գոյություն ունեցող բոլոր զտատեսակ տունկերը և օգտագործել դրանք վորպես մանրանյութ.

բ) 1937 թ. գարնանից ձեռնարկել լավագույն զտատեսակ ստանդարտային սորտերի մրգատու մայր տնկարանների կազմակերպումը հինգ

շրջաններում (Երևան, Բայազետ, Լենինական, Կիրովական, Գորիս) և խաղողի մայր տնկարանների կազմակերպումը 4 շրջաններում (Հոկտեմբերյան, Ղամարլու, Երևան, Ալլահվերդի).

գ) հատուկ հաշվառման յենթարկել և վերահսկողության տակ առնել հանրապետության մեջ գոյություն ունեցող բոլոր մայր տնկարանները, ապահովելով այդ մայր տնկարանների համապատասխան ղեկավարումը։

11. Նշելով մեր անթույլատրելի չափով հետ մնալը տնկանյութի սեփական բազա (տնկարանային տնտեսություն) ստեղծելու գործում, առաջարկել Հողժողկոմատին և համապատասխան շրջանների շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին.

ա) ապահովել յուրաքանչյուր շրջանի մեկ կամ յերկու խոշոր կոլտնտեսության մեջ մրգատու տնկարանների ստեղծումը 1936 թվականի աշնանից.

բ) 4 շրջաններում (Լենինական, Բայազետ, Գորիս, Ապարան) կազմակերպել մրգատուների միջշրջանային պետական տնկարաններ, նախատեսելով այդ ձեռնարկումը 1937 թվականի պլանում.

գ) տնկարաններում աչքապատվաստ անշեղորեն կատարել տվյալ շրջանի (գոտու) համար սահմանված ստանդարտային սորտով, սահմանելով 1937 թ. պատվաստման չափն առնվազն 1,300 հազար հատ, վորոնցից դեղձենի՝ 230 հազար հատ, ծիրանի ծառ՝ 500 հազար հատ, սալորենի՝ 100 հազար հատ, խնձորենի՝ 300 հազար հատ, տանձենի՝ 160 հազար հատ, բալենի և կեռասենի՝ 10 հազար հատ։

12. Նշելով «Արարատ» տրեստի և «Հայկոնսերվտրեստի» մրգա-խաղողային խորհտնտեսությունների կատարած առաջատար դերը կոլտնտեսություններին ու կոլտնտեսականներին զտատեսակ տնկանյութ մատակարարելու ասպարեզում, հանձնարարել Հողժողկոմատին, «Արարատ» տրեստին և «Կոնսերվտրեստին»՝ ձեռնարկումներ մշակել խորհտնտեսությունները կոլտնտեսություններին մեծարժեք տնկանյութ մատակարարող օրինակելի տնկարաններ դարձնելու համար և իրենց առաջարկները մի ամսում ներկայացնել Ժողկոմխորհին։

13. Առաջարկել Հողժողկոմատին և Ալլահվերդու շրջգործկոմին՝ ապահովել 1937 թվականին Լճկաձոր գյուղում ջերմոցների կառուցումը, վորոնք պետք է տան 500 հազար պատվաստանյութ՝ ամերիկյան մատները պատվաստելու համար։

14. Նշելով, վոր հողային օրգանները վոչ մի աշխատանք չեն կատարում հատապտղի մշակությունը զարգացնելու ուղղությամբ (յելակ, մոր, հաղարջ, կոկռոշ), առաջարկել Հողժողկոմատին՝ իր հատուկ հսկողության տակ վերցնել և ամեն կերպ օժանդակություն և օգնություն ցույց տալ տեղերին (ագրոտեխնիկ. ձեռնարկումներ և այլն) հատապտղի թփեր տնկելու պլանն անպայման կատարելու գործում։

15. Մրգի ու խաղողի այգիների բերքատվությունը բարձրացնելու նպատակով, պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ իրագործել հետևյալ ագրոտեխնիկ ձեռնարկումները.

ա) յերկու ամսում մշակել ըստ առանձին գոտիների չերտավորված ագրոտեխնիկ. ձեռնարկումներ՝ խաղողաբուծության, մրգաբուծության, մեր-

ձարևադարձային մշակույթների տնկարանների և հատապտուղների այգիների համար.

բ) ապահովել 1937 թվականի 1919 հեկտար այգիների և 710 հեկտար մրգատու այգիների պարարտացումը հանքային պարարտանյութերով, մշակելով մինչև 1937 թ. հունվար ամիսը Քիմիացման Ինստիտուտի և Մրգաբանջարանոցային ու խաղողագործական-գինեգործական Զոնալ Կայանի միջոցով պարարտացման մեթոդիկան, նորմաներն ու ժամկետները.

գ) ապահովել 500 հեկտար՝ խաղողի այգիների վերածումը շպալերային ձևի։ Դրանցից 15 հեկտար՝ Աշտարակի շրջանում, 72 հեկտար՝ Վեդու շրջանում, 125 հեկտար՝ Ղամարլուի, 36 հեկտար՝ Վաղարշապատի և 252 հեկտար՝ Հոկտեմբերյանի շրջանում։ Մյուս բոլոր խաղողի այգիներն ապահովել նեցուկներով.

դ) 1937 թվականին կատարել խաղողի այգիների համատարած սրսկում՝ միլդիուի, օիդիումի ու լիստովյորտկայի դեմ և մրգատու այգիների լիակատար կոմպլեքսային բուժումն ու պայքարը վնասատուների և հիվանդությունների դեմ։

Մինչև 1937 թ. մարտի 1-ը մշակել ըստ առանձին ցեղերի ու շրջանների շերտավորված ձեռնարկումներ՝ մրգի ու խաղողի այգիները բուժելու համար.

ե) սահմանել մրգի և խաղողի այգիների բուժման համար թույներ ու ապարատուրա բերել տալու պլանը հետևյալ չափով. ծծումբ—200 տոնն, յերկաթարջասպ—80 տոնն, պղնձարջասպ—200 տոնն, կալցիումի արսենատ—20 տոնն, նիկոտին սուլֆիտ 6 տոնն, ավտոմաքս—1200 հատ, վերմորել—800 հատ, ձիաքարշ-մոտորային սրսկիչ—10 հատ («Պիոներ»)։

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ապահովել թույների և ապարատների ժամանակին ստացվելը.

զ) ապահովել խաղողի ու մրգի հին այգիների առնվազն 5 անգամ փոռոգումը, ներառյալ նաև ձմռվա մի անգամ փոռոգումը.

է) այգեթաղն ավարտել ամենաուշն այս տարի նոյեմբերի 15-ին։

16. Մրգի ու խաղողի այգիների համար սահմանել հետևյալ միջին բերքը, հետևյալ ապրանքային շրջանների համար (մրգատու այգիների համար կիլոգրամով՝ յուրաքանչյուր ծառից, խաղողի այգիների համար՝ ցենտներով մի հեկտարից).

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Դեղձ	Ծիրան	Խնձոր	Տանձ	Սալոր	Խաղող
Ղամարլուի շրջան	40	110	—	80	25	100
Վաղարշապատի շրջան	35	100	—	60	20	100
Աշտարակի շրջան	35	100	—	80	25	95
Երևանի շրջան	40	120	80	80	25	90
Կոտայքի շրջան	—	80	80	65	20	—
Ալավերդու շրջան	50	—	130	80	25	—
Դիլիջանի շրջան	—	—	110	90	25	—
Կիրովականի շրջան	—	—	110	90	25	—
Միկոյանի շրջան	—	80	80	80	25	—
Մեղրու շրջան	50	80	100	80	25	80
Հոկտեմբերյանի շրջան	35	100	—	—	—	85
Վեդու շրջան	—	—	—	—	—	85

17. Բացառիկ նշանակություն տալով մեքենայացման արմատացմանը խաղողի, մրգեղենի ու տնկարանային տնտեսության մեջ, պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և Վաղարշապատի, Ղամարլուի, Վեդու, Հոկտեմբերյանի շրջանների շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին՝ անհապաղ ձեռնարկել պլանտաժային գութանների ու ակոսափորերի ընթացիկ նորոգումը և պլանտաժի հողամասերի հատկացումը. ապահովել ՁՏԶ տրակտորների փոխադրումը աշխատանքի տեղերը և ավարտել հողի պատրաստումը մինչև նոյեմբերի 15-ը։

18. Խնդրել Միության Հողժողկոմատից՝ մինչև 1937 թ. գարունը առանձնացնել 50 հատ պլանտաժային գութան, 10 հատ կիլոֆեր-փխրեցնող գործիք և 90 կուլտիվատոր։

19. Նշելով այգեգործական մանր ինվենտարի նկատմամբ մրգի ու խաղողի այգիների ունեցած սուր կարիքը՝ պարտավորեցնել.

Հողժողկոմատին՝ մի ամսում ճշտել այգեգործական մանր ինվենտարի նկատմամբ շրջանների ունեցած պահանջը և ապահովել դրանց ստացումն ու հայտերի տեղավորումը Հայաստանի Տեղական Արդյունաբերության Ժողկոմատի ձեռնարկություններում։

Տեղական Արդյունաբերության Ժողկոմատին՝ ապահովել այգեգործական մանր ինվենտարի և բուժական ինվենտարի արտադրությունն այն հաշվով, վոր պահանջի 50 տոկոսն ապահովվի մինչև 1937 թ. ապրիլի 1-ը և 50 տոկոսը՝ մինչև 1937 թ. հուլիսի 1-ը։

20. Կոլտնտեսությունների ագրոսպասարկումը բարելավելու նպատակով, հանձնարարել Հողժողկոմատին և Ֆինժողկոմատին՝ 1937 թվականին բոլոր շրջանների հողբաժինների շտատում նախատեսել մասնագետ այգեգործի պաշտոնը։

21. Առաջարկել Հողժողկոմատին.

ա) 10-ն օրում վերանայել Հողժողկոմատի մրգա-խաղողաբուծական վարչության շտատն ու կառուցվածքը՝ Հողժողկոմատի ապարատն ու շրջանային հողային օրգաններն ամրացնելու և ուժեղացնելու ուղղությամբ, նպատակ դնելով ապահովել մրգաբուծության ու խաղողաբուծության զարգացման ղեկավարումը.

բ) հատուկ ուշադրություն նվիրել կադրերի նախապատրաստմանը և բրիգադավարների ու կոլտնտեսականների վորակի բարձրացմանը և 1936 թ. աշնան ընթացքում ու 1937 թվականին ապահովել հետևյալ թվով մասսայական վորակավորման կադրերի պատրաստումը՝ 1500 եռոդ, 700 աչքապատվաստ անող, 500 պատվաստող և 500 այգեգործ բրիգադավար.

գ) աննպատակահարմար համարելով Գյուղատնտեսական Ինստիտուտի այգեգործական ֆակուլտետի բաժանումը յերկու ցիկլի՝ պտղաբուծության և խաղողաբուծության, առաջարկել Հողժողկոմատին՝ Կենտկոմի Դպրոցական ու Գիտության բաժնի և Գյուղատնտեսական բաժնի հետ միասին, տասն օրում վերանայել ֆակուլտետի պլանն ու կառուցվածքը, վերածելով մրգաբուծության ու խաղողաբուծության ցիկլերը միասնական այգեգործական ֆակուլտետի։

Միաժամանակ վերանայել այգեգործական տեխնիկումների պլաններն

ու գասատուների կազմը, նպատակ դնելով բարելավել աշխատանքի դրվածքն ու ամրացնել կադրերը:

22. Նպատակահարմար համարել ապրանքային մրգատու ծառեր ունեցող կոլտնտեսություններում կազմակերպել մշտական բրիգադներ՝ այգեգործության հիմնական աշխատողների կազմից:

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և շրջանային կազմակերպություններին՝ ապահովել մրգաբուծություն ու խաղողաբուծություն իմացող կոլտնտեսական բրիգադավարների ընտրությունն այդ բրիգադիրների համար և առնվազն 5 տարով այգետնկիներն ամրացնել բրիգադներին:

Վերանայել խաղողաբուծության ասպարեզում աշխատող կոլտնտեսականների աշխատանքի գնահատումներն այն հաշվով, որ նրանց աշխատավարձը պակաս չլինի այն կոլտնտեսականների աշխատավարձից, որոնք զբաղված են մյուս տեխնիկական մշակույթների ասպարեզում:

23. Ժողկոմխորհը և Կենտկոմն արձանագրում են, որ խաղողաբուծության ու մրգաբուծության ասպարեզում գիտահետազոտական կազմակերպությունների կատարած աշխատանքը հետ է մնում խաղողաբուծության ու մրգաբուծության արտադրանքի զարգացման ու որակի բարելավման գործնական խնդիրներից և առաջարկում են Մրգաբանջարանոցային ու խաղողաբուծական-գինեգործական Զոնալ կայաններին՝ արմատապես վերանայել իրենց աշխատանքը, նպատակ դնելով սերտ կապ հաստատել պրակտիկայի հետ, ընդհանրացնել առաջավոր տնտեսությունների ու ստախանովականների փորձը և աշխատանքի բարելավված մեթոդներ արմատացնել խորհտնտեսությունների ու կոլտնտեսությունների մրգա-խաղողաբուծական տնտեսությունների պրակտիկայում:

Առաջարկել Հողժողկոմատին՝ ուժեղացնել իր ամենօրյա սիստեմատիկ ղեկավարությունը գիտահետազոտական կայանների նկատմամբ, ինչպես և վերանայել նրանց 1937 թվականի թեմատիկ պլանները, խորացնելով սորտերի ստուգման ու բերքատվության բարձրացման ագրոտեխնիկայի և արտադրանքի որակի հարցերի մշակումը:

24. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին և Գյուղհրատին՝ 1937 թվականի ընթացքում հրատարակել հետևյալ մատչելի գրականությունը.

ա) մրգաբուծության ագրոկանոններ.

բ) խաղողաբուծության ագրոկանոններ.

գ) տնկարանային տնտեսության ագրոկանոններ.

դ) մերձարևադարձային բույսերի մշակման ագրոկանոններ.

ե) կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում այգի գցելը.

զ) օրգանական և հանքային պարարտանյութերի գործադրումը մրգի ու խաղողի այգիներում.

է) այգի գցելը լեռնային շրջանների պայմաններում.

ը) պայքար՝ մրգի ու խաղողի այգիների վնասատուների և հիվանդությունների դեմ.

թ) աշխատանքի կազմակերպումն այգեգործության մեջ.

ժ) կիտրոնի տակառային մշակումը.

ժա) գինու խնամքը.

ժբ) մրգերի ու խաղողի ստանդարտային սորտիմենտը:

25. ՀԽՍՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը, հատուկ նշանակություն տալով այգեգործության լայն արմատացմանն ու արագ զարգացմանը կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում, առաջարկում են Հողժողկոմատին՝ միջոցներ ձեռք առնել, որ 1936 թ. աշնան և 1937 թվականի ընթացքում տնկարաններից, խորհտնտեսություններից ու կոլտնտեսություններից, կոլտնտեսականներին բաց թողնվի հետևյալ քանակությամբ տընկանյութ. ծիրանի ծառ՝ 74.800 հատ, դեղձենի՝ 42.600 հատ, սալորենի՝ 18 հազար հատ, խնձորենի՝ 15 հազար հատ, տանձենի՝ 15 հազար հատ:

Առաջարկել շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ լրացուցիչ ռեսուրսներ գտնել կոլտնտեսականների կարիքներն առավելագույն չափով բավարարելու համար, այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի տնամերձ հողամասում տնկվի առնվազն 35—40 մրգատու ծառ:

Միաժամանակ Հայաստանի ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմն առաջարկում են Հողժողկոմատին, պրոֆմիութենական կազմակերպություններին, Յերևանի ու Լենինականի քաղխորհուրդներին և բոլոր շրջգործկոմներին՝ ամեն կերպ օժանդակություն և օգնություն ցույց տալ կոլտնտեսականներին, բանվորներին ու ծառայողներին, տներում տակառային մշակույթները (կիտրոն և ցիտրուսային այլ բույսեր) զարգացնելու գործում:

Հայաստանի ԽՍՀ-ի Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմը, մատնանշելով խորհտնտեսություններում, կոլտնտեսություններում և կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում խաղողաբուծության և մրգաբուծության զարգացման ունեցած տնտեսական մեծ նշանակությունը, պարտավորեցնում են կուսակցական, խորհրդային ու կոմյերիտական կազմակերպություններին և հողային օրգաններին՝ գլխավորել և բոլշևիկորեն կազմակերպել կոլտնտեսուհիների և կոլտնտեսականների պայքարը հանուն խաղողաբուծության ու մրգաբուծության զարգացման պլանների կատարման ու գերակատարման:

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհի նախագահի տեղակալ՝ Ա. ՏԱՀՍՈՒՎԱՐՅԱՆ

ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար՝ ԱՄԱՏՈՒՆԻ

Հավելված

ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

1. Մրգաբուծության յեվ խաղողաբուծության 1936 թ. աճման յեվ 1937 թ. պլանի մասին

2. 1937 թ. գարնանացանի պլանը, ըստ շրջանների

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻՆԵՐ ԳՑԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ, ԸՍՏ ՍՈՐՏԵՐԻ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 1

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Այգի գցելու տարիները	Նորատունկ այգիների տարածությունը	Այդ թվից: Խարջի	Մսխալի	Կախեթ	Գառան-դմակ	Հաչաբաշ	Քիշմիշ	Ալիդարա	Ցեղանդարի	Խալիլի	Ալախկի	Ճիլար	Իծապտուկ	Տեղական	Ռկածիթելի Սապերավի
Ալլահվերդու	36 թ. աշնանը	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
	37 » աշնանը	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
Ախտայի	36 » »	3	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	6	—	—	—	—	—	1	—	3	2	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	4	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—
Աշտարակի	36 » »	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	5	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Գորիսի	36 » »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
	37 » աշնանը	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Իջևանի	36 » »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	37 » գարնանը	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	37 » աշնանը	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Միկոյանի	36 » »	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
	37 » գարնանը	15	—	—	3	—	2	1	—	3	1	—	—	—	5	—
	37 » աշնանը	15	—	—	3	—	2	1	—	3	1	—	—	—	5	—
Կոտայքի	36 » »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	6	3	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեղրու	36 » »	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	5	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—
	37 » աշնանը	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—
Ազիզբեկովի	36 » »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	12	—	—	3	—	2	1	—	2	1	—	—	—	3	—
	37 » աշնանը	8	—	—	2	—	1	1	—	1	1	—	—	—	2	—
Շամշադինի	36 » »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	37 » գարնանը	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	37 » աշնանը	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Վաղարշապատի	36 » »	59	49	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	60	40	10	—	—	3	2	—	—	—	—	5	—	—	—
	37 » աշնանը	90	40	10	—	—	10	4	—	2	2	3	17	2	—	—
Վեդու	36 » »	11	—	7,5	3.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	100	10	80	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	120	20	64	—	—	5	20	—	—	—	2	5	2	2	—
Ղամարլուի	36 » »	40	—	12	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	130	20	40	65	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	155	20	30	77	—	10	5	—	10	1	—	—	2	—	—
Հոկտեմբերյ.	36 » »	120	—	30	—	80	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	150	25	50	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	37 » աշնանը	226	30	65	—	80	20	10	—	—	6	—	10	—	5	—
Երևան քաղ.	36 » »	15	10	—	—	—	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—
	37 » գարնանը	20	10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
	37 » աշնանը	50	15	5	—	3	15	5	—	3	2	1	—	1	—	—
Թալինի	37 » գարնանը	5	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ընդամենը կոլտնտեսություններում		1490	307	403,5	194,5	238	89	68	6	37	21	6	42	7	44	27

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ «ԱՐԱՐԱՏ» ՏՐԵՍՏԻ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻ ԳՑԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ՝ ԸՍՏ ՍՈՐՏԵՐԻ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 2

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Այգի գցելու տարիները	Տնկված ամբողջ տարածությունը	Ա յ գ ե ս տ ա ն ե ր: Խարջի	Մսխալի	Կախեթ	Գառանդմակ	Հաշտաշ	Քիշմիշ	Ալիկանտե	Ցեղատունջ	Խալիլի	Մուսկատ	Ռիսլինգ	Սեմիլյոն	Պինո	Տոկայ	Վերդելիո	Սապերավի	Ալիգոտե	Ճիլար	Ոսկեհատ	Կաբերնե
Վաղարշապատի շրջանի № 4 խորհտնտեսություն	1936 թ. աշնանը	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. գարնանը	30	20	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
	1937 թ. աշնանը	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	2	—	1	3	1	1	—	—	—	—
Հոկտեմբերյան շրջանի № 6 խորհտնտեսություն	1936 թ. աշնանը	70	—	40	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. գարնանը	75	—	40	35	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. աշնանը	179	10	20	—		10	10	—	3	—	40	—	—	—	—	—	2	7	—	—	15
Վեդու շրջանի № 9 խորհտնտեսություն	1936 թ. աշնանը	30	—	20	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. գարնանը	50	—	30	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. աշնանը	116	—	—	—	—	8	2	10	3	—	55	5	10	3	—	—	5	—	—	—	15
Ղամարլուի շրջանի № 5 խորհտնտեսություն	1936 թ. աշնանը	10	—	—	—	—	3	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	1937 թ. գարնանը	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937 թ. աշնանը	20	—	—	—	—	6	6	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		640	60	155	95	62	27	22	10	9	3	119	7	10	4	3	1	8	7	5	3	30

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ԿՈՆՍԵՐՎՏՐԵՍՏԻ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻ ԳՑԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ, ԸՍՏ ՍՈՐՏԵՐԻ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 1
(Շարունակություն)

ՇՐՋԱՆՆԵՐ ՑԵՎ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Այգի գցելու ժամկետը	Ամբողջ տարածությունը	Ա յ գ ե ս տ ա ն ե ր: Խարջի	Մսխալի	Կախեթ	Գառան դմակ	Հաշտաշ	Քիշմիշ	Ալիկանտե	Ցեղատունջ	Խալիլի	Անորոշ սորտեր
Հոկտեմբերյան № 3 «Լուկաշեն» խորհտնտեսություն . .	1936 թ. աշնանը	70	10	20	—	15	15	—	—	2	—	8
Հոկտեմբերյան № 4 «Հացիկ» խորհտնտեսություն . . .	1936 թ. աշնանը	70	15	15	—	20	10	—	—	5	—	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		140	25	35	—	35	25	—	—	7	—	13

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆԵՐ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 2

ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	1936 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇՆԱՆԸ: Դեղձենի			Ծիրանի ծառ			Սալորենի			Տանձենի			Բալենի			Խնձորենի			Ընդամենը		
	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը
Ալլահվերդու . . .	15	—	15	10	—	10	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30
Աշտարակի	—	—	—	15	—	15	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Իջևանի	17	—	17	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	27
Ղափանի	10	—	10	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	25
Միկոյանի	—	—	—	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Կոտայքի	—	—	—	—	—	—	3	6	9	—	14	14	—	6	6	—	2	2	3	28	31
Մեղրու	—	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Ազիզբեկովի . . .	—	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10
Շամշադինի . . .	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
Վաղարշապատի . .	—	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Վեդու	—	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	50
Ղամարլուի	10	—	10	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	60
Հոկտեմբերյանի . .	—	—	—	40	101	141	—	82	82	10	21	31	—	28	28	—	31	31	50	263	313
Երևան քաղ. . .	15	—	15	25	8	33	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	8	63
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	67	—	67	285	109	394	28	88	116	10	35	45	—	34	34	—	33	33	390	299	689

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆԵՐ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 2

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	1937 Թ. գարնանը: Դեղձենի			Ծիրանի ծառ			Սալորենի			Բալենի			Կեռասենի			Խնձորենի			Տանձենի			Ընդամենը		
	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդամենը
Ապարանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	—	—	3	—	3
Ամասիայի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1
Ալլահվերդու	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15	20	—	20	40	—	40
Արթիկի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ախտայի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	2
Աշտարակի	10	—	10	10	—	10	5	—	5	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30
Բասարգեչարի	—	—	—	3	—	3	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
Գորիսի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	7	—	7	—	—	—	10	—	10
Դիլիջանի	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	7	—	7
Իջևանի	2	—	2	3	—	3	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	3	10	—	10
Կիրովականի	—	—	—	—	—	—	5	—	5	5	—	5	—	—	—	10	—	10	50	—	50	70	—	70
Ղափանի	3	—	3	2	—	2	—	—	—	2	—	2	1	—	1	12	—	12	—	—	—	20	—	20
Միկոյանի	5	—	5	10	—	10	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	5	—	5	25	—	25
Կոտայքի	—	—	—	30	—	30	5	—	5	10	—	10	5	—	5	—	—	—	—	—	—	50	—	50
Լենինականի	—	—	—	—	—	—	5	—	5	5	—	5	—	—	—	10	—	10	—	—	—	20	—	20
Մարտունու	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	8	—	8	—	—	—	10	—	10
Մեղրու	10	—	10	5	—	5	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Ն. Բայազետի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	3
Ազիզբեկովի	5	—	5	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	25	—	25
Սիսիանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	2	—	—	—	3	—	3
Ստեփանավանի	—	—	—	—	—	—	5	—	5	5	—	5	—	—	—	25	—	25	15	—	15	50	—	50
Թալինի	—	—	—	30	—	30	—	—	—	3	—	3	—	—	—	15	—	15	2	—	2	50	—	50
Շամշադինի	5	—	5	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	5	—	5	20	—	20
Վաղարշապատի	20	—	20	30	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	50
Վեդու	20	—	20	40	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	60
Ղամարլուի	50	—	50	100	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150	—	150
Հոկտեմբերյանի	50	—	50	80	—	80	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	150	—	150
Երևան քաղաք	10	—	0	0	—	20	5	—	5	5	—	5	5		5	—	—	—	5	—	5	50	—	50
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	195	—	195	383	—	383	50	—	50	53	—	53	12	—	12	117	—	117	125	—	125	935	—	935

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆԵՐ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 2 (Շարունակություն)

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	1937 թվականի աշնանը																							
	Դեղձենի			Ծիրանենի			Սալորենի			Բալենի			Կեռասենի			Խնձորենի			Տանձենի			Ընդամենը		
	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը	Կոլտնտ.	Խորհտնտ.	Ընդա-մենը
Ալլահվերդու	20	—	12	10	—	10	5	—	5	—	—	—	—	—	—	20	—	20	5	—	5	60	—	60
Արթիկի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ախտայի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Աշտարակի	5	—	5	25	—	25	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Բասարգեչարի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3	—	3	40	—	40
Գորիսի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Դիլիջանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Իջևանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Կիրովականի	5	—	5	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	5	—	5	5	—	5	20	—	20
Ղափանի	10	—	10	5	—	5	8	—	8	5	—	5	—	—	—	12	—	12	5	—	5	45	—	45
Միկոյանի	10	—	10	35	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	5	—	5	60	—	60
Կոտայքի	—	—	—	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	20	—	20
Լենինականի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մարտունու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեղրու	10	—	10	5	—	5	3	—	3	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Ն. Բայազետի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ազիզբեկովի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Սիսիանի	—	—	—	20	—	20	5	—	5	3	—	3	—	—	—	5	—	5	2	—	2	35	—	35
Ստեփանավանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Թալինի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Շամշադինի	5	—	5	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	10	—	10
Վաղարշապատի	—	5	5	40	10	50	10	5	15	—	5	5	—	—	—	—	—	—	10	5	15	60	30	90
Վեդու	—	5	5	50	10	60	—	5	5	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	5	5	30	30	80
Ղամարլուի	40	—	40	60	5	65	10	10	20	10	5	15	5	—	5	—	—	—	5	—	5	130	20	150
Հոկտեմբերյանի	—	—	—	100	10	110	30	30	60	10	10	20	—	—	—	—	—	—	10	10	20	150	60	210
Երևան քաղ.	10	—	10	25	—	25	10	—	10	5	—	5	5	—	5	—	—	—	5	—	5	60	—	60
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	115	10	125	390	35	425	91	50	141	35	25	60	10	—	10	64	—	64	55	20	75	760	140	900

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1937 Թ. ՀԱՏԱՊՏՈՒՂ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ, ԸՍՏ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՑԵՎ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ (հեկտարներով)

Աղյուսակ № 3

ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Ընդամենը	ԱՅԴ ԹՎԻՑ								
		Գարնանը				Աշնանը				
		Ցելակ	Մար	Հալարշ	Ընդամենը	Ցելակ	Մար	Հալարշ	Կոկառ	Ընդամենը
Ապարան	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ամասիա	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—
Ալլահվերդի	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—
Արթիկ	5	1	1	—	2	2	1	—	—	3
Ախտա	5	1	1	—	2	2	1	—	—	3
Աշտարակ	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Բասարգեչար	5	1	1	—	2	2	1	—	—	3
Գորիս	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Դիլիջան	10	1	3	—	4	2	2	1	1	6
Իջևան	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Կիրովական	10	3	2	1	6	3	1	—	—	4
Ղափան	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Միկոյան	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Կոտայք	8	2	—	1	3	3	2	—	—	5
Լենինական	15	4	2	2	8	2	3	1	1	7
Մարտունի	5	2	1	—	3	1	1	—	—	2
Մեղրի	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Ն. Բայազետ	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Ազիզբեկով	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Սիսիան	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Ստեփանավան	8	1	2	—	3	2	1	1	1	5
Թալին	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Շամշադին	2	1	—	—	1	1	—	—	—	1
Վաղարշապատ	2	1	—	—	1	1	—	—	—	1
Վեդի	3	1	1	—	2	1	—	—	—	1
Ղամարլու	2	1	—	—	1	1	—	—	—	1
Հոկտեմբերյան	2	1	—	—	1	1	—	—	—	1
Երևան քաղ.	10	2	2	1	5	2	2	1	—	5
Ընդամենը կոլտնտեսություն	108	37	18	5	60	26	15	5	3	48
Կիրովականի շրջանի № 7 խորհտնտեսության մեջ	5	3	—	—	3	2	—	—	—	2
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	113	40	18	5	63	28	15	5	3	50

1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՋՈՐ ՄԵՐՁԱՐԵՎԱԴԱՐՁԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ՆՈՐ ՊԼԱՆՏԱՑԻԱՆԵՐ (ՀԱՇՎԱԾ ՏՈՒՆԿԵՐԻ ՀԱՏՈՎ) ՅԵՎ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ) ՀԻՄՆԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ

Աղյուսակ № 4

ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆԸ	1936 թ. աշնանը հատով			1937 թ. աշնանը հատով			Տնկարաններ հեկտարներով			
	Թութ	Նուռ	Նուշ	Թութ	Նուռ	Նուշ	1936 թ. աշնանը	1937 թ. գարնանը	1937 թ. աշնանը	Ընդամենը
Ալլահվերդի	800	1890	—	4000	5670	4000	1	2	1	4
Աշտարակ	—	—	—	—	1870	2800	—	1	1	2
Գորիս	—	—	—	400	1250	—	—	1	—	1
Իջևան	800	1890	—	2000	3125	1200	1	2	0,75	3 75
Ղափան	800	1250	—	2000	3125	2400	—	1,5	0,75	2,25
Միկոյան	—	—	—	1600	1250	800	—	1,0	0.5	1,5
Կոտայք	—	—	—	—	—	4400	—	1,0	0,75	1,75
Մեղրի	400	1250	400	4000	3780	3200	1	1,0	0.5	2,5
Ազիզբեկով	—	—	—	—	—	1600	—	0,5	—	0,5
Շամշադին	—	—	—	800	1250	—	—	0,5	—	0.5
Յերևան քաղաք	—	—	—	—	—	6000	1	1	0,75	2.75
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2800	6280	400	14800	21320	26400	4	12,5	6	22,5

1937 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԽԱՂՈՂԻ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՀԻՄՆԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 5

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ընդամենը	Դրանցից		
		Խորհտնտեսություններում	Կոլտնտեսություններում	[illegible]
Միկոյանի	1	—	1	—
Մեղրու	1	—	1	—
Վաղարշապատի	23	15	8	—
Ղամարլուի	29	5	24	—
Վեդու	30	10	20	—
Հոկտեմբերյանի	47	20	27	—
Յերևանի	5	—	5	—
Ալլահվերդու	3	—	2	—
Ազիզբեկովի	1	—	1	—
Շամշադինի	2	—	—	2
Իջևանի	12	—	—	2
Գորիսի	05	—	0,5	—
Թալինի	2	—	2	—
Կոտայքի	1	—	1	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	147,5	50	93,5	4

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 Թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՀԻՄՆԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ

Աղյուսակ № 6

ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆԸ	1936 թ. աշնանը			1837 թ. գարնանը			1937 թ. աշնանը		
	Կոլտնտեսություններ	Խորհտնտեսություններ	Ընդամենը	Կոլտնտեսություններ	Խորհտնտեսություններ	Ընդամենը	Կոլտնտեսություններ	Խորհտնտեսություններ	Ընդամենը
Ապարան	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ամասիա	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ալլահվերդի	2,0	—	2,0	2,0	—	2,0	6	—	6
Արթիկ	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ախտա	1,0	—	1,0	—	—	—	2,5	—	2,5
Աշտարակ	2,5	—	2,5	1,5	—	1,5	7,5	—	7,5
Բասարգեչար	1,0	—	1,0	—	—	—	1,5	—	1,5
Գորիս	1,0	—	1,0	1,5	—	1,5	2,5	—	2,5
Դիլիջան	1,0	—	1,0	2	—	2	2,8	—	2,8
Իջևան	2,0	—	2,0	—	—	—	3,0	—	3,0
Կիրովական	1,0	3	4,0	4,0	3	7,0	3,0	5	8,0
Ղափան	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	3,0	—	3,0
Միկոյան	1,0	—	1,0	—	—	—	4,0	—	4,0
Կոտայք	4,0	3	7,0	—	—	—	10,0	—	10,0
Լենինական	2,0	—	2,0	—	—	—	5,0	—	5,0
Մարտունի	—	3	3,0	—	2	2	2,5	3	5,0
Մեղրի	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	5,5	—	5,5
Նոր Բայազետ	1,0	—	1,0	—	—	—	2,0	—	2,0
Ազիզբեկով	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	3,5	—	3,5
Սիսիան	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	1,5	—	1,5
Ստեփանավան	2,0	—	2,0	2,0	—	2,0	3,5	—	3,5
Թալին	0,5	—	0,5	—	—	—	2,5	—	2,5
Շամշադին	0,5	—	0,5	—	—	—	2,0	—	2,0
Վաղարշապատ	3,0	—	3,0	—	—	—	5,0	—	5,0
Վեդի	2,0	—	2,0	—	—	—	6,5	—	6,5
Ղամարլու	5,0	8	13,0	—	—	—	13,5	6	19,5
Հոկտեմբերյան	3,5	29	32,5	—	—	—	8,5	6	14,5
Երևան	6,0	12	18,0	—	—	—	8,0	—	8,0
Սատացում	—	—	—	20	—	20	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	49,0	58	107,0	37	5	42	120,8	20	140,8

1937 Թ. ԽԱՂՈՂԻ ՄԱՏՆԵՐ ՄԹԵՐԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԱԶԱՐ ՀԱՏՈՎ)

Աղյուսակ № 7

	Երևան	Լենինական	Ղամարլու	Աշտարակ	Իջևան	Հոկտեմբերյան	Միկոյան	Մեղրի	Ընդամենը
Մուսկատ	15	265	—	—	—	—	—	—	280
Սեմիլյոն	—	70	—	—	—	—	—	—	70
Սերսիալ	—	15	—	—	—	—	—	—	15
Պինո	—	10	—	—	—	—	—	—	10
Տոկայ	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Վերդելիո	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Խարջի	240	800	100	1400	40	20	—	—	2600
Մսխալի	45	30	20	35	900	70	—	—	1100
Ձիլար	260	225	—	300	—	—	—	—	785
Կախեթ	—	—	900	—	400	—	—	—	1300
Հաչաբաշ	60	240	—	80	—	—	—	—	380
Ցեղանդարի	3	7	12	2	—	—	—	—	24
Խալիլի	2	6	4	2	—	8	—	—	22
Քիշմիշի	6	18	4	—	120	—	—	—	148
Ալախկի	6	12	—	9	8	—	—	—	35
Իծապտուկ	5	9	15	—	9	14	—	—	52
Գառան դմակ	—	9	8	2	—	800	—	—	816
Ալիգարա	—	—	—	—	—	—	10	5	15
Ջանադան	12	8	5	8	3	4	1	2	43
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	654	1731	1068	1838	1480	916	11	7	7705,0

1937 Թ. ԳԱՐՆԱՆԸ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ ՊԱՏՎԱՍՏՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ, ԸՍՏ ՑԵՂԵՐԻ ՑԵՎ ՍՈՐՏԵՐԻ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 8

1. Ալլահվերդի 7.000, վորից

Դեղձենի՝ նարնջի	1000
սախրավի	1000
Ծիրանենի՝ շալախ	1000
Թաբարզա	1000
Խնձորենի՝ ձմեռվա վոսկե	
պարմեն	500
բելֆլյոր	500
շամպանյան ռանետ	500
անտոնովկա	500
Տանձենի՝ մալաչա	500
զանազան բեռաներ	500

2. Աշտարակ—5.000, վորից՝

Դեղձենի՝ նարնջի	500
զաֆրանի	250
լոձ	250
Ծիրանենի՝ շալախ	2000
Թաբարզա	1000
աղջանաբադ	1000

3. Միկոյան—3.000, վորից՝

Ծիրանենի՝ շալախ	2000
Թաբարզա	1000

4. Կոտայք—7.000, վորից՝

Ծիրանենի՝ շալախ	3000
Թաբարզա	1000
աղջանաբադ	1000
ամբան	1000
խոսրովշահի	1000

5. Մեղրի—2.500, վորից՝

Դեղձենի՝ զաֆրանի	500
սալամի	500
գյուլի	500
Ծիրանենի՝ շալախ	1000

6. Վաղարշապատ—7.000, վորից՝

Դեղձենի՝ նարնջի	2000
զաֆրանի	2000
լոձ	1000
Ծիրանենի՝ շալախ	2000

7. Ղամարլու—11.000, վորից՝

Դեղձենի՝ նարնջի	3000
զաֆրանի	2000
լոձ	1000
Ծիրանենի՝ շալախ	2000
Թաբարզա	1000
խոսրովշահի	1000
ամբան 1000	1000

8. Հոկտեմբերյան—4.000, վորից,

Դեղձենի՝ նարնջի	1000
Ծիրանենի՝ շալախ	2000
Թաբարզա	1000

9. Ստեփանավան—3.500, վորից

Խնձորենի՝ ձմեռվա վոսկե	
պարմեն	1000
անտոնովկա	500
տիտովկա	500
Տանձենի՝ բերե դիլ	500
բորե բոսկ	500
բերե արդանպոն	500

10. Երևան—10.000, վորից՝

Դեղձենի՝ ամսդեն	1000
ելբերտա	500
նարնջի	1000
զաֆրանի	1000
լոձ	500
Ծիրանենի՝ շալախ	3000
Թաբարզա	1000
Նովրաստ	1000
Սալորենի՝ ռենկլոդ	1000
Ընդամենը	60.000

1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԱՐՆԱՆԸ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻՆԵՐ ՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՑԵՎ ՄՐԳԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆԵՐ ՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ԳՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻՆՉԵՎ 1936 ԹՎԻ ԱՇՆԱՆԸ ՀՈՂ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ, ԸՍՏ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ

Աղյուսակ № 9

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Հատվածներ	Խաղողի այգի	Խաղողի տնկարան	Մրգատու այգի	Մրգատու տնկարան	Ընդամենը
Ապարան	Կոլտնտես.	—	!	—	1	1
Ամասիա	»	—	—	—	1	1
Ալլահվերդի	»	5	2	30	2,5	39 5
Ախտա	»	5		—	1	6
Աշտարակ	»	5		30	1	36
Գորիս	»	3		—	1,5	4.5
Դիլիջան	»	—		—	2,0	2,0
Իջևան	»	3		—	—	3,0
Կիրովական	Կոլտնտես.	—		40	2,5	42,5
	Խորհտնտես.	—		—	3.0	3,0
Ղափան	Կոլտնտես.	—		15	1	16,0
Միկոյան	»	10	2	30	—	42,0
Կոտայք	»	3		30	—	33,0
Լենինական	»	—		—	1	1,0
Մարտունի	Կոլտնտես.	—		6	1	7,0
	Խորհտնտես.	—		—	3	3.0
Մեղրի	Կոլտնտես.	2	1	15	1,5	19,5
Թալին	»	3		40	—	43,0
Ղոր Բայազեդ	»	—		—	1,0	1,0
Ազիզբեկով	»	10	1	15	1	27,0
Սիսիան	»	—		—	1	1,0
Շամշադին	»	3		10	—	13,0
Ստեփանավան	»	—		80	3	83,0
Վաղարշապատ	Կոլտնտես.	40	5	30	—	75
	Խորհտնտես.	20	15	—	—	85
Վեդի	Կոլտնտես.	60	12	20	—	92
	Խորհտնտես.	30	7	—	—	37
Հոկտեմբերյան	Կոլտնտես.	90	17	100	—	207
	Խորհտնտես.	50	10	—	4	64
Ղամարլու	Կոլտնտես.	80	13	80	—	173
	Խորհտնտես.	—	3	—	3	6
Երևան	Կոլտնտես.	15	3	30	—	48
Գումար	Կոլտնտես.	337	56	551	26	970,0
	Խորհտնտես.	100	35	—	10	145
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		437	91	551	35	1115

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ, ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՄՏԿ-ՆԵՐԻ ՍՊԱ. ՆԵՐԻ ԳԱՐՆԱՆԱՑՍ

ՍԱՐԿԱԾ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑԵՎ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԻ 1937 Թ. ՊԼԱՆԸ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Գարնանացան ցորեն				
	Ընդամենը կոլտնտե. հատվածում և անհատական տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություններում
		Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտեսություններ.	
Ապարան	8700	6950	6950	3100	1750
Ամասիա	8030	6280	6280	4000	1750
Ալլահվերդի	1200	1100	1100	500	100
Արթիկ	13630	13130	13130	13100	500
Ախտա	12590	11990	11990	9800	600
Աշտարակ	2810	2670	2670	900	140
Բասարգեչար	11200	10200	10200	7200	1000
Գորիս	1425	1425	1425	900	—
Դիլիջան	3075	2475	2475	—	600
Իջևան	1150	1030	1030	600	120
Կիրովական	1300	1200	1200	900	100
Ղափան	1850	1850	1850	—	—
Միկոյան	3800	3600	3600	1200	200
Կոտայք	5600	5350	5350	3300	250
Լենինական	12100	11900	11900	10700	200
Մարտունի	5250	5150	5150	4900	100
Մեղրի	650	620	620	—	30
Նոր Բայազետ	5040	4390	4390	4390	650
Ազիզբեկով	5100	4870	4570	—	230
Սիսիան	4600	4500	4500	3560	100
Ստեփանավան	1900	1820	1820	1500	80
Թալին	7500	6400	6400	2300	1100
Շամշադին	600	500	600	—	100
Վաղարշապատ	200	200	200	200	—
Վեդի	2300	2310	2310	—	290
Ղամարլու	100	90	90	—	10
Հոկտեմբերյան	—	—	—	—	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	122000	112000	112000	73050	10000

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Գարի					Վարսակ				
	Ընդամենը կոլտնտե. հատվածում և անհատական տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություններում	Ընդամենը կոլտնտե. հատվածում և անհատական տնտեսութ.	Կոլտնտես. հատված.			Անհատական տնտեսություններում
		Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտեսություններ.			Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտեսություններ.	
Ապարան	9250	7200	6250	3550	2050	—	—	—	—	—
Ամասիա	9350	7700	6400	3500	1650	—	—	—	—	—
Ալլահվերդի	2850	2450	2150	1300	400	50	50	50	30	—
Արթիկ	8020	7720	6700	6700	300	—	—	—	—	—
Ախտա	7100	6650	5700	4400	50	—	—	—	—	—
Աշտարակ	2200	2090	1700	1100	110	—	—	—	—	—
Բասարգեչար	6700	6060	5600	4500	640	100	100	100	70	—
Գորիս	1800	1800	1750	910	—	70	70	70	60	—
Դիլիջան	4300	3400	3300	—	900	40	40	40	—	—
Իջևան	850	790	710	430	60	—	—	—	—	—
Կիրովական	6200	5300	4800	3640	900	40	40	40	40	—
Ղափան	2000	1990	1800	—	10	—	—	—	—	—
Միկոյան	2650	2400	2250	1000	250	—	—	—	—	—
Կոտայք	3600	3400	3100	1600	200	—	—	—	—	—
Լենինական	7450	7300	6550	5700	150	—	—	—	—	—
Մարտունի	5000	4700	4300	3900	300	—	—	—	—	—
Մեղրի	600	560	520	—	40	—	—	—	—	—
Նոր Բայազետ	4850	4360	3940	3940	500	—	—	—	—	—
Ազիզբեկով	1530	1480	1200	—	50	—	—	—	—	—
Սիսիան	3450	3400	3200	2300	50	—	—	—	—	—
Ստեփանավան	2800	2680	2500	2360	120	2200	2200	2200	2200	—
Թալին	3500	3100	2610	1250	400	—	—	—	—	—
Շամշադին	1200	1100	1000	—	100	—	—	—	—	—
Վաղարշապատ	580	580	570	570	—	—	—	—	—	—
Վեդի	2500	2200	2000	1200	100	—	—	—	—	—
Ղամարլու	620	550	500	850	70	—	—	—	—	—
Հոկտեմբերյան	1000	1000	860	800	—	—	—	—	—	—
Երևան քաղ.	50	50	40	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	102000	92000	82000	55000	10000	2500	2500	2500	2400	—

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Կորեկ: Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Կորեկ, Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Կորեկ, Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Կորեկ, Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Կորեկ: Անհատական տնտեսություններում	Ցեղիպտացորեն: Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Ցեղիպտացորեն, Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Ցեղիպտացորեն, Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Ցեղիպտացորեն, Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Ցեղիպտացորեն: Անհատական տնտեսություններում	Բրինձ: Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Բրինձ, Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Բրինձ, Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Բրինձ, Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Բրինձ: Անհատական տնտեսություններում
Ապարան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ամասիա	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ալավերդի	20	20	20	10	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—
Արթիկ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ախտա	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Աշտարակ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Բասարգեչար	10	10	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Գորիս	100	100	100	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Դիլիջան	200	200	200	—	—	350	350	150	—	—	—	—	—	—	—
Իջևան	30	30	30	20	—	180	180	50	50	—	—	—	—	—	—
Կիրովական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ղափան	100	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Միկոյան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	46	46	46	—
Կոտայք	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Լենինական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մարտունի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեղրի	20	20	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ն. Բայազետ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ազիզբեկով	10	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Սիսիան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ստեփանավան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Թալին	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Շամշադին	250	250	250	—	—	40	40	—	—	—	—	—	—	00	—
Վաղարշապատ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	300	300	3—	—
Վեդի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	00	—
Ղամարլու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	400	454	—
Հոկտեմբերյան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	54	54	—	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆ	740	740	740	100	—	600	600	200	50	—	800	800	800	800	—

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Լոբազգի հատիկային: Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Լոբազգի հատիկային, Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Լոբազգի հատիկային, Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Լոբազգի հատիկային, Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Լոբազգի հատիկային: Անհատական տնտեսություններում	Այլ հացահատիկներ (կարմրացորեն): Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Այլ հացահատիկներ (կարմրացորեն), Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Այլ հացահատիկներ (կարմրացորեն), Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Այլ հացահատիկներ (կարմրացորեն), Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Այլ հացահատիկներ (կարմրացորեն): Անհատական տնտեսություններում	Ընդամենը հացահատիկ: Ընդամենը կոլտնտ. և անհատ. տնտեսություններում	Ընդամենը հացահատիկ, Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հանրային	Ընդամենը հացահատիկ, Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Ընդամենը հացահատիկ, Կոլտնտես. հատված: Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Ընդամենը հացահատիկ: Անհատական տնտեսություններում
Ապարան	60	60	50	30	—	900	600	600	350	300	18910	14810	13800	7030	4100
Ամասիա	—	—	—	—	—	80	80	80	50	—	17460	14060	12710	7550	3400
Ալլահվերդի	80	80	50	30	—	690	545	500	270	145	4920	4275	3870	2140	645
Արթիկ	50	50	40	40	—	—	—	—	—	—	21700	20900	19870	19840	800
Ախտա	140	140	100	40	—	1780	1600	1530	1300	180	21610	20380	19320	15540	1230
Աշտարակ	640	640	560	350	—	580	430	400	350	100	6180	5830	5330	2700	350
Բասարգեչար	100	100	80	60	—	200	190	170	130	10	18310	16660	16160	11970	1650
Գորիս	100	100	75	50	—	2500	2480	2400	1800	20	5995	5975	5820	3780	20
Դիլիջան	30	30	20	—	—	400	300	300	—	100	8395	6795	6485	—	1600
Իջևան	50	50	40	20	—	1150	1060	1000	800	90	3410	3140	2860	1920	270
Կիրովական	50	50	40	20	—	700	540	530	400	160	8290	7130	6610	5000	1160
Ղափան	145	145	100	—	—	1100	1070	990	—	30	5195	5155	4840	—	40
Միկոյան	60	60	40	20	—	730	680	660	150	50	7286	6786	6596	2416	500
Կոտայք	270	270	220	100	—	350	330	310	230	20	9820	9350	8980	5230	470
Լենինական	100	100	60	50	—	200	190	170	170	10	19850	19490	18680	16620	360
Մարտունի	10	10	5	5	—	250	250	200	200	—	10510	10110	9755	9005	400
Մեղրի	50	50	30	—	—	90	90	60	—	—	1410	1310	1250	—	70
Նոր Բայազետ	15	15	5	5	—	630	360	360	360	270	10535	9115	8695	8695	1420
Ազիզբեկով	35	35	15	—	—	560	510	480	—	50	7235	6905	6575	—	330
Սիսիան	90	90	70	30	—	1350	1320	1210	1140	30	9490	9310	8980	7030	180
Ստեփանավան	—	—	—	—	—	860	770	750	700	90	7760	7470	7270	6760	290
Թալին	15	15	10	—	—	—	—	—	—	—	11015	9515	9020	3550	1500
Շամշադին	40	40	—	—	—	1350	1070	1000	—	280	3480	3000	2750	—	480
Վաղարշապատ	300	300	230	230	—	—	—	—	—	—	1380	1380	1300	1300	—
Վեդի	200	200	80	50	—	200	135	100	—	65	5500	4845	4490	1250	665
Ղամարլու	100	100	30	30	—	—	—	—	—	—	1220	1140	1020	780	80
Հոկտեմբերյան	30	30	10	10	—	—	—	—	—	—	1084	1084	924	864	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	40	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2760	2760	1960	1170	—	16600	14600	13800	8400	2000	248000	226000	214000	140970	22000

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Բամբակ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Բամբակ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Բամբակ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Բամբակ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Բամբակ: Անհատական տնտեսություն.	Ծխախոտ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Ծխախոտ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Ծխախոտ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Ծխախոտ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Ծխախոտ: Անհատական տնտեսություն.	Շաքարի ճակնդեղ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Շաքարի ճակնդեղ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Շաքարի ճակնդեղ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Շաքարի ճակնդեղ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Շաքարի ճակնդեղ: Անհատական տնտեսություն.
Ապարան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ամասիա	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ալավերդի	—	—	—	—	—	100	100	100	100	—	—	—	—	—	—
Արթիկ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	100	100	—
Ախտա	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Աշտարակ	—	—	—	—	—	50	50	50	40	—	—	—	—	—	—
Բասարգեչար	—	—	—	—	—	80	80	80	80	—	—	—	—	—	—
Գորիս	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Դիլիջան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Իջևան	—	—	—	—	—	770	770	770	600	—	—	—	—	—	—
Կիրովական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	100	100	—
Ղափան	—	—	—	—	—	400	400	400	—	—	—	—	—	—	—
Միկոյան	—	—	—	—	—	100	100	100	80	—	—	—	—	—	—
Կոտայք	—	—	—	—	—	535	535	535	500	—	—	—	—	—	—
Լենինական	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	600	600	600	—
Մարտունի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեղրի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ն. Բայազետ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ազիզբեկով	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Սիսիան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ստեփանավան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Թալին	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Շամշադին	—	—	—	—	—	365	365	365	—	—	—	—	—	—	—
Վաղարշապատ	4620	4400	4400	4400	220	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Վեդի	2210	1800	1800	1800	410	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ղամարլու	4950	4700	4700	4700	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Հոկտեմբերյան	6820	6100	6100	6100	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Երևան քաղ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	18000	17000	17000	17000	1000	2400	2400	2400	1400	—	800	800	800	800	—

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Փափուկ վուշ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Փափուկ վուշ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Փափուկ վուշ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Փափուկ վուշ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Փափուկ վուշ: Անհատական տնտեսություն.	Այլ տեխնիկական կուլտուրաներ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Այլ տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Այլ տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Այլ տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Այլ տեխնիկական կուլտուրաներ: Անհատական տնտեսություն.	Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ: Անհատական տնտեսություն.	Բանջարեղեն: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և անհատ տնտեսութ.	Բանջարեղեն: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ.	Բանջարեղեն: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում կոլտնտեսություններում	Բանջարեղեն: Կոլտնտես. հատված: Որոնցից ՄՏԿ-ների սպասարկվող կոլտնտես.	Բանջարեղեն: Անհատական տնտեսություն.
Ապարան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	30	30	—
Ամասիա	1900	1260	1060	750	640	—	—	—	—	—	1900	1260	1060	750	640	50	50	20	20	—
Ալավերդի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	100	100	—	170	160	30	30	10
Արթիկ	1000	890	760	760	110	—	—	—	—	—	1100	990	860	860	110	200	200	110	110	—
Ախտա	200	195	100	100	5	—	—	—	—	—	200	195	100	100	5	100	100	30	30	—
Աշտարակ	160	140	80	70	20	—	—	—	—	—	210	190	130	110	20	100	95	25	25	5
Բասարգեչար	165	155	80	60	10	—	—	—	—	—	245	235	160	140	10	100	95	20	20	5
Գորիս	270	270	230	200	—	—	—	—	—	—	270	270	230	200	—	90	90	20	20	—
Դիլիջան	150	140	120	—	10	—	—	—	—	—	150	140	120	—	10	150	135	40	—	15
Իջևան	30	30	20	10	—	—	—	—	—	—	800	800	790	610	—	100	100	20	20	—
Կիրովական	50	50	30	—	—	—	—	—	—	—	450	450	430	100	—	200	190	60	50	10
Ղափան	30	30	20	—	—	—	—	—	—	—	430	430	420	—	—	100	100	10	—	—

Միկոյան . . .	40	40	20	—	—	—	—	—	—	—	140	140	120	80	—	60	60	—	—	—
Կոտայք . . .	120	115	90	80	5	—	—	—	—	—	655	650	625	580	5	300	300	200	200	—
Լենինական . . .	935	930	900	880	5	—	—	—	—	—	1535	1530	1500	1480	5	600	600	200	200	—
Մարտունի . . .	600	600	530	509	—	—	—	—	—	—	600	600	530	500	—	100	100	20	20	—
Մեղրի . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	35	—	—	—
Նոր Բայազետ . . .	230	100	90	90	130	—	—	—	—	—	230	100	90	90	130	100	100	20	20	—
Ազիզբեկով . . .	150	145	100	—	5	—	—	—	—	—	150	145	100	—	5	50	50	10	—	—
Սիսիան . . .	370	360	330	300	10	—	—	—	—	—	370	360	330	300	10	60	60	—	—	—
Ստեփանավան . .	—	—	—	—	—	100	100	100	100	—	100	100	100	100	—	250	250	60	60	—
Թալին . . .	600	550	440	200	50	—	—	—	—	—	600	550	440	200	50	20	20	—	—	—
Շամշադին . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	366	365	365	—	—	100	95	—	—	5
Վաղարշապատ . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4620	4400	4400	4400	220	250	240	35	35	10
Վեդի . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2210	1800	1800	1800	410	80	80	—	—	—
Ղամարլու . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4950	4700	4700	4700	250	600	580	180	180	20
Հոկտեմբերյան . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6220	6100	6100	6100	120	200	190	30	30	10
Երևան քաղ. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	715	685	340	—	30
ԸՆԴԱՄԵՆԸ . . .	7000	6000	5000	4000	1000	100	100	100	100	—	28300	26300	25300	23300	2000	5000	4880	1500	1100	120

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Բոստան: Ընդամենը կոլտնտես. և մենատնտես. տարածություն	Բոստան: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. տարածություն	Բոստան: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում՝ ապրանքային տարածություն	Բոստան: Կոլտնտես. հատված: Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկման գոտում	Բոստան: Անհատական տնտեսությունների տարածություն	Կարտոֆիլ: Ընդամենը կոլտնտես. և մենատնտես. տարածություն	Կարտոֆիլ: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. տարածություն	Կարտոֆիլ: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում՝ ապրանքային տարածություն	Կարտոֆիլ: Կոլտնտես. հատված: Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկման գոտում	Կարտոֆիլ: Անհատական տնտեսությունների տարածություն	Ընդամենը բանջարան.-բոստան: Ընդամենը կոլտնտես. և մենատնտես. տարածություն	Ընդամենը բանջարան.-բոստան: Կոլտնտես. հատված: Ընդամենը կոլտնտես. տարածություն	Ընդամենը բանջարան.-բոստան: Կոլտնտես. հատված: Այդ թվում՝ ապրանքային տարածություն	Ընդամենը բանջարան.-բոստան: Կոլտնտես. հատված: Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկման գոտում	Ընդամենը բանջարան.-բոստան: Անհատական տնտեսությունների տարածություն
Ապարան	—	—	—	—	—	300	260	90	65	40	420	380	120	95	40
Ամասիա	—	—	—	—	—	110	110	50	30	—	160	160	70	50	—
Ալլահվերդի . . .	20	20	15	15	—	1220	1075	500	450	145	1410	1255	545	495	155
Արթիկ	—	—	—	—	—	440	410	100	100	30	640	610	210	210	30
Ախտա	—	—	—	—	—	250	230	90	80	20	350	330	120	110	20
Աշոցքակ . . .	10	10	5	5	—	30	30	5	5	—	140	235	35	35	5
Բասարգեչար . . .	—	—	—	—	—	800	730	150	120	70	900	825	170	140	75
Գորիս	—	—	—	—	—	400	390	35	20	10	490	480	55	40	10
Դիլիջան	—	—	—	—	—	1450	1000	960	—	150	1600	1435	1000	—	165
Իջևան	20	20	15	10	—	460	435	300	250	25	580	555	335	280	25
Կիրովական . . .	—	—	—	—	—	1650	1510	810	650	140	1850	1700	860	700	150
Ղափան	20	20	12	—	—	300	300	80	—	—	420	420	102	—	—
Միկոյան	20	20	15	5	—	25	25	15	10	—	105	105	30	15	—
Կոտայք	—	—	—	—	—	100	100	50	50	—	400	400	250	250	—
Լենինական . . .	—	—	—	—	—	615	615	250	250	—	1215	1215	450	450	—
Մարտունի . . .	—	—	—	—	—	1000	1000	330	300	—	1100	1100	350	320	—
Մեղրի	10	10	8	—	—	50	50	25	—	—	95	95	33	—	—
Ն. Բայազետ . . .	—	—	—	—	—	900	850	270	270	50	1000	950	290	290	50
Ազիզբեկով . . .	10	10	8	—	—	40	40	20	—	—	100	100	38	—	—
Սիսիան	5	5	2	—	—	350	350	100	90	—	415	415	102	90	—
Ստեփանավան . .	—	—	—	—	—	3100	3000	1850	1750	100	3350	3250	1910	1800	100
Թալին	—	—	—	—	—	60	60	20	10	—	80	80	20	10	—
Շամշադին . . .	20	20	10	—	—	850	730	400	—	120	970	845	410	—	125
Վաղարշապատ . .	290	290	200	200	—	—	—	—	—	—	540	530	235	235	10
Վեդի	220	220	180	165	—	—	—	—	—	—	300	300	180	165	—
Ղամարլու . . .	545	545	320	300	—	—	—	—	—	—	1145	1125	500	480	20
Հոկտեմբերյան . .	300	300	200	200	—	—	—	—	—	—	500	490	230	230	10
Երևան քաղ . .	10	10	10	10	—	—	—	—	—	—	725	695	350	—	30
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1500	1500	1000	900	—	14500	13600	6500	4500	900	21000	19980	9000	6500	1020

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Միամյա խոտաբույսեր					Բազմամյա խոտաբույսեր (զուտ ցանք)				
	Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և մենատ. տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություն-ներում	Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և մենատ. տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություն-ներում
		Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվում կոլտնտեսու-թյուններում	Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկ. կոլտնտեսություն.			Ընդամենը կոլտնտես. հատվածում	Այդ թվում կոլտնտեսու-թյուններում	Դրանցից ՄՏԿ-ների սպասարկ. կոլտնտեսություն.	
Ապարան	500	500	495	400	—	100	100	100	100	—
Ամասիա	1100	1100	1100	850	—	—	—	—	—	—
Ալլահվերդի	180	180	180	160	—	—	—	—	—	—
Արթիկ	150	150	150	150	—	—	—	—	—	—
Ախտա	550	550	500	480	—	—	—	—	—	—
Աշտարակ	100	100	100	85	—	—	—	—	—	—
Բասարգեչար	180	180	170	165	—	50	50	50	50	—
Գորիս	450	450	450	280	—	30	30	30	30	—
Դիլիջան	280	280	280	—	—	—	—	—	—	—
Իջևան	260	260	260	180	—	—	—	—	—	—
Կիրովական	700	700	680	600	—	—	—	—	—	—
Ղափան	80	80	80	—	—	—	—	—	—	—
Միկոյան	100	100	95	60	—	20	20	20	20	—
Կոտայք	120	120	115	70	—	—	—	—	—	—
Լենինական	150	150	150	150	—	—	—	—	—	—
Մարտունի	250	250	250	240	—	30	30	30	30	—
Մեղրի	5	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Նոր Բայազետ	280	280	280	280	—	—	—	—	—	—
Ազիզբեկով	40	40	40	—	—	20	20	20	—	—
Սիսիան	390	390	390	300	—	130	130	130	130	—
Ստեփանավան	2400	2400	2180	2150	—	—	—	—	—	—
Թալին	270	270	270	110	—	20	20	20	20	—
Շամշադին	140	140	140	—	—	—	—	—	—	—
Վաղարշապատ	—	—	—	—	—	50	50	50	50	—
Վեդի	325	325	290	290	—	—	—	—	—	—
Ղամարլու	—	—	—	—	—	50	50	50	50	—
Հոկտեմբերյան	—	—	—	—	—	200	200	200	200	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9000	9000	8700	7000	—	700	700	700	680	—

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Կերային արմատա-պտուղներ					Սիլոսային կուլտուրաներ					Ընդամ. կերաբույսեր՝ առանց խոտհարք. տարածությունների				
	Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և մենատ. տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություն-ներում	Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և մենատ. տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություն-ներում	Ընդամենը կոլտնտես. հասարակ. և մենատ. տնտեսութ.	Կոլտնտեսային հատված			Անհատական տնտեսություն-ներում
		Ընդամենը կոլտնտես. հատվածում	Այդ թվում՝ կոլտնտեսու-թյուններում	Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկ. կոլտնտես.			Ընդամենը կոլտնտես. հատվածում	Այդ թվում՝ կոլտնտեսու-թյուններում	Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկ. կոլտնտեսութ.			Ընդամենը կոլտնտես. հատվածում	Այդ թվում՝ կոլտնտեսու-թյուններում	Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկ. կոլտնտեսութ.	
Ապարան	100	100	95	80	—	40	40	40	30	—	740	740	730	610	—
Ամասիա	45	45	40	25	—	160	160	160	150	—	1305	1305	1300	1025	—
Ալլահվերդի	60	60	50	50	—	140	140	140	130	—	380	380	370	340	—
Արթիկ	25	25	25	25	—	80	80	80	80	—	255	255	255	255	—
Ախտա	80	80	80	70	—	110	110	110	110	—	740	740	740	660	—
Աշտարակ	10	10	10	5	—	20	20	20	20	—	130	130	130	110	—
Բասարգեչար	35	35	35	30	—	80	80	80	80	—	345	345	335	325	—
Գորիս	15	15	15	10	—	70	70	70	70	—	565	565	565	390	—
Դիլիջան	260	260	230	—	—	200	200	200	—	—	740	740	710	—	—
Իջևան	60	60	60	50	—	70	70	70	70	—	390	390	390	300	—
Կիրովական	110	110	100	90	—	120	120	120	120	—	930	930	900	810	—
Ղափան	15	15	15	—	—	40	40	40	—	—	135	135	135	—	—
Միկոյան	15	15	15	10	—	25	25	25	15	—	160	160	155	105	—
Կոտայք	7	7	7	5	—	10	10	10	5	—	137	187	182	80	—
Լենինական	45	45	35	30	—	80	80	80	80	—	275	275	265	260	—
Մարտունի	80	80	80	60	—	60	60	60	60	—	420	420	420	390	—
Մեղրի	5	5	5	—	—	10	10	10	—	—	20	20	20	—	—
Նոր Բայազետ	18	18	18	18	—	40	40	40	40	—	338	338	338	338	—
Ազիզբեկով	20	20	20	—	—	10	10	10	—	—	90	90	90	—	—
Սիսիան	35	35	35	32	—	90	90	90	70	—	645	645	645	532	—
Ստեփանավան	380	380	250	250	—	560	560	560	550	—	3340	3340	2990	2950	—
Թալին	10	10	10	5	—	25	25	25	15	—	325	325	325	150	—
Շամշադին	50	50	50	—	—	140	140	140	—	—	380	330	330	—	—
Վաղարշապատ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	50	50	—
Վեդի	20	20	20	5	—	20	20	20	5	—	365	365	330	300	—
Ղամարլու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	50	50	—
Հոկտեմբերյան	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	200	200	200	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1500	1500	1300	850	—	2200	2200	2200	1700	—	13400	13400	12900	10230	—

Հավելված № 1

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԳԱՐՆԱՆՑԱՆ (ԱՌԱՆՑ ԱՆՑՅԱԼ ՏԱՐԻՆԵՐԻ ԽՈՏԱԲՈՒՅՍԵՐԻ)

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում և անհատական տնտեսություններում	Կոլտնտեսային հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվից՝ կոլտնտեսություններում	Դրանցից՝ ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Անհատական տնտեսություններում
Ապարան	20070	15930	14650	7735	4140
Ամասիա	20825	16785	15140	9375	4040
Ալլահվերդի	6810	6010	4885	3075	800
Արթիկ	23695	22755	21195	21165	940
Ախտա	22900	21645	20280	16410	1255
Աշտարակ	6660	6285	5625	3955	375
Բասարգեչար	19800	18065	16825	12575	1736
Գորիս	7320	7290	6670	4410	30
Դիլիջան	10885	9110	8315	—	1775
Իջևան	5180	4885	4375	3110	295
Կիրովական	11220	9910	8500	6610	1310
Ղափան	6180	6140	5497	—	40
Միկոյան	7691	7191	6901	2616	500
Կոտայք	11012	10537	9987	6140	475
Լենինական	22875	22510	20895	18810	365
Մարտունի	12630	12230	11055	10215	400
Մեղրի	1525	1455	1303	—	70
Ն. Բայազետ	12103	10503	9413	9413	1600
Ազիզբեկով	7575	7240	6803	—	335
Սիսիան	10920	10730	10057	7952	190
Ստեփանավան	14550	14160	12270	11620	390
Թալին	12020	10470	9805	3910	1550
Շամշադին	5145	4540	3855	—	605
Վաղարշապատ	6590	6360	5985	5985	230
Վեդի	8375	7310	6800	3515	1065
Ղամարլու	7365	7015	6 70	6010	350
Հոկտեմբերյան	8004	7874	7454	7394	130
Երևան քաղ.	775	745	390	—	30
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	310700	285680	261200	181000	25020

ՆԱԽՈՐԴ ՏԱՐԻՆԵՐԻ ԲԱԶՄԱՄՅԱ ԽՈՏԱԲՈՒՅՍԵՐ | ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԲԱԶՄԱՄՅԱ ԲՈՒՅՍԵՐԻ (ՑԵՆԹԱԾԱԾԿԱՅԻՆ) ՑԱՆՔ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ 1937 Թ. ՊԼԱՆԸ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ընդամենը կոլտնտեսային և անհատական հատվածներում	Կոլտնտեսային հատված: Ընդամենը կոլտնտեսային հատվածում	Այդ թվում՝ կոլտնտեսություններում	Այդ թվում՝ ՄՏԿ-ների սպասարկած կոլտնտեսություններում	Ընդամենը կոլտնտեսություններում	Այդ թվից: Առվույտ	Կորնգան	[illegible]
Ապարան	580	580	570	360	540	40	500	—
Ամասիա	170	170	170	150	350	300	—	50
Ալլահվերդի	400	400	400	270	3200	220	100	—
Արթիկ	560	560	560	560	400	250	150	—
Ախտա	220	220	220	200	250	150	100	—
Աշտարակ	230	280	200	150	200	20	180	—
Բասարգեչար	450	450	450	400	670	420	250	—
Գորիս	330	330	330	250	270	120	150	—
Դիլիջան	70	70	70	—	120	—	100	20
Իջևան	10	10	10	10	150	—	150	—
Կիրովական	360	360	360	300	350	250	80	20
Ղափան	200	200	200	—	100	—	100	—
Միկոյան	320	200	300	—	210	10	200	—
Կոտայք	400	400	330	225	150	—	150	—
Լենինական	740	740	740	700	620	420	200	—
Մարտունի	500	500	500	480	370	270	100	—
Մեղրի	160	160	130	—	150	—	150	—
Նոր Բայազետ	150	150	150	150	140	40	100	—
Ազիզբեկով	100	100	80	—	180	80	100	—
Սիսիան	1000	1000	970	920	430	240	190	—
Ստեփանավան	420	420	420	400	280	120	—	160
Թալին	760	760	740	185	700	600	100	—
Շամշադին	60	60	60	—	150	—	150	—
Վաղարշապատ	580	580	500	500	100	—	100	—
Վեդի	160	160	140	120	—	—	—	—
Ղամարլու	870	870	770	770	350	—	350	—
Հոկտեմբերյան	1350	1350	1300	1300	750	—	750	—
Երևան քաղ.	150	150	130	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	11300	11300	10800	8600	8300	3550	4500	250

ԲՈԼՈՐ ՍԻՍՏԵՄՆԵՐԻ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ 1937 Թ. ՊԼԱՆԸ

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐ	Ընդամենը	Այդ թվից			
		Սննդարդյունաբերության ժողկոմատի խորհնտն.	Հողժողկոմատի խորհնտն.		Հիմնարկների ու կազմակերպությունների խորհնտնտես.
			Ընդամենը	Դրանցից Հայաստանի հողժողկոմ. խորհնտնտես.	
Գարնանացան հացահատիկ	2400	100	654	254	1646
Այդ թվից ցորեն	500	—	—	—	500
Գարի	1485	100	339	254	1046
Հաճար (կարմրացորեն) .	63	—	—	—	63
Այլ հացահատիկներ . . .	37	—	—	—	37
Վարսակ	250	—	250	—	—
Լոբազգի հատիկ	25	—	25	—	—
Վիկա՝ հատիկի համար . .	40	—	40	—	—
Ընդամենը տեխնիկական կուլտուրաներ	200	200	—	—	—
Այդ թվից՝ ծխախոտ . . .	200	200	—	—	—
Բանջարանոցային . . .	800	125	22	1	653
Այդ թվից՝ բոստան . . .	500	82	7	1	411
Կարտոֆիլ	300	43	15	—	242
Ընդամենը կերաբույս . .	700	325	234	83	141
Այդ թվից՝ միամյա բույս	103	—	65	—	38
Բազմամյա ցանքեր . .	483	235	84	84	74
Ներային արմատապտուղներ	32	—	10	—	22
Սիլոսային	82	—	75	5	4
Ընդամենը գարնանացան՝ առանց նախորդ տարիների խոտաբույսերի	4100	750	910	344	2440

ՀԱՑԱՀԱՏԻԿՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԱՎՈՐ ՑԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՎԱԾ ՍԵՐՄԵՐՈՎ ՑԱՆՔ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ 1937 Թ. ՊԼԱՆԸ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ցենտներով			Բարելավված ու տեսակավոր սերմերով կատարված ցանքերի տարածությունը
	Կոլտնտեսութ. սեփական սերմը	«Զագոտզեռնոյի» հետ փոխանակված սերմով	Ընդամենը ցենտներով	
Ապարան	240	—	240	150
Ամասիա	26	—	26	20
Ալլահվերդի	15	100	115	76
Արթիկ	1736	300	2036	1337
Ախտա	2070	1200	3270	2255
Աշտարակ	60	—	60	40
Բասարգեչար	1100	150	1250	862
Դիլիջան	45	—	45	28
Իջևան	160	—	160	100
Կիրովական	39	—	39	27
Ղափան	239	—	239	237
Միկոյան	1621	—	1621	1297
Կոտայք	612	—	612	474
Լենինական	1147	600	1747	1205
Մարտունի	780	400	1180	737
Մեղրի	110	—	110	110
Նոր Բայազետ	150	250	400	267
Ազիզբեկով	30	—	30	25
Սիսիան	440	—	440	293
Ստեփանավան	—	—	—	—
Թալին	459	—	259	340
Շամշադին	160	—	160	100
Վեդի	27	—	27	18
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	11266	3000	14266	10,000

Հավելված 3

ԲԱԶՄԱՄՅԱ ԽՈՏԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՍԵՐՄՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՑՄԱՆ 1937 ԹՎԻ ՊԼԱՆԸ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Առանձնացվում են սերմնարաններ (հեկ.)			
	Կորնգան	Առվույտ	Ցերեքնուկ	Ընդամենը
Ապարանի	40	80	—	120
Ամասիայի	100	—	—	100
Ալլահվերդու	100	—	—	100
Արթիկի	150	—	—	150
Ախտայի	150	10	—	160
Աշտարակի	30	70	—	100
Բասարգեչարի	150	—	—	150
Գորիսի	100	30	—	130
Դիլիջանի	20	—	—	20
Իջևանի	—	—	—	—
Կիրովականի	150	—	—	150
Ղափանի	—	30	—	30
Միկոյանի	40	50	—	90
Կոտայքի	10	60	—	70
Լենինականի	300	100	—	400
Մարտունու	200	—	—	200
Մեղրու	—	30	—	30
Ն. Բայազետի	70	—	—	70
Ազիզբեկովի	100	10	—	110
Սիսիանի	450	90	—	540
Թալինի	130	30	—	160
Շամշադինի	10	10	—	20
Վաղարշապատի	—	100	—	100
Վեդու	—	20	—	20
Ղամարլուի	—	80	—	80
Հոկտեմբերյանի	—	200	—	200
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2300	1000	—	3300

Հավելված 4

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻ ՀԵԿՏԱՐԻՑ ՑԵՆՏՆԵՐՈՎ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Աշնանացան ցորեն	Աշնանացան գարի	Աշնանացան տարեկան	Գարնանացան ցորեն	Գարնանացան գարի	Վարսակ	Հաճար (կարմրացորեն)	Լոբազգի հատիկեղեններ	Բրինձ	Կորեկ	Ցեղկալսացորեն	Կարտոֆիլ	Շաքարի ճակնդեղ	Սերմնավուշ	Բամբակ	Ծխախոտ
Ապարան	9,0	—	—	8,0	11,0	—	8,0	6,0	—	—	—	90	—	5,0	—	—
Ամասիա	8,0	—	—	7,0	8,5	11,5	7,0	—	—	10	12,0	80	150	—	—	8,0
Ալլահվերդի	11,0	16,0	—	8,5	10,0	—	8,0	8,0	—	—	—	90	—	4,7	—	—
Արթիկ	8,0	—	—	8,7	10,5	—	—	6,0	—	—	—	70	—	5,5	—	—
Ախտա	7,0	—	—	8,0	9,0	—	7,5	6,0	—	—	—	80	—	6,0	—	8,5
Աշտարակ	14,5	—	7,0	13,0	14,0	10,0	12,0	7,5	—	11,0	—	90	—	5,0	—	6,0
Բասարգեչար	13,0	—	—	12,0	13,0	8,0	10,5	6,0	—	10,0	12,5	90	—	4,0	—	—
Գորիս	8,0	8,0	11,8	8,0	7,5	8,0	7,7	6,0	—	10,0	12,0	70	150	6,0	—	—
Դիլիջան	8,0	—	—	8,5	8,0	—	7,0	5,0	—	10,0	—	85	—	5,5	—	8,0
Իջևան	9,5	12,0	—	8,0	7,5	10,0	7,5	6,0	—	—	—	85	—	4,0	—	—
Կիրովական	10,0	—	10,0	7,5	10,0	—	7,0	7,0	—	8,0	—	85	190	4,0	—	7,0
Ղափան	8,0	8,4	8,5	6,5	6,0	—	6,5	7,0	30	—	—	70	—	5,5	—	7,5
Միկոյան	11,0	—	—	9,0	11,0	—	8,5	8,0	—	—	—	90	—	5,0	—	12,2
Կոտայք	11,5	—	—	10,1	11,5	—	9,0	9,0	—	—	—	105	—	5,0	—	—
Լենինական	10,0	—	10,0	11,0	13,5	—	8,5	7,0	—	—	—	85	—	4,5	—	—
Մարտունի	13,0	—	11,0	12,0	13,5	—	11,0	6,0	—	8,0	—	100	—	—	—	—
Մեղրի	8,0	10,0	—	6,0	6,5	—	6,0	9,0	—	—	—	90	—	4,5	—	—
Նոր Բայազետ	8,0	—	8,0	7,4	8,5	—	7,5	6,0	—	7,5	—	100	—	5,0	—	—
Ազիզբեկով	9,0	—	—	8,5	9,0	—	3,5	5,0	—	—	—	60	—	6,5	—	—
Սիսիան	10,5	—	10,0	10,0	9,5	9,7	8,0	6,0	—	—	—	85	—	—	—	—
Ստեփանավան	10,0	—	—	7,5	7,5	—	7,5	—	—	7,5	11,8	100	—	5,0	—	8,2
Թալին	11,0	—	—	10,0	11,0	—	—	6,0	—	—	—	70	—	—	—	—
Շամշադին	9,5	16,0	—	6,5	9,5	—	9,0	6,5	—	—	—	90	—	—	—	—
Վաղարշապատ	16,5	—	—	14,0	16,0	—	—	9,0	36,0	—	—	—	—	—	12,0	—
Վեդի	14,5	—	—	10,0	14,0	—	10,0	8,0	—	—	—	—	—	—	10,0	—
Ղամարլու	15,0	—	—	9,0	14,5	—	—	9,0	35,0	—	—	—	—	—	12,0	—
Հոկտեմբերյան	12,5	—	—	—	13,0	—	—	9,0	35,0	—	—	—	—	—	10,4	—
Երևան քաղ.	19,0	—	—	—	18,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	10,6	11,1	10,0	9,3	10,5	9,7	8,6	7,5	35,0	8,8	12,3	90	180	5,0	11,2	8,5

1937 թ. ԳԱՐՆԱՆ ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՊԼԱՆԸ

Շրջաններ	Հացահատիկների շարացան	Աշնանացանի փոցխումը	Գարնանացանի փոցխումը	Աշնանացանի լրացուցիչ պարարտացում	Գարնանացանի լրացուցիչ պարարտացում	Յարովիզացիա
Ապարան	1500	2000	800	1000	1000	1700
Ամասիա	1500	200	100	100	100	900
Ալլահվերդի	1000	2000	100	300	100	1200
Արթիկ	10000	3300	1000	800	1000	3000
Ախտա	2500	500	100	60	30	2500
Աշտարակ	500	4000	150	50	20	1000
Բասարգեչար	4000	3900	100	400	100	8000
Դարիս	500	2500	100	60	—	850
Դիլիջան	1000	2000	500	50	—	450
Իջևան	500	1000	100	500	—	200
Կիրովական	1900	1400	200	100	170	1300
Ղափան	—	1000	50	250	100	150
Միկոյան	400	1000	200	50	130	800
Կոտայք	2300	7000	2000	—	—	2000
Լենինական	9000	3000	1000	500	1000	3500
Մարտունի	1900	2300	1500	2050	4000	2000
Մեղրի	—	100	50	—	—	—
Ն. Բայազետ	3000	1200	100	250	1050	2050
Ազիզբեկով	300	1000	50	300	—	800
Սիսիան	1000	2500	—	—	—	600
Ստեփանավան	4000	3000	1300	500	—	750
Թալին	1200	2000	500	100	—	1200
Շամշադին	500	1000	—	180	—	50
Վաղարշապատ	200	1100	—	—	—	—
Վեդի	1000	1050	—	—	—	500
Ղամարլու	100	600	—	—	—	—
Հոկտեմբերյան	200	500	—	—	—	—
Երևան քաղ.	—	—	—	—	—	—
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	50000	50000	10000	7800	8800	30000

ՀԱՑԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ԱՎԱՐՏՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ավարտման ժամկետը
Ապարան	15 մայիսի
Ամասիա	15 »
Ալլահվերդի	5 »
Արթիկ	1 »
Ախտա	15 »
Աշտարակ	25 ապրիլի
Բասարգեչար	1 մայիսի
Դարիս	1 »
Դիլիջան	25 ապրիլի
Իջևան	25 »
Կիրովական	20 »
Ղափան	10 »
Միկոյան	5 մայիսի
Կոտայք	5 »
Լենինական	1 »
Մարտունի	1 »
Մեղրի	1 »
Ն. Բայազետ	1 »
Ազիզբեկով	25 ապրիլի
Սիսիան	1 մայիսի
Ստեփանավան	20 ապրիլի
Թալին	1 մայիսի
Շամշադին	25 ապրիլի
Վաղարշապատ	1 մայիսի
Վեդի	1 »
Ղամարլու	1 »
Հոկտեմբերյան	1 »

ԳՈՄԱՂԲԱՄՈԽՐԱՅԻՆ ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ՅԵՎ ԳՈՄԱՂԲ ԿՈՅԱՋՐԻ ՀՈՐԵՐԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ 1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԼԱՆ

Շ Ր Ջ Ա Ն Ն Ե Ր	Պլան		Այդ թվում				Գոմաղբ-կոյաջրի հորերի շինարարություն (հատ)
			Գոմաղբ		գոմաղբամոխ.		
	Հազար խոր. մետր	Հազար տոննա	Հազար խոր. մետր	Հազար տոննա	Հազար խոր. մետր	Հազար տոննա	
Ապարան	100	33	30	10	70	23	25
Ամասիա	100	33	30	10	70	23	30
Ալլահվերդի	140	47	45	15	95	32	30
Արթիկ	120	40	25	10	95	30	30
Ախտա	90	30	20	8	70	22	25
Աշտարակ	80	32	25	10	55	22	20
Բասարգեչար	150	50	30	12	120	38	30
Գորիս	140	45	40	15	100	30	20
Դիլիջան	130	43	45	20	85	23	30
Իջևան	50	20	20	10	30	10	10
Կիրովական	200	68	80	33	120	35	30
Ղափան	60	20	25	7	35	13	20
Միկոյան	60	20	20	6	40	14	20
Կոտայք	60	20	20	8	40	12	20
Լենինական	270	76	50	20	220	56	40
Մարտունի	90	30	20	8	70	22	20
Մեղրի	30	8	10	4	20	4	10
Ն. Բայազետ	80	27	20	8	60	19	10
Ազիզբեկով	60	15	20	6	40	9	10
Սիսիան	90	30	30	10	60	20	20
Ստեփանավան	200	80	70	30	130	50	30
Թալին	60	20	10	4	50	16	20
Շամշադին	40	13	15	6	25	7	20
Ընդամենը հացահատիկային շրջաններում	2400	800	700	270	1700	530	520
Վաղարշապատ	175	70	70	30	105	40	30
Վեդի	85	30	10	5	75	25	30
Ղամարլու	150	60	50	20	100	40	30
Հոկտեմբերյան	190	90	70	25	120	65	30
Ընդամենը բամբակագործական շրջաններում	600	250	200	80	400	170	120
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՆՐԱՊ. ՄԵՋ	3000	1050	900	350	2100	700	640

ՄԱՔՈՒՐ ՑԵԼ ԱՆԵԼՈՒ 1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԼԱՆԸ

Շրջաններ	Ընդամենը	Այդ թվից վաղ ցել	Շրջաններ	Ընդամենը	Այդ թվից վաղ ցել
Ապարանի	3000	2000	Մարտունու	5000	3000
Ամասիայի	2000	1000	Մեղրու	700	700
Ալլահվերդու	6500	2200	Ն. Բայազետի	1900	1900
Արթիկի	5000	3200	Ազիզբեկովի	4000	3000
Ախտայի	2500	1500	Սիսիանի	6000	3800
Աշտարակի	7000	5400	Ստեփանավանի	4000	300
Բասարգեչարի	6000	3500	Թալինի	3500	2000
Գորիսի	6000	2000	Շամշադինի	4300	800
Դիլիջանի	4000	800	Վաղարշապատի	—	—
Իջևանի	4000	2300	Վեդու	2000	1000
Կիրովականի	3000	1000	Ղամարլուի	—	—
Ղափանի	5500	1600	Հոկտեմբերյանի	—	—
Միկոյանի	4500	1500	Երևան քաղ.	—	—
Կոտայքի	6500	3500			
Լենինականի	3100	2000	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	100000	50000

Պատ. խմբագիր՝ Զ. Ադամյան
Տեխ. խմբագիր՝ Վ. Ալեքյան
Սրբագրիչ՝ Գար. Հակոբյան
Կոնտրոլ սրբագրիչ՝ Խ. Այվազյան
Գլավլիտ 1148, հրատ. 412, պատվեր 226, տիրաժ 2000
Հանձնված է արտադրության 23 փետրվարի 1937 թ.
Ստորագրված է տպագրելու 11 մարտի 1937 թ.

Գյուղհրատի տպարան, Երևան, Նալբանդյան 11

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0295012

142

14 802

Գինը 1 ռ. 50 կ.

НАРКОМЗЕМ Арм. ССР

ПОСТАНОВЛЕНИЯ и МАТЕРИАЛЫ К ПЛАНУ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И О МЕРОПРИЯТИЯХ НА 1937 Г.

Армсельхозгиз, Ереван, 1937 г.